

Samrådsredogörelse

Detaljplan för del av Södra Viken 1:8 Climate Arena

Dokumenttyp	Samrådsredogörelse
Beslutad av	-
Reviderad av	-
Dokumentansvarig	-

Sammanfattning av samrådet

Samråd av detaljplaneförslaget del av Södra Viken 1:8 Climate Arena har genomförts under perioden 15 april till 13 maj 2025.

Meddelande om samråd har skickats ut till sakägare, myndigheter, organisationer och andra berörda per brev. Planhandlingarna har funnits tillgängliga digitalt på kommunens webbplats och fysiskt på Sunne bibliotek och i byalagets lokal GYDA i Gettjärn.

Samrådsmöte hölls i matsalen på skolan Södra viken den 24 april 2025. Minnesanteckningar från mötet finns som bilaga.

46 yttranden lämnades i samband med samrådet. Dessa sammanfattas och bemöts på kommande sidor. Inkomna yttranden finns även i bilaga.

Under samrådsskedet framkom synpunkter som pekade på brister och behov av fördjupning i delar av planeringsunderlaget. Kommunen har efter samrådet genomfört ett omfattande arbete med att komplettera och utveckla underlaget i dessa delar.

Bland annat har ytterligare utredningar tagits fram och befintliga underlag reviderats, exempelvis inom geoteknik, dagvatten- och skyfall, naturvärden och artskydd. Planförslaget har även justerats, ändringarna sammanfattas nedan.

Syftet med dessa kompletteringar och ändringar har varit att säkerställa att planförslaget vilar på ett tillräckligt och aktuellt beslutsunderlag inför granskningsskedet.

Huvudsakliga synpunkter och förändringar i planförslaget

På kommande sidor redogörs för huvudsakliga synpunkter. De större ändringar som gjorts inför granskning är att planområdet har minskats, markanvändning tillfällig vistelse har tagits bort, naturmark, friluftsområde och vattenområde har tillkommit, samt föreslås ytterligare regleringar framför allt avseende utformning, utförande, markens anordnande och precisering av höjder på byggnadsverk.

De kompletteringar och ändringar som genomförts innebär att planförslaget skiljer sig väsentligt från samrådsförslaget i relevanta delar.

Kvarstående synpunkter

Trots gjorda ändringar inför granskning kvarstår synpunkter som kommunen inte fullt ut har tillgodosett. Detta beror på att kommunens samlade bedömning, utifrån planens syfte, gällande lagstiftning och tillgängligt planeringsunderlag, i vissa delar skiljer sig från inkomna synpunkter.

Kommunens ställningstaganden och motiveringar redovisas i bemötandena på kommande sidor.

Ställningstagande

Med genomförda ändringar enligt ovan bedöms planförslaget vara färdigt för granskning.

Inkomna yttranden

Länsstyrelsen

DETALJPLANENS ÖVERENSSTÄMMELSE MED ÖVERSIKTSPLANEN

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanen inte överensstämmer med översiktsplanen.

Kommunen har valt att använda utökat planförfarande då planförslaget inte överensstämmer med Sunne kommuns gällande ÖP från 2011, där det aktuella planområdet utpekats som friluft- och rekreationsområde. I det pågående arbetet med en ny Översiktsplan för Sunne kommun har den föreslagna etableringen dock beaktats.

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER - PRÖVNINGSGRUNDER ENLIGT 11 KAP. 10 § PBL

Länsstyrelsen gör bedömningen att de geotekniska frågorna bör utredas mer detaljerat i enlighet med de synpunkter som SGI har lämnat innan det går att avgöra om planen kan bli föremål för prövning.

Hälsa och säkerhet- Geoteknik

Det saknas en detaljerad stabilitetsutredning för planerade förhållanden som underlag till planen. Av planhandlingarna framgår att de stora och höga byggnader som planeras inom detaljplaneområdet kommer att medföra omfattande schakt- och fyllnadsarbeten, i handlingarna beskrivs fyllnadshöjder på 3 till 8,5 meter. Det är angeläget att stabiliteten utreds i detaljplaneskedet som underlag för att bedöma om marken är lämplig för planerad markanvändning.

För att stabiliteten ska vara tillfredställande kan det bli nödvändigt att justera plankartan med restriktioner och åtgärder beroende på vad den föreslagna detaljerade geotekniska stabilitetsutredningen visar. SGI:s yttrande bifogas i sin helhet.

Kommunens kommentar: Inför granskning har kompletterande geotekniska undersökningar gjorts och anpassning av planförslaget har gjorts genom regleringar i plankartan.

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER - RÅD ENLIGT 2 KAP. PBL

Strandskydd

Länsstyrelsen gör bedömningen att det med stöd av gällande LIS-plan (landsbygdsutveckling i strandnära lägen) finns stöd för ett särskilt skäl för åtgärder inom strandskyddat område. Dock bedömer Länsstyrelsen att området för fri passage längs vattnet underskrider det i praxis utarbetade avståndet om 25 meter. Kommunen behöver visa hur områdets allemansrättsliga åtkomst trots bostädernas närhet till vattnet ska säkerställas. Bestämmelser som reglerar tillkomst av häck/staket eller liknande i tomtplatsens ytterkant mot strand är ett exempel på hur detta kan uppnås.

Kommunens kommentar: Noteras. Inför granskning har planförslaget ändrats och ingen markanvändning för tillfällig vistelse föreslås längre inom detaljplanen. Inom strandskydd föreslås inför granskning (bortsett från allmän plats- natur) endast kvartersmark med upphävande av strandskydd för pumpstation med tillhörande vattenområde, samt friluftsområde som är beläget väster om vägen med minst 40 meter till strandlinje.

Hälsa och säkerhet, risk för olycka, erosion

Markföroreningar

Det finns en tidigare plantskola som potentiellt förorenat område inom planområdet. Denna har exkluderats från undersökning med hänvisning att den har markerats fel i underlagskartan. Det finns dock uppgifter om ett område där odling/hantering av plantor skett. I det fortsatta detaljplanarbetet bör det fastställas var området för odling/hantering av plantor låg. Om detta område ligger inom planområdet kan det behöva utföras provtagning då bekämpningsmedel troligen använts.

Kommunens kommentar: Kommunen har konstaterat att plantskoleboden (även kallad sprutboden) låg öster om vägen, 150 m öster om planområdesgränsen. Byggnaden finns kvar även idag. I rapport för miljöteknisk markundersökning (Loxia 224) finns historiska och nutida flygfoto med markering av plantskola och skjutbanor. Inför granskning har planbeskrivningen kompletterats med flygfotot från 1960 där plantskolan är markerad. Där kan man även se ytor nordost om plantskoleboden som bedöms vara odlingsplats. Planbeskrivningen har inför granskning förtydligats i detta hänseende. Sunne kommun har inga uppgifter som styrker att odlingsplats legat inom planområdet.

Översvämning vid skyfall

I dagvatten- och skyfallsutredningen redovisas att problem kan uppstå vid skyfall samt ett antal möjliga åtgärder redovisas. Dock anges också att analysen som har utförts i samband med dagvattenutredningen endast är på en övergripande nivå för att ge en indikation på vilka lösningar som kan tänkas krävas. Länsstyrelsen gör bedömningen att kommunen i det fortsatta planarbetet behöver säkerställa att åtgärderna dimensioneras utifrån ett 100-års regnscenario.

Kommunens kommentar: I det fortsatta planarbetet har en översyn av dagvatten- och skyfallsutredningen gjorts och anpassning av planförslaget har utförts.

Masshantering

I planhandlingen redovisas en översiktlig massbalans för projektet där merparten av massorna avses att återanvändas inom området vilket är positivt ur ett klimat och resurshushållningsperspektiv.

Dock visar ett antal provpunkter runt den gamla skjutbanan på halter över MKM (mindre känslig markanvändning) avseende bly. Massor med halter över MKM bör inte återanvändas. Det är oklart om massbalansberäkningarna tagit i beaktande att alla massor kanske inte kan återanvändas inom området på grund av sitt föroreningsinnehåll.

Det är inte tydligt om planen medför ytterligare miljöfarliga verksamheter. Exempel på anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter som ett plangenomförande eventuellt kan medföra är:

- Anmälningspliktig avloppsreningsanläggning, miljöprövningsförordningen (2013:251) 28 kapitlet 4 § eller tillstånd från kommunen enligt förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 13 §.

- Anmälan om avfall för anläggningsändamål, miljöprövningsförordningen (2013:251) 29 kapitlet 35 §.
- Anmälningspliktig kylanläggning, miljöprövningsförordningen (2013:251) 21 kapitlet 16 § alternativt anmälan enligt förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 17§.

Kommunens kommentar: Vid bedömning och beräkning av massbalans har det beaktats att förorenade massor inte kan återanvändas.

Noteras. Planförslaget har tydliggjorts avseende ytterligare miljöfarliga verksamheter.

Naturmiljövården

En naturvärdesinventering (NVI) finns framtagen för planområdet, dock saknas det en bedömning av påverkan på fridlysta arter. Det saknas underlag så som artinventeringar och enligt artportalen finns det rapporter av födosökande spillkråka, lappuggla och mindre hackspett i området. Länsstyrelsen har inte kännedom om intilliggande Bobergsmossen kan utgöra spelplats för skogshöns men biotopen hyser typiskt sett sådana arter. Kommunen behöver därför redovisa en bedömning av om skyddsavstånd behövs med anledning av förekomst av störningskänsliga arter alternativt genomföra en inventering för att avgöra om mossen utgör en spelplats för skogshöns.

Naturvärdesinventeringen visar på att det finns äldre grova lövträd längs med stranden och områden med död ved och brukad skog i olika stadier. Enligt NVI är stranden klassad som klass 2, högt naturvärde. Länsstyrelsens bedömning utifrån 3 kapitlet 3 § miljöbalken är att områden som är klassade som naturvärdesklass 1 och 2 så långt som möjligt ska undvikas att tas i anspråk vid exploatering.

Som nämnts ovan saknas en bedömning om fridlysta arter riskerar att påverkas av planerad åtgärd. Artskyddsförordningen gäller som en förlängning av hänsynsreglerna i 2 kapitlet miljöbalken. Bestämmelserna i Artskyddsförordningen ska vägas in i bedömningen gällande val av områden för exploatering och andra åtgärder. Vid exploatering av områden ska en utredning/inventering visa på vilka skyddade arter, med storlek på populationer som kommer att påverkas, samt beskriva hur påverkan på den/de skyddade arter/arterna ska undvikas.

Kommunens kommentar: Naturvärdesinventeringen har reviderats för ökad tydlighet. Naturvärdesinventeringen är utförd enligt en standard där man hanterar naturvärden utifrån indikatorer och arter som man identifierar vid inventeringstillfället. Inventeringen baseras på både livsmiljöer och arter. Detta tillsammans med befintlig information om ett område medför en klassning av områden. I inventeringen har inte någon riktad artinventering skett, detta har skett efter inventeringstillfället om det har funnits misstankar eller om det uppkommit oklarheter om särskilda arter.

Inför granskning gjordes en kompletterande inventering i syfte att undersöka främst Bobergsmossen och att identifiera eventuella tecken på att området skulle kunna utgöra en spelplats eller ett häckningsområde för skogshöns. I PM analyseras arter som tidigare har observerats samt nya

rödlistade observerade arter utifrån påverkan av exploateringen till följd av planen. Resultatet har sammanställts i PM Fåglar (Henric Ernstson Konsult 2025). Inför granskning har planområdets avgränsning ändrats och planområdet söder om väg 888, med närhet till Bobergsmossen, har tagits bort. Exploateringen bedöms inte påverka arterna.

Som en generell skyddsåtgärd finns förslag om att "Bulleralstrande arbeten ska inte etableras under perioden 1 mars– 31 juli, dock kan redan etablerade arbeten som är störande i form av buller osv. samt startade innan denna period fortsätta under häckningsperioden". Detta för att minimera störningar för häckande fåglar inom- och inom närområdet till exploateringen. Åtgärderna har lyfts in i genomförandeavtalet.

Länsstyrelsen bedömer det lämpligt att man i planarbetet undersöker förekomsten av fladdermöss och deras livsmiljöer i området. Detta då frågan blir svårare att hantera i ett senare skede. Fladdermöss är beroende av att det finns tillräcklig förekomst av lämpliga miljöer för övervintring och föryngring samt viloplats och födosök. För att kontinuerlig ekologisk funktion ska finnas för en art ska dessa kriterier vara uppfyllda. Bedömningen ska även redovisa om det kommer att finnas kvar fortplantnings- och viloområden samt områden för födosök och fortsatta spridningsmöjligheter i landskapet om planerad exploatering genomförs.

Kommunens kommentar: Inför granskning har en artinventering för fladdermöss genomförts (Sweco 2025) följd av en artskyddsutredning (Enviro Planning 2026). Sammantaget bedöms projektet, under förutsättning att föreslagna hänsyns- och skyddsåtgärder genomförs, kunna genomföras utan att fladdermössens kontinuerliga ekologiska funktion påverkas negativt. Exploateringen bedöms därmed vara förenlig med Artskyddsförordningen. Skyddsåtgärder har lyfts in i genomförandeavtalet.

Inför genomförandet vill Länsstyrelsen förmedla att det är viktigt att skaffa en god bild av förekomsten av invasiva främmande arter inom verksamhetsområdet samt hur förekomster dessa kommer att hanteras i byggskedet. Om invasiva främmande arter påträffas i verksamhetsområdet ska försiktighetsåtgärder vidtas för att förhindra spridning. Massor får inte flyttas och maskiner och andra redskap ska rengöras innan de lämnar området för att undvika vidare spridning.

Kommunens kommentar: Noteras.

Friluftsliv

Planområdet nyttjas idag i viss mån för friluftsliv. Som framgår av handlingarna finns ett elljusspår i anslutning till Södra Vikens gymnasieskola. Vidare finns ett stigsystem inom planområdet.

Skogen inom planområdet tycks vara den mest lämpade för skogsutflykter i närområdet och det är oklart om det finns andra närliggande alternativ för skola och boende. Vidare bör det redovisas om planområdet helt eller delvis blir tillgängligt och lämpligt för friluftslivsaktiviteter efter en exploatering och vilka motsvarande alternativ som närområdet erbjuder.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget omarbetats

och i den nordöstra delen av planområdet föreslås allmän plats- natur för allmän tillgänglighet till området. Här föreslås att motions slinga ersätts. I anslutning till detta område föreslås även att flera av de befintliga stugorna inom området flyttas för att bland annat kunna vara tillgängliga för friluftsliv och skola. Utformningsbestämmelse föreslås även för delar av kvartersmarken för att undvika inhägnad. *I genomförandeavtalet regleras att servicevägar ska kunna samnyttjas av allmänheten. I bygden finns utöver planområdet stora skogsarealer tillgängliga för utflykter och friluftsliv.*

Planbestämmelser

Utformningsbestämmelsen gällande fasadkulörer kan utvecklas. Nuvarande lydelse, Fasadkulör får endast utgöras av naturliga nyanser av trätoner, brun, grå, svart, grön eller röd kulör, är något otydlig. Det är oklart om den ska förstås som att det är naturliga nyanser av trätoner, och sedan alla former av grön och röd som ska tillåtas, eller om det endast är naturliga nyanser av grön och röd etc. som ska tillåtas. Begreppet naturliga nyanser behöver förtydligas.

Kommunens kommentar: Noteras. Inför granskning har ändringar gjorts dock föreslås fortsatt utformningsbestämmelse inom detaljplanen där syftet är att reglera att byggnadernas fasadfärg smälter in i landskapet. Då detta kan uppnås genom flera olika färger lämnas en öppenhet i bestämmelsen, för tolkning i den fortsatta prövningen i samband med bygglov.

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER ENLIGT ANNAN LAGSTIFTNING

11 kap. miljöbalken (1998:808). Vattenverksamhet

Det redovisas två möjligheter för vattenuttag till den planerade anläggningens snöproduktion; Lersjöarna eller Rottnen. Länsstyrelsen anser att planhandlingarna bättre behöver beskriva förväntat uttag per tidsenhet (t.ex. på årsbasis, månadsbasis etc.) och hur ofta uttag kan väntas ske för önskad produktion. Vidare behöver det framgå om det är möjligt att förlägga uttag i den relativt grunda sjön utan påverkan på vattennivå, kvalitet eller annan påverkan. Utan sådana uppgifter är det svårt att bedöma genomförbarheten. Uttag av vatten kommer prövas som anmälan eller tillstånd för vattenverksamhet och om val av uttagsplats påverkar detaljplanens utformning är det av vikt att detta klargörs innan planen antas. I Lersjön finns flodkräfta och beståndet får inte påverkas negativt.

Av handlingarna framgår att planerad verksamhet överväger att anlägga ett slutet system för återanvändning av smält snö för ny produktion av snö. Val av metod kommer få påverkan på hur kommande tillstånd eller anmälan för vattenverksamhet bedöms, och behöver beskrivas närmare i miljökonsekvensbeskrivningen.

Val av metod kan också få påverkan på anläggningens utbredning och ingående funktioner. Planen ger stöd för anläggandet av ett avloppsreningsverk i dess sydöstra delar.

Länsstyrelsen anser att planhandlingarna behöver visa hur spillvatten och bräddning hanteras med avseende på recipienten Lersjöns vattenkvalitet.

En bedömning av anläggningens påverkan på vattenlevande organismer behöver göras.

Vidare behöver planhandlingarna visa om grundvattennivån i området kan komma att förändras till följd av markarbeten eller annat och om dricks- eller energibrunnar utanför planområdet kan påverkas till följd av detta.

Eventuella prövningar som kan behövas vid genomförandet av detaljplanen:

- Om vattendrag, diken kommer att beröras genom att anlägga vägtrummor, markkabel, erosionsskydd omfattas detta av en anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken.
- Berörda vattenkraftägare behöver få möjlighet att yttra sig över planen och dess eventuella påverkan i och med vattenbortfall för snöproduktion.
- Yt- och grundvattenbortledning omfattas av tillståndsplikt enligt 11 kap. miljöbalken
- Ändra markens beskaffenhet genom markavvattning omfattas av tillstånd enligt 11 kap. 13 miljöbalken

Kommunens kommentar: I en upprättad funktionsbeskrivning (Sweco 2026) har Climate Arenas vattenbehov utretts vidare. Den vattenvolym som kommer behövas för snötillverkning under ett år har bedömts till ca 10 000 m³, relativt jämnt fördelat över årets 12 månader. Dagvatten och smältvatten kommer att utgöra den primära vattenkällan för snötillverkning. Sjövattnen kommer att vara ett alternativ som används som reserv. Under alla omständigheter kommer sjövattnenuttaget ligga väl inom gränsen för anmälningsplikt (ej överstiga 1000 m³/dygn och max 200 000 m³/år).

Bedömningen är att vattenuttaget är så pass begränsat att det inte kommer att påverka vattennivå eller kvalitet och inte heller påverka vattenlevande organismer såsom flodkräfta.

Planhandlingarna och MKB har förtydligats inför granskning.

Utformning av avloppsreningsanläggningen är ännu inte bestämd i planskedet, men bedöms uppgå till sådan dimension (<200 pe) att ansökan om tillstånd enligt 13§ i förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) blir aktuell. Vid prövning kommer frågan om utformning och dimensionering hanteras av kommunen. I sådan prövning kommer kommunen kräva in teknisktunderlag och fastställa utsläppsvillkor för att Lersjön inte ska påverkas negativt.

Ett alternativ som för närvarande utreds av kommunen är att istället dra fram en kommunal spillvattenledning. Om det är möjligt och det bedöms lämpligare väljs detta alternativ.

En hydrogeologisk undersökning har gjorts (Structor 2026) och bedömningen är att någon negativ påverkan på mark- eller berggrundvattennivåer bedöms inte uppkomma. Någon hydrogeologisk påverkan av betydelse bedöms därför inte uppkomma till följd av planerad bebyggelse.

Vattenkraftsägare har varit del i samrådskretsen och dialog förs mellan dem och projektet Climate arena.

Kulturmiljölagen (1998:950)

I planförslaget redogörs för idag kända forn- och kulturlämningar inom planområdet. Man har även visat hänsyn till fornlämningarna genom att alternativt begränsa planområdets

utbredning så att fornlämning (L2006:8509) inte berörs av den planerade verksamheten eller att lägga planbestämmelser som skyddar och bevarar fornlämningen (L2004:1116).

En arkeologisk utredning har även genomförts i syfte att undersöka om en plats med tradition av krigargravar (L2006:8978) var en fornlämning. Resultaten från utredningen har inte redovisats i planbeskrivningen då dessa inte var färdigställda innan planen gick ut på samråd. Länsstyrelsen har dock tagit del av resultaten vilka visar att det inte finns någon fornlämning på platsen. Därmed krävs inga ytterligare arkeologiska insatser här.

I den södra delen av planområdet finns lämningar efter ett torp (L2006:9138) samt lämningar efter kolning (L2024:1124 och L2024:1122). Dessa är inte fornlämningar och därmed krävs inget tillstånd enligt Kulturmiljölagen för eventuella åtgärder. Kulturmiljölagen anger dock att det är allas ansvar att visa hänsyn och vara aktsamhet mot kulturmiljön. Den som planerar eller utför ett arbete ska se till att skador på kulturmiljön undviks eller begränsas.

Kommunens kommentar: Noteras. Inför granskning har planförslaget ändrats och fornlämning L2024:1116/objekt 2 är numera belägen inom allmän platsmark. Förtydligande av fornlämningens skydd föreslås genom reglering i plankartan att fornlämning ska bevaras.

När det gäller fornlämningen L2006:8509 (torplämning) är bedömningen att tillstånd behöver sökas för att ta bort den.

Noteras. Resultatet av den nyligen utförda arkeologiska utredningen för L2006:8978 har lyfts in i planbeskrivningen.

Inför granskning har planområdet söder om väg 888 tagits bort.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att ett genomförande av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

En strategisk miljöbedömning har upprättats och samråd har hållits med Länsstyrelsen 2024-11-08 om miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning och omfattning. De aspekter som identifierades kunna antas medföra en betydande miljöpåverkan och därmed kräva en fördjupning i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) är:

- Landskapsbild
- Masshantering
- Kulturmiljö
- Vatten: process-, dag- och grundvatten

Bedömt nollalternativ är att skogen brukas som i dagsläget.

I MKB har de fyra aspekterna enligt ovan beskrivits och även alternativa lokaliseringar har redovisats. Då planförslaget bedöms innebära en betydande påverkan så är en kontinuerlig uppföljning och övervakning av miljösituationen av stor betydelse. Denna del är i MKB ytterst kortfattat beskriven och bör utvecklas i det fortsatta planarbetet.

Kommunens kommentar: Noteras. Uppföljning av strategiska

miljöbedömningar är alltid komplexa och ska vara relevanta, mätbara och ge kunskap. Uppföljning genom andra bestämmelser, t.ex. tillsyn och egenkontroll ska också ske och uppföljningen har som syfte att kontrollera att föreslagna skyddsåtgärder fungerar som det är tänkt och därmed återföra kunskap till liknande projekt.

Statens Geotekniska Institut

SGI:s synpunkter

Enligt 2 kap 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet samt med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion. En redogörelse för planområdets och angränsade områdens geotekniska förutsättningar med tillhörande utredningar och planbestämmelser finns delvis beskriven för aktuell detaljplan.

Geoteknisk utredning

SGI saknar en detaljerad stabilitetsutredning för planerade förhållanden som underlag till planen. Underlag [1] beskriver att de stora och höga byggnader som planeras inom detaljplaneområdet kommer att medföra omfattande schakt och fyllnadsarbeten, tabellen i figur 8 i underlag [1] beskriver fyllnadshöjder på ca 3 till 8,5 meter. Det är angeläget att stabiliteten utreds för planerade förhållanden i detaljplaneskedet som underlag för att bedöma om marken är lämplig för planerad markanvändning. Information om geotekniska säkerhetsfrågor i planprocessen finns i SGI:s webbvägledning Geoteknisk säkerhet i kommunal planering, se länk; Detaljplanering - SGI

Alla tillkommande laster (byggnader, uppfyllnader, trafiklast, avschaktningar med mera), som planen medger ska kontrolleras i den geotekniska utredningen. Observera att även stabilitetspåverkan från skyddsåtgärder så som dagvattendammar, diken med mera behöver ingå i utredningen. I västra delarna av området (enligt [3]) finns även lösare jordlager, där det rekommenderas att lerans egenskaper samt beräkning av stabiliteten för planerade förhållanden utreds vidare vid fortsatt projektering. SGI delar uppfattningen om att stabiliteten ska utredas vidare men att det bör göras inom ramen för arbetet med detaljplanen för att klarlägga under vilka förhållanden marken är lämplig att bebygga. Det kan inte skjutas till bygglovs-skedet. Enligt utredning [3] har det installerats 5 stycken grundvattenrör i området. SGI rekommenderar att dessa avläses regelbundet för att få en klar bild av grundvattensituationen över längre tid i området och fånga säsongsvisa variationer av grundvattenytans läge. Dessa kan utgöra ett av underlagen i en kommande detaljerad stabilitetsutredning. Stabilitetsförhållanden i jord ska klarläggas med lägst detaljerad utredningsnivå enligt SGI:s Vägledning 8, "Utredning av släntstabilitet" och IEG rapport 6:2008. I SGI:s Vägledning 8 ges rekommendationer kring hur släntstabilitetsutredningar kan utformas för att uppnå kraven i IEG:s dokument och för att erhålla utredningar med tillräcklig kvalitet och omfattning. Där ges även råd kring hur ett förändrat klimat kan hanteras i stabilitetsutredningar.

Kommunens kommentar: Inför granskning har kompletterande geotekniska undersökningar genomförts och en detaljerad stabilitetsutredning tagits fram. Grundvattenrör har lästs av ytterligare. Samtliga underlag har legat till grund för planförslagets utformning inför granskning.

Planbeskrivning

Resultatet från den översiktliga geotekniska utredningen har inarbetats i planen men kompletteringar behöver göras vid framtagandet av en mer detaljerad geoteknisk utredning för planerade förhållanden, se ovan. För att eventuella förstärkningsåtgärder ska fungera över tid krävs kontinuerlig skötsel och underhåll. Kommunen behöver i planbeskrivningen tydliggöra vem som har rådighet över marken där anläggningen eller åtgärden finns samt vem som har ansvar för skötsel och underhåll.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planbeskrivningen kompletterats med förtydligande kring ansvar för stabilitetshöjande åtgärder.

Plankarta

För att stabiliteten ska vara tillfredställande för planerade förhållanden kan det bli nödvändigt att justera plankartan med restriktioner och åtgärder beroende på vad den föreslagna detaljerade geotekniska stabilitetsutredningen visar, se ovan.

Kommunens kommentar: Det är grundläggande i planarbetet att göra avvägningar av behov av regleringar i plankartan bland annat utifrån olika planeringsunderlag.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ser SGI att områdets stabilitet behöver klarläggas i det fortsatta planarbetet. Krävs det åtgärder eller restriktioner ska dessa säkerställas i planen.

Kommunens kommentar: Se kommentarer ovan.

Lantmäteriet

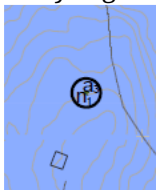
Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2024-03-31) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen behöver förbättras

(Här redovisas synpunkter om sådana frågor som Lantmäteriet särskilt ska bevaka och sådant som vi uppfattar som nödvändigt att åtgärda för genomförandet av planen.)

Otydlig redovisning

Det är svårt att utläsa vilken plangräns som gäller inom planområdet, se bild nedan. Eftersom det fortfarande är pdf-versionen av plankartan som antas och är den juridiskt gällande handlingen är det mycket viktigt att det går att utläsa vad som gäller. Bristen kan innebära att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § 2 st. PBL inte är uppfyllt

Kommunens kommentar: Noteras. Inför granskning har planförslaget

*ändrats och marken inom denna del av planområdet regleras som natur.
Denna gräns finns därmed inte längre kvar i plankartan.*

Fastighetsgränser med osäkert läge som gränisar till planområdet

Planområdesgränsen går enligt plankartan i fastighetsgränsen till Bräckan 1:7, Lersjöfors 1:2, 1:6, 1:7 och Södra Viken 1:5. De aktuella gränserna saknar både enligt digitala registerkartan och grundkartan inmätta gränspunkter.

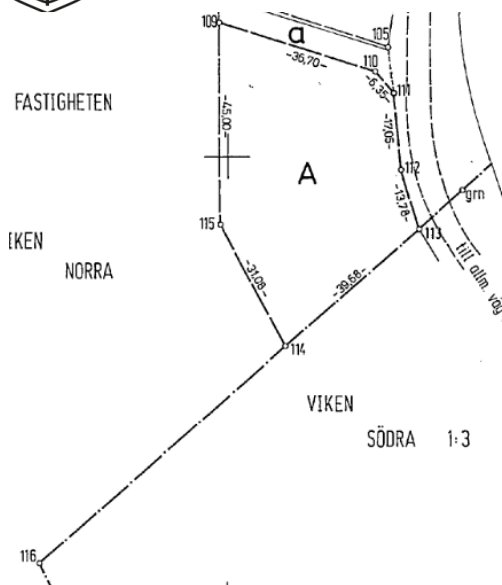
Lantmäteriet vill påminna om att detaljplanen inte påverkas om gränsen visar sig ha ett annat läge. Risken med att planlägga utan att ha koll på gränsens rätta läge är att antingen en del av planen ligger inne på grannfastigheten eller att det blir en remsa mellan den planlagda marken och fram till fastighetsgränsen.

I denna typ av fall handlar det om att gränsen är ett objekt av vikt för planbestämmelser enligt HMK Handbok Digital Grundkarta 2021 avsnitt 3.3. När en sådan gräns är osäker är det lämpligt att så snart som möjligt utreda gränsen och göra en gränsutvisning där man letar upp befintliga gränsmarkeringar. Visar sig gränsen vara juridiskt oklar krävs det en fastighetsbestämning för att bestämma dess läge. Läs gärna mer om förbättring av kvaliteten på fastighetsgränser i grundkartan i Lantmäteriets informationsblad via denna länk. När gränsens läge är klarlagd är det viktigt att anpassa planen efter eventuella förändringar av fastighetsgränsens läge. Glöm inte att rapportera in eventuella förbättringar av gränspunkters lägesosäkerhet, genom att kommunen gör en så kallad DRK-leverans till ajourhållning-DRK@lm.se i överensstämmelse med DRK-avtalet. Då kommer det att framgå av fastighetsgränsernas redovisning i den digitala registerkartan att lägesosäkerheten är kontrollerad samt vilka punkter som har mätts in och vilka punkter som är transformerade utifrån inmätningarna.

Kommunens kommentar: Efter att planen varit på samråd har fastighetsutredning genomförts och gränserna bestämts. Planområdet har dock ändrats inför granskning och det södra området, där listade fastigheter berördes, har tagits bort.

Fastighetsgränser med dålig kvalitet som gränisar till planområdet

Planområdesgränsen går enligt plankartan i fastighetsgränsen till Norra Viken 1:18 och 1:27. De aktuella gränserna är inlagda i registerkartan med dålig kvalitet. Enligt förrättningsakt 17-J-326 från 1974 ska gränsen vara rak mellan gränspunkterna 116 och 113 som finns inmätta i registerkartan. I registerkartan är gränsen inte rak, se bild nedan.

Från akt 17-J-326

Registerkartan. Svart streck är fastighetsgräns. Rött streck visar att gränsen inte är rak.

Kommunens kommentar: Efter samrådet initierades en fastighetsutredning var det konstaterades att gränsen redan hade bestämts. Registerkartan har uppdaterats och legat till grund för den reviderade grundkartan.

Lite för otydlig redovisning av innehåll i avtal om markanvisning

I planbeskrivningen anges att avtal om markanvisning har tecknats och att ett genomförandeavtal ska tecknas i ett senare skede. Det anges att exploatören ska stå för alla kostnader härrörande exploateringen.

När avsikten är att genomföra markanvisningar ska kommunen enligt 4 kap. 33 § 3 st. 2 men. PBL redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen. Detta ska enligt 5 kap. 13 § PBL göras redan i samrådsskedet.

Lantmäteriet konstaterar att lagstiftaren har avsett att exploatörens samtliga åtaganden ska redovisas på en översiktlig nivå, men där det ändå ska gå att bedöma vad åtagandena innebär. Lantmäteriet bedömer att handlingarna i dess nuvarande skick inte är tillräckligt tydliga och behöver därför kompletteras.

Redovisningen behöver enligt Lantmäteriets mening förbättras och vara mer konkret kring:

- vilka områden som avses för överlåtelse eller upplåtelse (helst redovisade på kartor)
- vilka fysiska anläggningar exploatören ska utföra och vilken standard de ska ha
- vilka olika kostnader som exploatören åtar sig att betala
- åtaganden om att betala eller inte kräva ersättningar
- tidplan för utbyggnad av de anläggningar som avtalet omfattar
- om exploatören ska ställa en säkerhet för åtaganden enligt avtalet
- om det finns flera exploatörer – ansvarsfördelningen mellan dem

Glöm inte att även redovisa konsekvenserna (se ovan). Lantmäteriet har tagit fram ett material med information om regelverket vid ”Redovisning av genomförandeavtal i planbeskrivning” och tre exempel på hur redovisning av innehåll och konsekvenser kan se ut i en planbeskrivning. Använd gärna detta material som inspiration. Ni hittar det via följande länk på lantmateriet.se.

Kommunens kommentar: I planbeskrivningen redogörs för markanvisningsavtalets huvudsakliga innehåll samt redogörs inför granskning även för det huvudsakliga innehållet i genomförandeavtalet.

Delar av planen som bör förbättras

Allmän kvartersmark i planen samt konsekvenser och effekter

Det förefaller som att användningen pumpstation, dagvattenanläggning, avloppsreningsverk och vattenreservoar kan komma att anses vara kvartersmark för annat än enskilt bebyggande (allmän kvartersmark). När det förekommer allmän kvartersmark i en plan bör kommunen i planbeskrivningen redovisa att det aktuella området bedöms vara allmän kvartersmark. Under konsekvenser bör en redovisning göras av att kommunen har rätt, respektive på anmodan av fastighetens ägare är skyldig, att lösa in området enligt 6 kap. 13 § PBL respektive 14 kap. 14 § PBL. Dessutom bör det redovisas hur kommunens rätt / skyldighet påverkas vid bygglov till förmån för enskild enligt 9 kap. 32 § PBL

Kommunens kommentar: Inför granskning har planbeskrivningen kompletterats i detta hänseende.

Omprövning av gemensamhetsanläggningar

Enligt planbeskrivningen kan både Bräckan ga:1 och Svineberg ga:3 behöva omprövas till följd av planförslaget. Det framgår inte i planbeskrivningen vem det är som ska söka och bekosta omprövningarna. Omprövning av en gemensamhetsanläggning innebär kostnader för de fastigheter som har del i gemensamhetsanläggningen ifall ingen särskild tar på sig förrättningskostnaderna.

Kommunens kommentar: Med hänsyn till de ändringar som gjorts i planförslaget inför granskning föreslås inte längre dessa omprövningar.

Flytt av ledningsrätter

Enligt planbeskrivningen ska ledningsrätter eventuellt flyttas. Det framgår dock inte vem det är som ska bekosta flytt av ledningar och vem det är som ska söka och bekosta omprövningarna för ledningsrätterna.

Kommunens kommentar: Med hänsyn till de ändringar som har gjorts i planförslaget inför granskning är flytt av ledningsrätter inte längre aktuellt.

Upplysning

Det ser ut som att planområdesgräns går mot Svineberg ga:3s vägbana. Är dock lite svårt att utläsa när kartan är i skala 1:2000. Lantmäteriet vill upplysa kommunen om att till Svineberg ga:3 hör även dike och vägslänt.

Kommunens kommentar: Det stämmer att planområdesgränsen har satts intill vägen (Svineberg ga:3). Kommunen noterar detta och har inför granskning reviderat grundkartan efter inmätningar och anpassat planområdesgränsen så att Svineberg ga:3 ska ligga utanför detaljplanen.

Trafikverket

Synpunkter och upplysningar

Avstånd till väg

Säkerhetszonen längs väg 888 utmed aktuell fastighet är minst 7 meter från vägbankant. Säkerhetszonen är det område utanför körbanan som av trafiksäkerhetsskäl ska vara fritt från fysiska hinder i form av fasta oeftergivliga föremål.

Plangränsen går enligt remitterade handlingar cirka 8 meter från vägbankant, det vill säga utanför säkerhetszonen.

Kommunens kommentar: Det stämmer att planområdets avstånd till vägbankant (för väg 888) överstiger 7 meter.

Trafik

I planbeskrivningen görs en kvalitativ bedömning av trafikallsträng till följd av detaljplanens genomförande. Trafikverket anser dock att texten bör förtydligas, exempelvis med en tillhörande tabell som summerar antalet fordonsrörelser per dygn. Utifrån de trafiksiffror som planbeskrivningen redovisar, det vill säga 193 fordon per dygn under byggskedet och cirka 330 fordonsrörelser per dygn under driftskedet, gör Trafikverket bedömningen att inga kapacitetsproblem förväntas uppstå på vare sig väg 888 eller i korsningen väg 888/E45.

Trafikallsträngen för det södra planområdet beror helt på vilken typ av verksamhet som etableras i området. Kompletterande funktioner för fordonstestplanläggning eller solenergianläggning bedöms generera marginellt med trafik, medan andra typer av verksamheter kan medföra upp till cirka 1000 trafikrörelser per dygn. Vid annat än marginell trafikökning från det södra området anser Trafikverket att en enklare trafikutredning behöver tas fram, detta för att kunna bedöma trafikökningens effekter på väg 888, korsningarna till planområdet samt korsningen väg 888/E45. Trafikutredningen behöver då inkludera allsträng för hela planområdet, det vill säga både det norra och södra planområdet. Vid behov kan Trafikverket delta i ett möte med kommunen för att förklara vad en sådan trafikutredning behöver innehålla.

I planbeskrivningen framgår att tillfälliga trafiklösningar förväntas krävas under byggtiden för att styra trafiken på ett säkert sätt till och mellan norra och södra planområdet. Inga förslag på möjliga trafikåtgärder finns dock beskrivna i planhandlingarna, men kommunen har för avsikt att ha en dialog med Trafikverket i frågan. Trafikverket välkomnar och ser behov av en sådan dialog, för att tillsammans med kommunen komma överens om vilka

tillfälliga trafiklösningar som kan vara aktuella. Utifrån ett trafiksäkerhetsperspektiv kan väg 888 upplevas som smal vid möte med tung trafik. Med ökad trafikmängd sker ett ökat slitage på beläggning och vägmarkering. Om trafiken genar i kurvorna på väg 888 och om det sker en del möten, kommer både mittlinje och kantlinjer slitas ned fortare. Trafikverket ser därför en risk för att det kan tillkomma kostnader för återställning av linjer och eventuellt beläggning till följd av detaljplanens genomförande. Trafikverket vill framhålla att kostnader för både tillfälliga trafikåtgärder under byggtiden och eventuell återställning av väg 888 ska finansieras av exploateringen.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planområdet minskats och det södra planområdet har tagits bort, därmed föreslås inte längre användningen verksamheter (Z) inom planområdet. Denna användning var den mest trafikålstande användningen. Med hänsyn till ändringarna i planförslaget och det fortlöpande arbetet med projektet har en uppdaterad beskrivning av trafik gjorts. Då det inte blir någon trafikökning från det (tidigare föreslagna) södra området krävs ingen enklare trafikutredning i enlighet med Trafikverkets yttrande.

Kommunen föreslår fortsatt att behov av möjliga trafikåtgärder hanteras i dialog med Trafikverket. Kommunen noterar att kostnader för både tillfälliga trafikåtgärder under byggtiden och eventuell återställning av väg 888 ska finansieras av exploateringen.

Anslutningar

I planhandlingarna framgår att befintlig anslutning till södra planområdet önskas flyttas till ett läge längre österut. Trafikverket vill informera om att enligt väglagen 39 § ska ärende om ny väganslutning lämnas till och behandlas av Trafikverket. Anslutningsärendet är en separat ansökan som behandlas av Trafikverkets respektive regioner. Det tillkommer en avgift för prövning av ansökan om ny anslutning till statlig väg, som ska betalas innan ansökan handläggs. Avgiften återbetalas inte, även om det blir avslag på ansökan. Enklast är att ansöka via Trafikverkets hemsida: <https://www.trafikverket.se/e-tjanster/nv.-eller-andrad-utfart-till-allman-vagL>.

För att hantera byggtrafik och gods föreslås både befintlig och ny väganslutning till väg 888 att nyttjas. Trafikverket vill upplysa om att detta kan kräva en ansökan om ändrad väganslutning enligt väglagen 39 §, då fordon som används under byggtrafiken ställer andra krav på bredd, radie och vilplan med mera. Ansökningsprocessen är densamma som för en ny anslutning, enda skillnaden är att ansökan om en ändrad väganslutning är avgiftsfri.

*Kommunens kommentar: Då den södra delen av planen har tagits bort är inte denna förändring längre aktuell.
Noteras.*

Dagvatten, skyfall och avlopp

Dagvattenutredningen beskriver åtgärder för bland annat två områden: sydvästra och sydöstra delen om väg 888. I plankartan är mark reserverad för dagvattenhantering i det sydöstra området, men inte för det sydvästra området. För att säkerhetsställa att dagvattenåtgärder genomförs, anser Trafikverket att mark för dagvattenåtgärder bör regleras i plankartan även för det sydvästra området. Höjdsättning av området är viktigt och bör säkerställas för att möjliggöra att dagvatten faktiskt avrinner dit det är tänkt.

Båda områdena söder om väg 888 och det nordvästra områden kommer enligt dagvattenutredningen behöva avleda vatten under väg 888 och använda Trafikverkets trummor. Trafikverket saknar här en bedömning av påverkan och kapacitet av trummorna. Flödet till Trafikverkets trummor får ej öka gentemot ett befintligt 50-årsflöde. Trafikverkets vägdiken får ej heller användas för avledning av dagvatten från detaljplanen, de är till för och dimensionerade för att avleda vatten från vägen. Om nya vatten- och/eller avloppsledningar behöver dras under väg 888 behöver exploatören/kommunen ansöka om ett så kallat ledningsärende hos Trafikverket, se mer information på Trafikverkets hemsida: <http://bransch.trafikverket.se/tjanster/ansok-om/tillstand/Ansok-om-ledningsarenden-inom-vagområdet/>.

Trafikverket anser att det är otydligt var utsläppspunkten från dagvattenhanteringen i det sydvästra området ligger och anser att detta behöver förtydligas. Trafikverket önskar även förtydligande om snöotillverkning och snösmältning kan påverka flöden inom området. I skyfallsanalysen saknas en bedömning om hur väg 888, dess trummor och diken påverkas. Trafikverket anser även att exploatering av det södra området ska inkluderas i skyfallsanalysen.

Gällande avloppsreningsverket undrar Trafikverket vad det är för flöde ut från avloppsreningsverket samt var dess utlopp ligger. Kan detta påverka Trafikverkets anläggning och i så fall på vilket sätt?

Kommunens kommentar: Planområdet söder om vägen har tagits bort, varpå inga åtgärder längre föreslås inom denna del.

Dagvatten som avleds från planområdet mot väster ska anpassas till det dimensionerande flöde som står angivet i markavvattningsföretaget akter och dokument. Fördröjning föreslås dimensioneras för ett 20-årsregn.

Inför granskning har planbeskrivningen kompletterats med mer ingående beskrivning av snöotillverkning. Vatten för snöotillverkningen ska i första hand tas från dagvatten och i andra hand sjövattnet. Efter användning ska den uttjänta snön tas bort från banorna och samlas ihop på utpekad plats för att smältas. Smältvattnet ska efter rening sedan kunna återanvändas för snöotillverkning. Detta smältvattnet hanteras separat från dagvattenfördröjning och ska inte kunna belasta dagvattensystemet eller avledas ut från området.

Skyfallsanalysen har tillsammans med övrig dagvattenutredning reviderats inför granskning. Vid skyfall (100-årsregn) ska inte någon försämring ske mot nuläget.

Utformning av avloppsreningsanläggningen är ännu inte bestämd i planskedet, men bedöms uppgå till sådan dimension (<200 pe) att ansökan om tillstånd enligt 13§ i förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899). Vid prövning kommer frågan om utformning och dimensionering hanteras av kommunen. I sådan prövning kommer kommunen kräva in tekniskt underlag och fastställer utsläppsvillkor. Ett utlopp kommer att ledas norrut och påverkar inte väg 888.

Ett alternativ till lokal avloppsreningsanläggning kan även bli framdragen kommunal spillvattenledning.

Solcellspark

Trafikverket vill upplysa om att solceller, inklusive kringanordningar som exempelvis staket/stängsel, ska betraktas som fasta oeftergivliga föremål och får inte placeras inom säkerhetszonen eller vägområdet. En solcellsanläggning får inte påverka trafiksäkerheten gällande siktförhållanden från närliggande utfarter och stoppsikt. Det ska säkerställas att solcellsanläggningens placering och utformning är sådan att det inte föreligger någon risk att fordonsförarna utsätts för bländning och på så sätt påverkar trafiksäkerheten negativt. Rörliga paneler får inte vinklas så att de kan utgöra en bländningsrisk. Om ett skydd mot bländning behöver uppföras, ska det ligga utanför säkerhetszonen och enligt väglagen 47 § utanför vägområdet.

Om ledningar behöver dras inom vägområdet, ska ledningsägaren ansöka om tillstånd hos Trafikverket enligt 44 § väglagen. Vägområdet utgörs av hela väganläggningen med körbana och tillhörande sidoområde med dike, dikeskrön inklusive en mindre remsa utanför dikeskrön på båda sidor om körbanan. Ansökan görs enklast på Trafikverkets hemsida: <https://bransch.trafikverket.se/tjanster/ansok-om/tillstand/Ansok-om-ledningsarenden-inom-vagområdet/>.

Trafikverket vill framhålla vikten av att i ett tidigt skede planera för transporter till och från planerad etablering med hänsyn till vägnätets förutsättningar och villkor som exempelvis begränsningar i form av bärighetsklasser och framkomlighetsproblem. Vid mer omfattande transporter rekommenderas en transportplan. I samband med transport till etableringen kan det krävas förstärkningsarbeten på statlig väg. Trafikverket förutsätter att såväl kostnader för eventuella förstärkningsarbeten som kostnader för att åtgärda skador som kan uppkomma vid transport på och vid statlig väg bekostas av exploatören.

I det fall som etableringen av solcellsanläggningen förutsätter transporter på statlig väg som överskrider en viss vikt, längd, bredd och/eller höjd, ska en ansökan om transportdispens lämnas till och behandlas av Trafikverket. Transportören rekommenderas att inkomma med en ansökan så tidigt som möjligt för att få villkoren för dispens utredda. Om dispenshandläggarna kommer fram till att åtgärder behöver genomföras på statlig väg för att möjliggöra transporterna måste ett avtal om medfinansiering av dessa åtgärder upprättas.

Ansökan om transportdispens görs enklast på Trafikverkets hemsida: <https://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/vag/TransRortdisRens/>.

Kommunens kommentar: Noteras. Solcellspark föreslås inte längre som markanvändning inom planen. Se även tidigare kommentar avseende transporternas påverkan på allmän väg.

Avtal

Exploatering som kräver åtgärder eller kan komma att påverka Trafikverkets väg- eller järnvägsnät behöver säkerställas genom avtal mellan kommun och Trafikverket. I dessa fall behövs avtal för att reglera finansiering och planprocess (åtgärdsval, formell planläggning enligt väg- eller järnvägslagen) samt genomförande, drift, underhåll och ägande. Ett sådant avtal ska i förekommande fall vara undertecknat innan detaljplanens antagande.

Kommunens kommentar: Kommunen har haft dialog med Trafikverket och planen bedöms inte leda till sådan påverkan eller åtgärder att åsyftat avtal krävs.

Trafikverkets sammantagna bedömning

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Luftfartsverket

LFV:s yttrande angående detaljplan för Climate Arena på del av fastigheten Södra Viken 1:8, Sunne kommun

Detaljplaneförslaget utgör inget hinder ur Luftfartsverkets perspektiv.

Information om yttrandet

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och övervakning (Communication, Navigation, Surveillance). Analysen grundar sig på Svensk Standard 447 10 12 utgåva 1:1991 "Skyddsavstånd för luftfartsradiosystem mot aktiva och passiva störningar för elektrisk kraftöverföring och tågdrift", Standardiseringskommissionen i Sverige, samt på ICAO DOC 015.

SEKRETESS: Sidan 4 i detta yttrande omfattas av sekretess enligt 18 kap. 8 § p 5 OSL.

Detta innebär bland annat att informationen inte får sändas via ordinarie e-post.

Övrig information i dessa handlingar är offentlig.

VIKTIGT: I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från

flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli

påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om

byggnadsverk med en höjd över 20 meter planerar att uppföras, eller om

flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering.

LFV erbjuder produkten Flyghinderanalys, där vi utför kontroll av flygvägar, luftrum och all tänkbar radioutrustning för luftfarten.

För mer information, se www.lfv.se/flyghinderanalys.

Kommunens kommentar: Noteras. Efter samrådstiden har Karlstad airport och Torsby flygplats fått ta del av planförslaget och båda meddelar att de inte har något att erinra mot planförslaget.

Försvarsmakten

Försvarsmaktens bedömning

Försvarsmakten bedömer att planförslaget i sin nuvarande utformning inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del.

Kommunens kommentar: Noteras.

Region Värmland

Region Värmland har tagit del av samrådshandling med ert dnr KS/2023:700.

I dagsläget har Klarälvsdalens folkhögskola, Region Värmland, inom ramen för sin utbildningsverksamhet och med kommunens goda minne uppfört fyra mindre byggnader på det tänkta området för Climate Arena. Att riva alternativt flytta på byggnaderna innebär en störning för verksamheten men är även förenat med kostnader. En lösning och en handlingsplan för hur detta ska hanteras bör tas fram i samförstånd mellan parterna. I och med etablering av en ny verksamhet kan det uppstå ett förändrat behov av busshållplatser för kollektivtrafik. Om detta är fallet även här ska dialog föras med regionen. I övrigt har Region Värmland inget att erinra.

Kommunens kommentar: Kommunen har efter planens samråd haft dialog med Region Värmland och Klarälvsdalens folkhögskola. De har inget framtida behov av byggnaderna och planerar en försäljning av dem. De som inte kan säljas avses rivas av ägaren Region Värmland.

Noteras.

Kils kommun

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Kils kommun inte har några invändningar mot den nya detaljplanen för en del av Södra Viken 18, Climate Arena.

Kommunens kommentar: Noteras.

Sunne kommun, Miljö- och bygglovsnämnden

Dagvattenhantering

Av dagvattenutredningen framgår att den förändrade markanvändningen som detaljplanen innebär kommer att kräva fördröjningsvolym på omkring 29 300 m³ för att inte öka flödet, vid skyfall, ner mot befintligt markavvattningsföretag eller befintlig bebyggelse nedströms. Av utredningen framgår att för det nordvästra och sydöstra området saknas det ca 5600 m³ och 460 m³. Volymen som inte får plats i föreslagna dagvattenlösningar behöver tillgodoseas i diken, ifall hela skyfallsflödet ska kunna fördröjas inom fastigheten.

Kommentar: Miljö- och bygglovsnämnden vill därför betona vikten av att dagvattensystemens utformning och dimensionering kontinuerligt ses över i samma takt som projektet fortlöper och gärna i tät dialog med tillsynsmyndigheten. Dagvatten inom detaljplanerat område räknas som avloppsvatten och tillsyn ska utföras i samma utsträckning som sanitärt spillvatten.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats och dagvatten- och skyfallsutredningen reviderats. Noteras.

Förorenad mark

En översiktlig markundersökning har genomförts som visar att en fd skjutbana gett upphov till blyföroreningar inom delar av området som överstiger Naturvårdsverkets generella riktvärden för MKM (mindre känslig markanvändning). Ett åtgärdsbehov bedöms föreligga innan nybyggnation av anläggningen. Detta är reglerat i planen via a4 – bygglov får inte ges förrän markförorening är avhjälpt. Det framgår även av planbeskrivningen under rubriken ”prövning enligt annan lagstiftning” att en anmälan enligt §28 i förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) ska lämnas in senast sex veckor innan planerad sanering.

Kommentar: Miljö- och bygglovsnämnden önskar ett förtydligande i planen angående

bestämmelsen a4. Det är viktigt att klargöra om hela området inom den sekundära egenskapsgränsen behöver vara avhjälpt innan bygglov kan ges för byggnad eller om det avser endast området där bygglov söks. I övrigt har miljö- och bygglovsnämnden inget att erinra i frågan.

Kommunens kommentar: Planbestämmelsen innebär att hela området där bestämmelsen gäller ska vara avhjälpt innan bygglov får ges, vilket syftar till att inte marken ska användas för vare sig byggnad eller tomtmark för planerad markanvändning innan markförening har avhjulpts. Inför granskning har planbeskrivningen förtydligats i detta hänseende.

Avloppsreningsverk

Enskilt avloppsreningsverk föreslås anordnas inom norra planområdets sydöstra del inom användningsområdet för tekniska anläggningar avloppsreningsverk (E4). Avsikten är att spillvatten som genereras inom planområdet ska ledas hit. Detta avser även området söder om Gräsmarksvägen/lv 888, vilket innebär att ledningsdragningen genom Trafikverkets vägområde krävs.

Kommentar: Det framgår inte vilken dimensionering av avloppsreningsverket som är projekterat och det är därmed svårt att yttra sig kring vilket lagrum som är aktuellt. Placeringen av verket bedöms som lämplig. Anläggningar som är dimensionerade för att ta emot avloppsvatten upp till 200 PE ansöker om tillstånd enligt 13§ i förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899). Om det planerade verket är dimensionerat för mer än 200 PE så blir verksamheten anmälningspliktig enligt 28 kap 4§ miljöprövningsförordning (2013:251).

Kommunens kommentar: Planförslaget har ändrats inför granskning och mark söder om väg 888 föreslås inte längre ingå i planområdet. I detaljplaneskedet finns inget projekterat förslag för avloppsreningsanläggning, dock har dimensionering bedömts under gränsen för 200 pe. Planbeskrivningen har förtydligats i detta hänseende.

Ett alternativ till lokal avloppsreningsanläggning kan bli framdragen kommunal spillvattenledning.

MKN för vatten

En dagvattenutredning har gjorts av SWECO år 2025. Utifrån resultatet och de klassningarna som finns idag görs bedömningen att den aktuella planen inte kommer att orsaka en statusförsämring i recipienterna Mellan Lersjön, Lerälven och Rottnen som är de vatten som berörs. Detta då planområdet inte har någon påverkan på de utslagsgivande miljöfaktorerna och påverkanskällorna. Halten BDE (bromerade flamskyddsmedel) minskar ut från planområdet och halten kvicksilver ut från planområdet är en bråkdel av det gränsvärde som satts upp av Havs- och vattenmyndigheten för ytvatten.

Kommentar: Ingen undersökning kring om berget är sulfidhaltigt har utförts. Detta rekommenderar konsulten i ett senare skede. Om berget är sulfidhaltigt kan det krävas täta dagvattenlösningar. Enligt översiktliga berggrundsgeologiska kartor (SGU) är inte befintlig berggrund sulfidförande. Detta bör dock verifieras okulärt och med ev. provtagning för att minimera ev. risk för urlakning av sulfidmineral. Kontroll av bergkvalitet bör utföras vid is och snöfria förhållanden. Urlakning av sulfidmineral ger upphov till försurat dagvatten. Miljö- och bygglovsnämnden gör bedömningen att denna utredning behöver göras i ett tidigt skede för att kunna projektera dagvattenlösningarna rätt.

Kommunens kommentar: Bedömningen av geotekniskt sakkunnig är att det är låg risk för sulfidhaltigt berg inom området då bergarten inte är utmärkande sulfidförande.

Masshantering

En masshanteringsberäkning har gjorts för planförslaget. Fastigheten är kuperad och en massbalans eftersträvas i projektet. I dagsläget saknas ca 140 000 kubikmeter men skulle färdig golvhöjd sänkas med en meter för två av byggnaderna (Multi Domain och Warm Track) skulle endast 60 000 kubikmeter saknas, vilket indikerar att detaljprojekteringen är viktig.

Kommentar: Miljö- och bygglovsnämnden har inget att erinra mot den beräkning som utförts.

Kommunens kommentar: Noteras.

Naturvärdesinventering

Planförslaget bedöms komma att påverka några av de i naturvärdesinventeringen (NVI) identifierade naturvärdesbiotoperna. Sumpskog klassad till måttligt naturvärde (i NVI objekt a) förväntas i sin helhet komma att försvinna då del av fordonstestanläggningens huvudsakliga byggnader kommer placeras på marken. Delar av biotopen grövre äldre skog med klassat visst naturvärde omfattas av föreslagen användning för industri avseende fordonstestning varpå en del av marken kan försvinna vid ett plangenomförande. Värdeobjektet gammal tall kvarlämnad i gles tallskog (g) föreslås skyddas i planen genom bestämmelser om markens anordnande samt utökad lovplikt.

Kommentar: Planförslaget bedöms ha tagit hänsyn till de naturvårdsåtgärder som är möjliga inom ramen för projektet genom bestämmelser om markens anordnande samt utökad lovplikt. Miljö- och bygglovsnämnden har därför inget att erinra i frågan.

Kommunens kommentar: Noteras.

Värme/kyla

Värmeförsörjning har inte fastställts utan kommer hanteras vidare i samband med detaljprojektering. Anläggningarna kommer med stor sannolikhet att värmas helt eller delvis med spillvärme från snö tillverkningen. Det har även nämnts i planbeskrivningen att det kommer att finnas ett antal "snölador" för lagring av snö och tunnlar/byggnader som kommer att vara i behov av kyla eftersom tester ska ske i vintermiljö (snö ovanpå asfalt).

Kommentar: Vilka kylmetoder som kommer att användas inom planförslaget framgår inte, men bedömningen görs är att det rör sig om stora anläggningar som krävs för den här typen av verksamhet. Köldmedieanläggningar vars köldmedia överstiger 14 ton kölddioxidekvivalenter ska anmälas till miljö- och byggenheten senast sex veckor före installation. Miljö- och bygglovsnämnden anser därför att en installationsanmälan enligt 14§ förordningen om fluorerade växthusgaser (2016:1128) kan komma att behöva läggas in under rubriken "provning enligt annan lagstiftning" om köldmedieanläggningar är aktuella i projektet.

Kommunens kommentar: Noteras.

Ambitionen med att internvägar ska vara överbyggda med vegetationstäck och kunna läsas som en del av terrängen och landskapet ser miljö- och bygglovsnämnden positivt på.

I planbeskrivningen framgår en tydlig ambition för projektet med sedumtak men inget krav har införts på plankartan. På plankartan framgår däremot att takmaterial inte får utföras av reflekterande eller blanka material enligt bestämmelsen f3. Miljö- och bygglovsnämnden vill framföra att ambitionen med sedumtak inte kan villkoras i ett bygglov. Vidare i planbeskrivningen är det angivet att vindskivor, grund och knutbrädor inte får vara vita. Miljö- och bygglovsnämnden vill påtala att detaljer som stuprör och hängrännor inte kan regleras och kommer därmed ändå kunna utgöra en vit kontrast.

Kommunens kommentar: Kommunen är medveten om dessa förutsättningar.

Geoteknik

I planbeskrivningen beskrivs att den utförda geotekniska undersökningen är av översiktlig karaktär och att ytterligare geotekniska undersökningar behövs. Miljö- och bygglovsnämnden vill också särskilt trycka på att underlaget inte bedöms tillräckligt utan ytterligare geotekniska undersökningar kommer att krävas i samband med bygglovsskedet inför exploatering.

Kommunens kommentar: Noteras. Inför granskning har kompletterande geoteknisk undersökning gjorts varpå ytterligare fördjupad kunskap kring områdets geotekniska förhållanden finns, samt har beräkningar av områdets stabilitet utförts. Fortsatt gäller att i kommande skeden vid projektering behöver göras geoteknisk undersökning.

Kulturvärden/fornlämningar

Miljö- och bygglovsnämnden lämnar önskemål att områden med fornlämningar som ligger utanför den zon som markerats med prickad mark förtydligas på plankartan, för att underlätta granskningen i en kommande bygglovsprocess.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats. Bedömningen är att en fornlämning kommer behöva tas bort (i planområdets sydvästra del) för vilket det krävs tillstånd hos länsstyrelsen.

Friluftsliv och rekreation

Enligt gällande översiktsplan för Sunne kommun så anger området friluftsliv och rekreation. Planförslaget innebär att möjligheten att nyttja marken för friluftsliv och rekreation försvinner genom att marken planläggs för kvartersmark, som då inte blir allmänt tillgänglig. Befintligt elljusspår kommer till stor del att försvinna. Enligt uppgift i planbeskrivningen avser motionsspår ersättas i nytt läge. Miljö- och bygglovsnämnden vill särskilt påtala vikten av att ersätta motionsspår och i tidigt skede lämna besked till allmänheten om ny placering som ersättning för den mark som tas i anspråk. Det är av vikt ur ett hälsofrämjande perspektiv att motionsspår/rekreationsområde fortfarande kommer att finnas i närområdet.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planbeskrivningen förtydligats i detta hänseende.

Sunne kommun, VA och renhållning

Synpunkter på samrådshandlingar gällande Climate Arena på del av Södra Viken 1:8 i Sunne Kommun

Det avloppsreningsreningsverk som ska uppföras bör endast ta emot spillvatten av hushållskaraktär om slammet från anläggning ska transporteras till en anläggning för vidare behandling.

Om en restaurang ska uppföras på området bör en fettavskiljare installeras för att uppnå en god funktionalitet på avloppsreningsanläggningen och underlätta vidare behandling för det uppkomna slammet.

Anslutet kommunalt dricksvatten tillhandahålls inte till processvatten vilket är bra att det framgår på sidan 28 i planbeskrivningen utan endast till hushållsändamål.

Vid de tillfälliga boendena bör man se till att ha med miljöhus för hantering av det kommunala avfallet som uppstår.

Kommunens kommentar: Noteras.

Inför granskning föreslås inte längre markanvändning "tillfällig vistelse" inom planen.

Skanova

Yttrande

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan.

Kontakta ledningskollen.se

Kabelanvisning beställs via ledningskollen.se

För ledningssamordning kontakta telia-natforvaltning@teliacompany.com

Kommunens kommentar: Noteras. Planbeskrivningens kapitel

"Genomförandefrågor" innehåller beskrivning av bland annat ansvar för utförande och kostnader för åtgärder till följd av planens genomförande.

Ellevio

Samrådsyttrande – detaljplan för del av Södra Viken 1:8 Climate Arena, Sunne kommun

Ellevio AB har mottagit underlag för ärendet och har följande synpunkter.

Ellevio har en pågående dialog med projektet Climate Arena för anslutning av anläggningen där olika alternativ för anslutning undersöks.

Ellevio har en 11 kV luftledningen i planområdets södra del, vilket framgår av planbeskrivningen. Det framgår också att luftledningen bedöms komma att påverkas av planförslaget och att åtgärd krävs. Ellevio tolkar det som att luftledningen bör flyttas och att ledningen förslås placeras inom u2 området, Ellevio anser att detta är en lämplig åtgärd.

Luftledningar i detaljplan ska även enligt ELSÄK-FS 2022:1 ha en minsta höjd om 7 meter ovanför mark. Detta kan innebära att ledningen om den är kvar i befintligt läge när detaljplanen vinner laga kraft behöver höjas. Ellevio föreslår att en egenskapsbestämmelse med villkor om att lov inte får ges innan luftledningen har flyttats tillförs detaljplanen för den södra delen av planområdet.

Ska luftledningen istället vara kvar i befintlig sträckning behöver den skyddas genom l-område. Området behöver ha en bredd om 8 meter.

Oavsett om luftledningen ska flyttas eller om ledningen behöver höjas så bekostas åtgärder i Ellevios befintliga anläggningar efter beställning till Ellevio samt bekostas av beställare.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats och planområdet söder om väg 888 har tagits bort. Kommunen gör därmed bedömningen att inga av Ellevios föreslagna åtgärder i planen längre är aktuella.

Bräcka Vägsamfällighet

BRÄCKA VÄGSAMFÄLLIGHET lämnar nedanstående kommentarer och krav på förändring angående detaljplanens förslag på förändrad dragning av en del av gemensamhetsanläggningen Bräckan GA:1 och skapandet av en fyrvägskorsning mellan Bräckan GA:1, Svineberg GA:3 och Lv 888.

Vägföreningen ställer sig mycket kritisk till planen att dra om del av vägen som utgör gemensamhetsanläggning Bräckan GA:1 och skapa en fyrvägskorsning med Lv 888 och utfarten från Södra Viken. Vi kräver att den nuvarande vägdragningen ska kvarstå.

1. I plandokumentet anges att anledningen till att dra om en del av den aktuella vägen och därmed skapa en fyrvägskorsning är att: "Det nya läget skapar en mer sammanhållen kvartermarksyta vilket kan ge ett mer ändamålsenligt nyttjande av marken" (sidan 6) – (alltså det södra planområdet)". Enligt de kartor som utgör en del av samrådsmaterialet är det södra planområdet markerat med e2, det vill säga ett "egenskapsområde där största byggnadsarea är 30% av fastighetsarean inom egenskapsområdet". Området mellan den nuvarande vägen och den östra fastighetsgränsen utgör ca 25% av ytan av området söder om Lv 888 (södra planområdet). Eftersom 70% av marken i det södra planområdet enligt ovan ska bebyggas så anser vi inte att det krävs en ny dragning av vägen för att "mer ändamålsenligt nyttja marken" då den ytan som är öster om den nuvarande vägen utan problem kan vara del av den icke bebyggda marken.

(Skulle de 30% för byggnation som ska tillåtas inom södra planområdet exkludera ett "hårdgörande av marken" på en större eller hela ytan av planområdet så är de 30% gravt missvisande, eftersom då hela området kan hårdgöras. Detta är ju också vad är vad vissa bilder visar i MKBn, Dagvatten och skyfallsutredningen och plandokumentet). Detta skulle också riskera att leda till verksamheter som ytterligare skulle komplicera trafiksituationen.)

2. En fyrvägs korsning ger en kraftigt försämrad situation ur trafiksäkerhetssynpunkt jämfört med den nuvarande vägdragning. I plandokumentet skriver författaren att ”vägen (den föreslagna nya utfarten från Bräckavägen) placerats mitt emot infarten till skolan Södra Viken, vilket har bedömts vara det läge som har bäst siktförhållanden (sidan 6)”. Att siktförhållandena skulle vara så bra att det inte är något problem ur säkerhetssynpunkt är en märklig bedömning. Vid den föreslagna nya dragningen av Bräckan GA:1 skulle utfarten på Lv 888 få ett backkrön omedelbart på vänster sida. Bilister som kommer från Gräsmark och kör mot Sunne möts i dag av en varningsskylt som varnar för en trevägs korsning när de närmar sig den tänkta nya fyrvägskorsningen. Att Vägverket placerat en sådan skylt torde betyda att sikten redan idag bedöms som dålig. Enbart det borde tala mot att man gör om korsningen till en fyrvägs korsning. Detta utan att ta i beaktande den kraftigt ökade trafikbelastningen i korsningen som blir ett resultat av etableringen på fastigheten. Redan idag är trafiken ut från Södra Viken betydande. Trafiken på väg Svineberg GA:3 kommer dessutom att öka betydligt med planerna att bygga boende för 150 personer på området mellan Södra och Norra Viken. Detta skulle ytterligare påverka säkerhetssituationen i den nuvarande korsningen mellan vägen Svineberg GA3 och Lv 888 negativt. Denna negativa påverkan kommer att påverka säkerheten även utan att man gör en fyrvägs korsning.
3. I plandokumentet skriver man att:

”Vidare kan vägen byggas tidigt och användas som ny in-/utfart för inkommande gods, vilket kan påverka vägbredden för att klara av all godstrafik. Under byggskedet för fordonstestplanläggningen föreslås både den nya och den befintliga vägsträckan till Bräckan kunna användas för att hantera allt inkommande gods på södra sidan om Gräsmarksvägen/ Lv 888. Att kunna nyttja både befintlig och ny vägsträcka bedöms kunna göra godshanteringen mycket säkrare (då all godstrafik kan enkelriktas för en säkrare trafiklösning med rundkörning inom fastigheten). Att ta in godstrafik via nya vägen till Bräckan och låta godstrafiken köra medsols på fastigheten gör även att det finns möjlighet till ”magasin” för inkommande godstrafik på nya vägen (och då elimineras risken för att godstrafik ska behöva stå på Lv 888 och vänta (sidan 6)

Planeras rundkörning blir det under hela byggtiden (som det finns flera angivelser på hur lång den är) två utfarter från det södra planområdet med kort avstånd mellan den gamla utfarten och den nya fyrvägs korsningen. Detta skulle leda till en totalt ohållbar situation. Vi ställer oss också frågande till att Trafikverket skulle godkänna ytterligare en utfart på Lv 888 i omedelbar närhet till dom två existerande utfarterna.
4. Vad som inte diskuteras i plandokumentet är att gods som först ska läggas upp på det södra planområdet sedan ska transporteras till

norra planområdet vilket ger ytterligare trafikbelastning. Det framgår inte att detta tagits med i beräkningar av trafikbelastningen.

Det är också svårt att förstå varför allt inkommande gods till fordonsanläggningen under byggtiden ska hanteras på det södra området. Byggnationerna ska ju ske på det norra planområdet och betydande markberedning ske innan byggnationerna kan starta. Det torde vara fullt möjligt att ordna godsupplag på det norra planområdet, plats finns ju, och därmed kraftigt reducera trafikkomplexiteten och riskerna i området.

Om nu exploitören absolut avser att använda det södra planområdet som uppläggning vore det bättre att göra en ny väg mitt emot infarten för traktorvägen (Mossängsvägen) som kommer att användas som huvudingång till anläggningen–och där skapa en fyrvägskorning. Det skulle ta bort transportsträckan på Lv 888 mellan det nu föreslagna godsupplaget och huvudingången och kraftigt minska riskerna. Det skulle innebära att transporten av varor och material mellan norra och södra planområdet bara behövde korsa Lv 888 och det på ett ställe där sikten är bra år båda hållen. Dessutom är ett avbrott i tänkt växtlighet redan markerad mitt emot huvudingången på kartorna.

5. Skolskjuts.

Ytterligare en aspekt av den föreslagna förändrade vägdragningen är skolskjutsarna för barn och ungdomar i grundskolan och gymnasieskolan i Sunne i Bräcka. Detta diskuteras inte alls i plandokumentet vilket är djupt oroande.

För ungdomar på grundskolan och gymnasieskolan stannar bussen för av och påstigningar i dagsläget vid hållplats i korsningen Svineberg GA:3 och Lv 888, men plockar även upp ungdomar vid utfarten av väg Bräckan GA:1 på Lv 888. Det framgår inte i plandokumentet var busshållplatsen kommer att vara i den nya fyrvägskorsningen. Ungdomar på högstadiet och i gymnasiet från Bräcka kan i dagsläget själva ta sig till bussen vid Lv 888. Detta kommer ur säkerhetssynpunkt inte att vara möjligt med den kraftigt ökande tunga trafik som planeras på den nya vägdragningen för Bräckan GA:1.

6. Ansvarsfrågor.

I plandokumentet skrivs att; "Allmän plats väg (VÄG) med enskilt huvudmannskap föreslås inom planområdets södra del. Exploatör föreslås genomföra anläggning och efter färdigställande överlåta väg till samfällighetsföreningen för Bräckan GA:1 (sidan 28).

Plandokumentet är mycket otydlig i hur man tänker sig den nya vägsträckan. Man skriver att den nya vägsträckan "föreslås" anläggas med minst motsvarande vägstandard som befintlig väg och kan komma att asfalteras i det första vägavsnittet fram till framtida infart till verksamhetsområdet". Vid samrådsmötet 24 april 2025 framkom att "vägsträckan kommer bli tre fordon i bredd".

Vem ansvarar för och betalar skador på vägen pga. all den lastbilstrafik som planeras?? Vem ansvarar, och betalar för underhåll av det asfalterade avsnittet av vägen?? Vem ansvara för snöröjning

och vägunderhåll på den gamla dragningen av väg Bräckan GA:1 under byggtiden?? Dessutom innebär den planerade kraftigt ökade vägbredden mer en mycket kraftig ökning av behov av underhåll, snöröjning etc., vem betalar för det??? Hur beräknas fortsatt högt slitage på den planerade nya vägsträckan vid fortsatt exploatering av det södra planområdet med tillhörande bygg relaterad trafik?? Den lokala vägsamfälligheten kommer att drabbas av både merarbete och merkostnader vilket inte alls diskuteras i plandokumentet. Eftersom plandokumentet lämnar öppet för en mängd olika aktiviteter på södra planområdet i framtiden, går effekterna på trafiken och trafiksäkerheten gällande väg Bräckan GA:1 inte att beräkna vilket är oroande i sig då man planerar att använda väg Bräckan GA:1 som infart till södra planområdet. Det är ytterligare en anledning, i tillägg till vad som diskuteras under punkt 4 ovan, till att infarten till södra planområdet bör beläggas mitt emot huvudingången till norra planområdet.

Sammantaget anser vi inte att det finns några hållbara argument för en omdragning av vägen och därmed etablera en fyrvägskorsning mellan Bräckan GA:1, Svineberg GA:3 och Lv 888. Det finns dock många anledningar till att den föreslagna omläggningen är ett mycket negativt val ur trafiksäkerhetssynpunkt. Därför kräver Vägföreningen att den nuvarande dragningen av vägen behålls och därmed att en fyrvägskorsning inte etableras.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats och planområdet söder om väg 888 har tagits bort. I och med denna ändring föreslås heller inte längre någon ändring av vägsträckan för Bräckan GA:1. Kommunen gör därmed bedömningen att synpunkterna är tillgodosedda.

Gettjärns VVO

Gettjärns VVO 874001-6145 har följande synpunkter på Detaljplan för del av Södra Viken 1:8 Climate Arena.

Undersökning om betydande miljöpåverkan sid 9 djurliv

Fiskevatten eller jaktmarker = liten påverkan.

Påverkan är stor för det slår sönder Gettjärn VVO. Viltets passage mellan norr och syd begränsas kraftigt. Den södra delen av VVO som finns söder Gräsmarksvägen isoleras helt.

Bortfallet av jaktmark är mer än de 180 hektar som anläggning upptar. Vår bedömning är ca 10 % av 4136 hektar påverkas.

Värdet på våra fastigheters jakträtter minskar. Sunne kommun tappar ett antal jakträtter som utnyttjas av jaktutbildningen Södra Viken.

Den utredning som är gjord undrar vi hur den kan komma fram till att påverkan är liten.

Vem har utfört denna utredning/undersökning. och med vilken kunskap har denne.

Har undersökaren kontaktat lokal kunskap.

De viltpassager som idag finns begränsas nästan helt. Byggnation "tillfälligt boende" gränsande mot mellersta Lersjön bör tas bort då den är en naturlig passage och tillgång till vatten för viltet.

När "tillfälligt boende" tas bort så behövs inte den marken som industrimark. Sunne kommun behåller marken som skogsmark och då finns det en naturlig passage för viltet.

Fråga till kommunen:

Om marken har övergått till industrimark. Vad händer om Climate Arena under byggnation eller drift avbryter verksamhet (typ konkurs). Har kommun förköpsrätt?

Kommunens kommentar: Undersökning om betydande miljöpåverkan görs av konsulter i samråd med kommunen i ett inledande skede av planprocessen för att bl.a bedöma om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Den omfattar en mängd frågor och i jämförelse med annan påverkan bedömdes den vara liten när undersökningen gjordes. Den kunskap Gettjärns VVO har tillfört är värdefull. Inför granskning har planförslaget ändrats och marken söder om väg 888 ingår inte längre i planområdet. Byggrätter för tillfällig vistelse/tillfälligt boende har tagits bort och naturmark i planområdets östra del blir kvar i kommunens ägo. Vår bedömning är därmed att synpunkterna har tillgodosetts.

Sammantaget bedöms att den gröna infrastrukturen i området är ett nätverk av natur och fungerande livsmiljöer för växter och djur. Den gröna infrastrukturen kommer inte fragmenteras i så stor del på landskapsnivå att den hotas.

I detta fall har kommunen bedömt att detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) görs. För den fortsatta miljöbedömningen och arbetet med planförslaget har flertalet planeringsunderlag tagits fram däribland naturvärdesinventering. Det är därmed också i den fortsatta miljöbedömningen som frågan kring betydande miljöpåverkan hanteras vidare.

Till granskningen redovisas även ett utkast till genomförandeavtal. Avsikten är att det ska innehålla villkor för att säkerställa projektets genomförande. Även ett kommande fastighetsöverlåtelseavtal kommer innehålla villkor för att ge en trygg överlåtelse.

Gettjärn Hälsrud fiber

Gettjärn Hälsrudfiber Ekonomisk förening (769622-3663) har följande synpunkter på Detaljplan för del av Södra Viken 1:8 Climate Arena.

Sida 23

”Inom områdena för tillfällig vistelse kommer tillresande grupper till fordonstestanläggningen att bo i perioder. De olika boendeytorna kommer att vara separerade från varandra och förmodligen kommer anpassningar göras inom respektive boendeområde för att passa de olika företagen som utför fordonstesterna och möjliggöra att de ska kunna ha slutna system för affärshemligheter (ex. säker internetuppkoppling). Av denna anledning bedöms förmodligen inte uthyrning av boende till allmänhet komma att ske. Det är oklart om det är projektet Climate arena eller annan entreprenör som kommer driva boendeverksamheten”.

Slutna system för affärshemligheter kräver korrekt analys av Climate Arena hur ett slutet system utformas och som godkänns av slutkund. Erik Larsson, Bredbandskoordinator Region Värmland, har i ett mail som vidarebefordrats projektledningen i Climate Arena kommenterat olika alternativ. Erik betonar att det är kundens krav som ger vilken typ av anslutning som ska väljas.

Kommunens kommentar: Noteras. Inför granskning föreslås inte längre mark för tillfällig vistelse.

Sida 27

”Inom planområdet finns två ledningsrätter (Lr 1766 2017/3.1 och Lr 1766 2017/3.2) för elektronisk kommunikation i södra området där kommunen är rättighetsinnehavare, samt har Gettjärn Hälsrud fiberförening (Lr 1766 2017/74.1) ledningsrätt”.

”Ett plangenomförande innebär behov av att flytta befintliga ledningar för elektronisk kommunikation och el. Exploatör ansvarar för att initiera och bekosta undanflyttningsåtgärder och ledningsägare ansvarar för genomförande av undanflyttningsåtgärder”.

Kostnader för flytt av fiber från Södra Viken till ny anslutning Bräckvägen (4vägskorsning) bekostas av exploatör/Climate Arena.

Kommunens kommentar: Med hänsyn till de ändringar som har gjorts i planförslaget inför granskning bedöms inte längre ledningsrätterna komma att påverkas.

Skulle dock undanflyttningsåtgärder krävas framgår det i planbeskrivningen att exploatören ansvarar för att initiera och bekosta åtgärder.

Sida 28

”Flera byggnader föreslås anslutas till fibernät”.

Anslutning till Gettjärn Hälsrudfiber accessnät är möjlig. Anslutning görs vid en punkt och sedan är det exploatör/Climate Arena som ansvarar för inkoppling av fiber inom området.

Kommunens kommentar: Noteras.

Sida 54

”Sunne kommun har två kanalisationer och Gettjärn-Hälsruds fiberförening har en kanalisation som är samförlagda och sträcker sig genom det södra planområdet. Sunne kommun har ledningsrätt för fiber (766-2017/3.2 och 1766-2017/3.1) och Gettjärn och Hälsruds fiberförening har ledningsrätt (1766-2017/74.1) i samma läge. Ledningsrätterna påverkar möjligheten att använda marken, vilket innebär att ledningsrätt föreslås ändras och kanalisationer flyttas till följd av planförslaget. Förslaget nytt läge är intill den nya vägsträckan (VÄG) inom utpekad markreservat (u2) i det södra området. Planområdet bedöms kunna anslutas till elektronisk kommunikation”.

Kostnader för flytt av fiber från Södra Viken till ny anslutning Bräckvägen (4vägskorsning) bekostas av exploatör/Climate Arena.

Kommunens kommentar: Se kommentar ovan.

Sida 59

”Ledningsrätt för fiber (766-2017/3.2 och 1766-2017/3.1) till förmån för Sunne kommun och Gettjärn och Hälsruds fiberförening (1766-2017/74.1) kommer behöva ändras vid ett plangenomförande”.

Kostnader för flytt av fiber från Södra Viken till ny anslutning Bräckvägen (4vägskorsning) bekostas av exploatör/Climate Arena.

Kommunens kommentar: Se kommentar ovan.

Gettjärns IF

Samrådsyttrande ang. förslag till detaljplan för del av Södra Viken 1:8, Climate Arena, Sunne kommun

Föreningen kräver

- att inga åtgärder skall vidtas som kan påverka vattentäkt för bevattning m m på Klättevi Idrottsplats. (7000 l/tim).
- att inga åtgärder vidtas som kan medföra att dagvatten rinner ner på fotbollsplanens östra kortsida.

Kommunens kommentar: Dessa förutsättningar har beaktats vid utformning av planförslaget.

KanalGruppGyda

Synpunkter gällande förslaget till ny detaljplan för Sa.Viken 1:8.

Vårt intresse i sammanhanget bottnar i det faktum att vi i Gettjärn sedan i mitten av 1800-talet har ett utbyggt kanalsystem för avvattning av, vad vi lokalt benämner som "Gettjärnsbotten". Syftet med systemet var och är att skapa förbättrade förutsättningar för odling och bete. Avvattningssystemet har byggts upp etappvis och den senaste större insatsen genomfördes 1932-34, då dagens vattennivå skapades.

Arbetet har skett med statligt stöd och ritningsunderlag för nivåer mm. finns tillgängliga. Idag hanteras verksamheten av den ideella föreningen "KanalGruppGyda", och som företräder ett knappt trettiotal markägare.

Vi har tagit del av det nya förslaget, och då särskilt dagvattenutredningen. Vår uppfattning är att den förefaller både seriös och saklig, men ändå tämligen översiktlig.

I nuläget väljer vi därför att inte ifrågasätta varken detaljer eller tekniska data, däremot vill vi framhålla att vårt kanalsystem är mycket känsligt för förändringar i flöden, då nivåskillnaderna i området är mycket låga.

Att tillflödet från området Sa.Viken 1:8 kommer att förändras vid en byggnation förefaller oss vara helt klarlagt i dagvattenutredningen från Sweco och därför ställer vi följande krav:

- Projektansvariga för bygget av Climate Arena måste löpande hålla föreningen uppdaterad med relevant information om vad som planeras och vad som sker inom området.
- Avvattningen från Sa.Viken 1:8 tillåts inte försämra våra förutsättningar för ett fungerande kanalsystem och ett fungerande jordbruks-/odlingslandskap.
- Mätningar av flöden måste genomföras och dokumenteras såväl före, under som efter byggnationen.
- Vattenkvaliteten måste också dokumenteras, och gränsvärden för när särskilda reningsåtgärder ska sättas in måste slås fast redan nu.

Slutligen så ställer vi oss öppna för att diskutera varianten att hela vårt kanalsystem inkluderas i det omnämnda och nya dagvattensystemet.

- Kanske kan vi hitta gemensamma lösningar som gynnar alla involverade!
- = Allt vårt gemensamma dagvatten ska ju slutligen till Rottnen...

Kommunens kommentar: Kommunen är införstådd med förutsättningarna kring kanalsystemet i området. Dialog har först med kanalgruppen och

därefter med återuppstartade Gettjärn-Getnäs vattenavlednings-företag som kommunen uppfattar är den formella samrådsparten nu. Inför granskning har dagvattenutredningen reviderats. Den del av planområdet som avvattnas mot kanalsystemet utgör ca 5% av markarealen inom det avrinningsområde som avvattnas av kanalsystemet. Avrinningen från planområdet mot kanalsystemet kommer att begränsas så den för vattenavledningsföretaget angivna gränsen 1,25 l/s/ha innehålls. Det finns av dessa anledningar inte skäl att inkludera Climate Arena i vattenavledningsföretaget eller att ompröva detsamma. I genomförandeavtalet regleras att återkommande provtagningar på dagvattnet ska genomföras.

Lersjön Flatsjön FVO

Lersjön Flatsjön FVO (874001-6178) har följande synpunkter på Detaljplan för del av Södra Viken 1:8 Climate Arena.

Lite fakta:

Lersjön Flatsjön FVO förvaltar från norr Flatsjön, Östra Råtjärn som mynnar ut i Norra Lersjön. Mellersta Lersjön, Södra Lersjön mynnar ut i Lerälven som via Sunne tätort mynnar ut i Fryken. I Lersjöfors finns två dammar och ett kraftverk som drivs av privatperson. Begäran om skyddsområde för flodkraft se bifogad Bekräftelse från Länsstyrelsen Värmland. Mätvärden av PH-värde Södra Lersjön utlopp se bifogad fil. Flatsjön, Östra Råtjärn och norra Lersjön kalkas av Värmlands kalkningsförbund under hösten.

Kraftverksdammen behöver anmälas för omprövning år 2034.

Se Länsstyrelsen Värmland beslut 535-4127-2020 Beslut Lersjön(14190023) som bifogas. Länsmansnäset vid mellersta Lersjön är ett Natura 2000 område.

Vattenuttag

Climate Arena vill pumpa vatten från mellersta Lersjön för snöproduktion. Beräknat vattenuttag har angetts vara under de gränsvärden som finns på Länsstyrelsen Värmland webbsida

[Vattenuttag | Länsstyrelsen Värmland \(lansstyrelsen.se\)](#)

Det finns ett enskilt intresse i form av kraftverksägare där Climate Arena behöver tillstånd/samråd för ett uttag, mängder, när under året mm.

Det finns ett enskilt intresse av Sunne kommun som delfinansierar kalkning där Climate Arena behöver tillstånd/samråd för ett uttag, mängder, när under året mm.

[Vattenverksamhet | Länsstyrelsen Värmland \(lansstyrelsen.se\)](#)

För att få bedriva vattenverksamhet behöver en del krav uppfyllas. Bland annat ska du ha förfoganderätt över vattnet, följa miljöbalkens hänsynsregler och skydda fisket. Det är också viktigt att ta hänsyn till allmänna och enskilda intressen.

Länsstyrelsen har krav på ansökan om påverkan Natura 2000 område, vattenuttag, krav vid vattenverksamhet. Vad dessa ansökningar bör innehålla är en sak för Länsstyrelsen och Climate Arena att reda ut.

Ansökningarna till Länsstyrelsen Värmland beskriver att sökande har egenkontroll.

Lersjön Flatsjön FVO har som krav att redan under byggnation av anläggning upprättar egenkontroll, med faktiska mätvärden vad avser dagvatten och vattenuttag, som skyddar Lersjön från negativ påverkan.

Dagvatten

Dagvattenutredning är av generell natur och innehåller inga faktiska mätvärden för aktuellt

område.

Hotbild för Climate Arena

Dammen i Lersjöfors får ett utrivningsbeslut 2034. Vattennivån sänks med en halvmeter i mellersta Lersjön. Investering i "tillfälligt boende" kan bli näst intill värdelös. Ingen vill bo vid ett lerhål.

Mellersta Lersjön är grund ca 3 meter och en sänkning med en halvmeter kan ge problem att pumpa upp vatten som har rätt kvalite.

Kommunens kommentar: Noterar ansökan om skyddsområde för flodkräfta. Länsmansnäset är inte utpekad som ett Natura 2000-område, däremot finns naturvårdsavtal för biotopkategori naturskogsartad lövskog.

För kraftverk och dammar saknas idag tillstånd och dämninggränser, men dialog har förts med kraftverksägare. Inför granskning har planbeskrivningen kompletterats med ytterligare information kring vattenuttag och system för snöproduktion. Sjövatten kommer inte att vara en primär vattenkälla för snö tillverkning och kommunen bedömer att det inte finns risk för negativ påverkan på Lersjöarna.

Kommunen är införstådd med regelverket kring vattenverksamhet.

Testanläggning för fordon är anmälningspliktigt enligt miljöbalken vilket medför att krav på egenkontroll gäller under anläggande och drift.

Lersjön Västra Vägsamfällighet

Lersjön Västra Vsf 874000-3499 har följande synpunkter på Detaljplan för del av Södra Viken 1:8 Climate Arena.

Lersjön Västra Vsf förutsätter att ingen byggtrafik av exploatör kommer att ske via Svineberg GA 3 under byggtid.

Vid driftsförhållanden enligt sid 66 ska "tillfälligt boende" och ev fordonstestanläggning nås via Svineberg GA 3.

Detta ger nya andelstal i Svineberg GA 3 för "Södra Viken 1:8" och kräver en uppdatering av lantmäteriförättning

Kommunens kommentar: Byggtrafik avses inte belasta Svineberg GA 3.

Inför granskning föreslås inte längre markanvändningen "Tillfällig vistelse". Kommunen bedömer för närvarande att exploateringen inte kommer medföra någon påtagligt förändrad belastning på Svineberg GA3.

Sida 4

"För ett mer ändamålsenligt nyttjande av marken föreslås en ny väganslutning varpå del av befintlig väg får en ny sträckning. "

Fyrvägskors förstärker den säkerhetsrisk som finns för befintlig utfart från Lersjön västra mot lv888. Trafik som kommer från gräsmark mot Sunne åker över ett krön och redan idag har incidenter skett där bromssträcka är kort från krönen till korsning.

Avstå ifrån att flytta bräckvägen då detta ökar säkerhetsrisker. Alternativt sänk krönet LV888 vid Bräckvägen.

Kommunens kommentar: Inför granskning har ändringar gjorts däribland har planområdet söder om väg 888 tagits bort, därmed föreslås inte längre någon flytt av Bräckavägen.

Sida 6

"Vägen har placerats mitt emot infarten till skolan Södra Viken, vilket har bedömts vara det läge som har bäst siktförhållanden." Siktförhållande försämras jämfört nu befintlig utfart från Bräcka. Alternativt sänk krönet LV888 vid Bräckvägen.

Kommunens kommentar: Se ovan.

Sida 4

"I områdets östra del, mot Mellersta Lersjön, föreslås tillfälligt boende kunna anordnas för att försörja testanläggningens hitresande sällskap. " Idag förvaltar Lersjön Västra Vsf vägen från lv888 till Storsättern samt tre skogsbilvägar. Ifrån lv888 fram till museet är vägen belagd med asfalt. Sedan är det grusväg fram till Storsättern. Grusväg är billigare att förvalta och vsf vill absolut inte förlägga asfalt till "tillfälligt boende"

Kommunens kommentar: Inför granskningen föreslås inte längre "tillfällig vistelse". Noteras.

Sida 66

"Trafik

Under byggtiden förväntas tillfälliga trafiklösningar krävas för att styra trafiken på ett säkert sätt till och mellan norra och södra planområdet. Dialog förs med Trafikverket. Vid driftsförhållanden efter ett plangenomförande bedöms planen medföra en viss trafikökning av trafik på Gräsmarksvägen/lv 888 och E45, men den bedöms inte bli betydande. Avseende trafikstrukturen avser det norra planområdet huvudsakligen nås via en utbyggnad av befintlig traktorväg, samt kommer boendeområdena nås via ga 3: Svineberg och eventuellt även en del av fordonstestanläggningen. För det södra planområdet föreslås att vägen (ga 1: Bräckan) inom planområdet ersätts österut för att kunna skapa en mer rationellt nyttjande av kvartersmarken.

Därmed kommer vägens anslutning till Gräsmarksvägen ska i höjd med ga 3: Svineberg och bilda en fyrvägs korsning. "

Om Bräckvägen flyttas bör permanenta trafiklösningar genomföras som ökar trafiksäkerheten även vid driftsförhållanden. Alternativt sänk krönet LV888 vid Bräckvägen.

1. Genomförandetid (varierande tidsangivelser):

I Miljökonsekvensbeskrivningen sid.29: "Under projektet, som har en byggtid på 3 år".

I Planbeskrivningen sid.5: "Genomförandetiden är 10 år från den dagen planen vinner laga kraft. Åren bestäms utifrån rimligheten att genomföra planen".

- I och med att olika byggtider anges i de dokument som ligger till grund för planförslaget så är det väldigt svårt och oklart hur mycket trafik/dag byggnationen kommer medföra.

Kommunens kommentar: Se ovan.

Byggtid avser projektets nuvarande tidsplan för byggandet av anläggningen. Genomförandetid regleras i detaljplanen utifrån att det finns rimliga möjligheter att genomföra planen under angiven tid (som börjar räknas från den dag då planen får laga kraft). Detaljplanens

genomförandetid är också kopplat till byggrätt i enlighet med planen och rätt till ersättning.

2. Omdragning av Bräckanvägen: (Plansförslag sid 66) "För det södra planområdet föreslås att vägen (ga 1: Bräckan) inom planområdet ersätts österut för att kunna skapa en mer rationellt nyttjande av kvartersmarken. Därmed kommer vägens anslutning till Gräsmarksvägen ska i höjd med ga 3: Svineberg och bilda en fyrvägskorsning".

- Då Planförslaget anger att södra delen utav angiven fastighet skall kunna fungera som upplag för inkommande leveranser till anläggningen anges att bräckanvägen måste dras om till en fyrvägskorsning (Bräckan GA:1 emot Svineberg GA:3). Ett bättre förslag på dragning utav väg skulle vara om en ny väg från 888 upprättades till de norra delarna av området med hjälp utav den såkallade befintlig traktorväg och bildar en fyrvägskorsning emot dagens dragning av Bräckan GA:1 detta då det är norra delen som skall markberedas först för att sedan kunna ta emot ev byggstommar och utrustning för huskroppar. Med denna lösning slipper man all trafik som måste korsa väg 888.

Kommunens kommentar: Se ovan. Avsikten är att använda befintlig traktorväg för trafikförsörjning av testanläggningen.

3. Ökad trafik till norra byggområdet:

- I Planförslaget antas om att lastning och lossning i framtida verksamhet kommer att se enligt (Plansförslag sid 58) " Vid ett plangenomförande förväntas lastning/lossning ske regelbundet av fordon som ska testas samt för leveranser till ev. restaurangverksamhet och ev. verksamheter i södra delen. För fordonstestanläggningen förväntas område för lastning/lossning anordnas i det norra planområdets södra del, intill välkomstcenter och verkstad".

Detta borde vara skäl nog till att förslagen omdragning av vägsträcka på Bräckanvägen ej genomförs.

Kommunens kommentar: Se ovan.

4. Ökad trafik/slitage ga 3: Svineberg

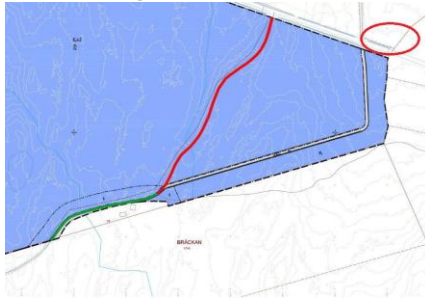
- Planförslag sid 66. "Avseende trafikstrukturen avser det norra planområdet huvudsakligen nås via en utbyggnad av befintlig traktorväg, samt kommer boendeyråden nås via ga 3: Svineberg och eventuellt även en del av fordonstestanläggningen"
Detta är ett konstigt resonemang när boendetrafik skulle ledas förbi en skola med hastighetsgräns 30, vanligtvis brukar trafikomedningar inte tas förbi en skola då man brukar värna om elevernas välbefinnande.

Kommunens kommentar: Se ovan. För att tydliggöra avsåg beskrivningen trafik med målpunkter längs vägen men inför granskning föreslås inte längre markanvändningen "tillfällig vistelse" inom planen.

5. Känslig biotop ej angiven

- Där planerad fyrvägskorsning är planerad finns det idag vilt växande orkider. Detta finns inte angivet i någon utav rapporterna som är presenterade. Se bild för utbredning av orkider.

Då inte orkidéerna inte finns med i naturvärdesinventeringen så är det troligt att det saknas många aspekter av naturvärden i utredningen som ligger till grund för planförslaget.

Kommunens kommentar: Planområdet omfattar inte området som pekats ut för orkidéer.

Samrådsyttrande 1-27

För samrådsyttrande 1-27 inkomna från privatpersoner redovisas kommunens bemötanden samlat utifrån synpunkternas tema.

Planhandlingar

Skilnad i beskrivning av utformning av exploateringen i relation till planens bestämmelser och att det vilseleder allmänheten. Detaljplan har för lite detaljerade planbestämmelser kring utformning och placering. Bättre hade varit att mycket tydligare och strängare begränsa markanvändningen, byggnadshöjderna och lokaliseringen så att man får en bebyggelse med önskvärt begränsad påverkan.

Förslag lyfts till ytterligare bestämmelser i planen:

- Utnyttjandegraden måste begränsas
- Nockhöjden kan begränsas ytterligare. Bör anges med nollplan.
- Bör anges att den högsta höjdryggen inte får förändras i höjd. Och inte får bebyggas med byggnadsverk ovan mark.
- I zonen där strandskydd har upphävts bör det anges att ” Marken får endast förses med viss typ av byggnadsverk ”
- Placering ska regleras till att huvudsakligen vara väster om höjdryggen. Endast en viss procent öster om höjdryggen som kan komma krävas för praktisk utformning av projektet.
- Byggnadernas utformning (framför allt färg och utvändig belysning mm) måste regleras hårdare.
- Markens vegetation måste regleras på all mark som inte bebyggs. Så att det säkerställs att det blir höga träd där som döljer byggnaderna.
- Stängsel måste regleras. Detta så att projektets uttryckta ambitioner om tillgänglighet för allmänheten faktiskt blir verklighet.
- Skydd mot störningar måste regleras tydligare, Framför allt buller och ljus.
- a2 området närmast sjön måste regleras. Ska inte förses med byggnad, ev. Endast viss typ av byggnad (teknisk). Annars kan stranden exploateras mycket hårdare än vad som är tanken. Strandskyddet upphävs för hela zonen närmast vägen inte bara där tillfälligt boende har lagts in i planförslaget.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats,

däribland har all kvartersmark för tillfällig vistelse, samt del av kvartersmarken för industri avseende fordonstestning ersatts av allmän plats- natur. Ytterligare kompletterande egenskapsbestämmelser har lagts till och handlingarna har arbetats om för att ge ökad tydlighet kring vad som regleras i detaljplanen och vad som är projektidéer men som inte styrs. För delar av höjdryggen, däribland platån med Uggetallen, föreslås naturmark men hela höjdryggen kan inte bevaras och samtidigt genomföra projektet. Inför granskning föreslås bortsett från naturmarken endast kvartersmark för friluftsområde och yta för pumpstation med vattenområde inom strandskydd.

Att en flexibel detaljplan önskas gör att allmänheten inte vet hur det mycket stora industriområdet ska utformas och framstår som ofärdig. Oklart vad som menas med flexibel detaljplan och beskrivning kring att projektet har fokuserat och lagt resurser på det som är viktigt på planprocessen och inte vad som är viktigt för projektet.

Kommunens kommentar: Allt eftersom projektet har utvecklats och anläggningens olika byggnadsverk har utformats har det blivit tydligare vilken utbredning på marken och vilken höjd som krävs för anläggningens olika funktioner.

En flexibel detaljplan innebär en detaljplan som inte reglerar mer än nödvändigt för att uppnå detaljplanens syfte. Att det i planen ska finnas visst handlingsutrymme för justeringar i samband med fortsatta projekteringar och detaljritningar för området. Exempel på det kan vara reglering av en byggnads höjd och val av takkonstruktion. I detaljplaneskedet kan det finnas flera tänkbara alternativ till takutformning och konstruktion som bygger olika mycket på höjden och därmed sätts bestämmelse om högsta tillåtna höjd med viss marginal.

Att Climate arena har fokuserat och lagt resurser på planarbetet innebär att projektet inte har lagt lika mycket resurser på projektutvecklingen under denna period. Underlag har tagits fram utifrån vad som bedöms krävas för detaljplanen.

Synpunkter visar olika uppfattning av den exploateringsgrad som tillåts i detaljplanen och synpunkter på att exploateringsgraden har ökat från vad som beskrivs i ansökan om planbesked och plan-PM. Påtalas även att bestämmelse om höjdbegränsning har fördubblats mot tidigare uppgift om maximal höjd, samt att inga byggnader med sådan höjd finns i närheten eller i kommunen.

Kommunens kommentar: Inför granskning har tydliggöranden gjorts kring planens regleringar däribland utnyttjandegraden (hur stor andel av ytan som det får byggas på) och hur kvartersmarken i övrigt är tänkt att användas.

Det stämmer att Sunne tätort och kommun inte har en stark byggnadstradition av att bygga över 20 meter höga byggnader. En 3D-modell har tagits fram som stöd för visualisering av hur projektet kan komma att se ut och där studier har gjorts över hur ett genomförande av föreslagen exploatering påverkar landskapsbilden.

I ansökan om planbesked angavs att den totala byggnadsytan kunde

komma att uppgå till drygt 200 000 kvm. Efter hand som projektet har utvecklats uppgår nu den totala byggnadsytan till ca 290 000 kvm. Därutöver krävs tomtmark för att inrymma andra funktioner som kompletterar verksamheten såsom parkering och tekniska anläggningar.

Det är oklart vad det innebär kring ansvar att ”exploatören initierar och bekostar” ledningar för elektronisk kommunikation och el, vägar, flyttande av byggnader ersättning av motionsspår etcetera.

Kommunens kommentar: Det är standard att beskriva i detaljplanen vem som ansvarar för att initiera en förändring samt vem som ansvarar för kostnader. Att det beskrivs att exploatören ska initiera en ändring av ledningar men inte ansvarar för utförandet beror på att ledningsägarna själva ansvarar för utförandet med hänsyn till att ha kontroll över att arbetet utförs på ett säkert och korrekt sätt. Inför granskning har vissa omarbetningar och förtydliganden gjorts i genomförandebeskrivningen däribland vad som huvudsakligen regleras i genomförandeavtalet. När det gäller kommunens timrade stugor och motionsspår bekostas en flytt av Climate Arena men åtgärden utförs av kommunen.

Inriktning att anläggningen utformas som tunnel ovan mark utan uppstickande byggnader ifrågasätts utifrån hur planförslaget ser ut.

Kommunens kommentar: Climate arena har fortsatt för avsikt att genomföra del av anläggningen enligt beskrivning som ”tunnel ovan mark”, dock regleras inte detta i planen för alla delar av anläggningen vilket har tydliggjorts ytterligare inför granskning. Planen medger olika begränsningar i höjd, vilket innebär att det inom vissa delar av planområdet kommer kunna byggas högre byggnader än inom andra delar.

Synpunkter på kvaliteten på samrådsdokumenten och att vissa av beskrivningarna i samrådsdokument ej överensstämmer med existerande sakförhållanden. Ifrågasätter kompetensen hos flera inblandade i planprojektet. Detaljplanen strider mot intentionerna i både Miljöbalken, plan- och bygglagen och LIS-bestämmelserna och gällande ÖP. Utredningar och rapporter som ligger till grund för planbeskrivningen är ofullständiga, bristfälliga, självmotsägande, vilseledande och aktualiteten ifrågasätts. I planbeskrivningen är det felaktigt hänvisade stillbilder från visualiseringen.

Kommunens kommentar: Detaljplanen har arbetats fram i enlighet med gällande lagstiftning såsom Plan- och bygglagen (PBL) och Miljöbalken (MB). Även om en detaljplan inte är förenlig med gällande översiktsplan kan en detaljplan tas fram, dock ska då ett utökat förfarande tillämpas vilket görs i detta fall.

Planhandlingar, MKB och utredningar med rapporter har tagits fram av sakkunniga inom respektive sakområde och har granskats av kommunen. I planbeskrivningen ska det finnas en sammanfattning av innehållet i planeringsunderlaget såsom utredningsrapporter och vilka slutsatser som varit relevanta för detaljplanens utformning och omfattning. Under planarbetets gång har olika anpassningar och ställningstaganden gjorts utifrån det underlag som presenterats och förutsättningarna på platsen.

Detaljplanen arbetas fram med utökat planförfarande och har varit på samråd. Utöver att syftet med samrådet är att ge intressenter som berörs insyn i arbetet med att ta fram en detaljplan och möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget är syftet också att förbättra beslutsunderlaget genom att samla in kunskap om det aktuella planområdet. Detta ger möjligheter att påverka detaljplanen inför nästa skede när det åter är möjligt att lämna synpunkter på planförslaget dvs. granskning. Med anledning av inkomna synpunkter och fördjupad kunskap har planförslaget arbetats om inför granskning, där några större ändringar som gjorts är att planområdet söder om väg 888 har tagits bort, naturmark och friluftsområde har tillkommit, samt har ytterligare regleringar av industri avseende fordonstestning tillkommit.

Då planeringsunderlag tas fram löpande under planarbetets gång, många gånger parallellt med att planförslaget utvecklas, händer det att planeringsunderlag i form av rapporter eller PM kan ha något daterade illustrationer eller andra beskrivningar av planförslaget som kommit att ändras. Det viktigaste är att sådana ändringar inte har påverkan på den slutliga bedömningen eller eventuella åtgärdsförslag i planeringsunderlaget. Avsikten är dock alltid att ha uppdaterade material i alla led. Inför granskning av aktuell detaljplan har flertalet planeringsunderlag reviderats med hänsyn till inkomna synpunkter och/eller ändringar i granskningsförslaget.

Vissa redaktionella ändringar har även gjorts inför granskning för ökad tydlighet.

Det finns inte någon beskrivning av att detta är en anläggning som endast ska testa elfordon, och inte lastbilar och att det bör vara en tydlig förutsättning i planbeskrivningen.

Kommunens kommentar: Det är inget som regleras i detaljplanen. Anläggningen dimensioneras för testning av personbilar.

Den geotekniska rapporten pekar på att en riskanalys för vibrationsalstrande anläggningsarbete ska upprättas, men ser inte att planbeskrivningen nämner detta.

Kommunens kommentar: Detta är något som syftar till att genomföras efter detaljplanen inför byggnation. Inför granskning har geotekniska utredningen kompletterats och en ny beräknings-PM har tagits fram.

Detaljplanen beskrivs konsekvent som detaljplan för ”del av Södra Viken 1:8”. Påpekar att det inte är en del av – utan nästan hela Södra Viken 1:8.

Kommunens kommentar: Då detaljplanen inte omfattar hela fastigheten Södra Viken 1:8 beskrivs det som del av fastigheten.

Planbeskrivningen – och heller inga andra dokument i detta ärende har gett en övergripande riskbedömning av projektet, vilket är en stor brist.

Kommunens kommentar: Riskbedömning är en del av planarbetet och är

inarbetat i planens handlingar exempelvis under rubriken "Hälsa och säkerhet".

Det råder mycket motstridande uppgifter om användningen av området söder om väg 888.

Kommunens kommentar: Inför granskning har detaljplanen omarbetats och det södra planområdet med förslag till ny vägdragning har tagits bort.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Analysen av omgivningen och naturmiljön är undermålig, ofullständig och innehåller flera felaktigheter. Bedömningen av påverkan på djurarter, inklusive de som inte klassificeras som unika, sällsynta eller hotade, som "liten" är svår att motivera. Denna bedömning förefaller felaktig och underminerar tillförlitligheten i övriga bedömningar i dokumentet. Det bör noteras att ingen inventering har genomförts för att underbygga dessa påståenden.

Climate arenas etablering anses innebära stora konsekvenser för den biologiska mångfalden (påverka djurarter) bland annat nämns fågelliv, älg, flodkräffa och orkidéer som kan påverkas. Och ingen inventering av prioriterade fågelarter har gjorts.

Lyfter fråga hur man kommer fram till att "under drifttid väntas anläggningen inte medföra störande ljud". Det ifrågasätts om det finns oberoende beräkningar på påverkan på näringsliv och arbetstillfällen samt önskemål om en sådan sammanställning och klargörande av den.

Kommunens kommentar: Undersökning om betydande miljöpåverkan görs i ett tidigt skede i planarbetet. I detta skede finns inte alltid fördjupad kunskap på plats. I undersökningen ska kommunen bland annat identifiera de omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan. I detta fall har kommunen bedömt att detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) görs. För den fortsatta miljöbedömningen och arbetet med planförslaget har flertalet planeringsunderlag tagits fram däribland naturvärdesinventering. Det är därmed också i den fortsatta miljöbedömningen som frågan kring betydande miljöpåverkan hanteras vidare.

Detaljplanen tas fram för att möjliggöra för en fordonstestanläggning, där fordonstester ska ske inomhus. Därmed har bedömning gjorts att anläggningen inte kommer ge upphov till någon betydande bullerstörning vid drift.

Näringslivsstudier och beräkningar görs inte inom ramen för detaljplanearbetet. Men en stor etablering som den här, i en för kommunen helt ny bransch, bedöms kunna medföra utveckling och tillväxt till nytta för både näringsliv och invånare lokalt och regionalt.

Miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Det saknas innehåll i MKB och att det förekommer brister i den redovisning och analys som görs, samt inventeringar som legat till grund. Anser att den inte uppfyller krav på innehåll enligt miljöbalken. Det föreslås endast en punkt för uppföljning. Anser att den är inkonsekvent i sin jämförelse och utvärdering, samt bedömning av de olika lokaliseringalternativen med fördel för Södra Viken alternativet. Negativa konsekvenser lyfts inte eller tas för lätt på. Risk för att påverkan på djurliv, växtlighet och ekosystem underskattas. Anser att både detaljplanen och MKB:n lämnar väldigt mycket av utformningen av anläggningen öppet, vilket gör alla analyser av miljöpåverkan mycket osäkra för att inte säga ogiltiga.

Synpunkt på vilka aspekter som lyfts och inte, och det framgår inte hur man kommit fram till vilka aspekter som ska bedömas eller hur man bedömt de aspekter som tabell 1 och 2 i MKB:n visar. Trots att projektet uppfyller kriterier för MKB-projekt, underlåter kommunen att göra en djupgående miljöbedömning. Synpunkter på redaktionella brister såsom otydliga illustrationer och oklara rubriceringar.

All analys av miljöpåverkan (främst påverkan på landskapsbild) är helt ogiltig och bör göras om utifrån den bebyggelse detaljplanen faktiskt tillåter på platsen. Konsekvensbeskrivningen är ytlig och bygger till stor del på förutsättningar som ännu inte är tekniskt projekterade.

Kommunens kommentar: Miljökonsekvensbeskrivningen bedöms uppfylla kraven på innehåll enligt miljöbalken och miljöbedömningsförordningen. Dock har samrådet föranlett att redovisningen bör ses över med hänsyn till inkomna synpunkter och för ökad läsbarhet. Ändringar som har gjorts i planförslaget efter samrådet har även hanterats i den fortsatta miljöbedömningen och lyfts in i MKB:n.

En detaljplan ska inte vara mer detaljerad än vad som krävs för att uppnå dess syfte och en strategisk miljöbedömning är en process som utreder vilken betydande miljöpåverkan genomförandet av en detaljplan kan antas medföra, vilket innebär att det är en bedömning som görs med hänsyn till planens omfattning.

Kommunen och länsstyrelsen har haft samråd om hur omfattningen av och detaljeringsgraden i miljökonsekvensbeskrivningen ska avgränsas, däribland de miljöaspekter som bedöms. Inom denna process har inte rekreation och friluftsliv bedömts utgöra en sådan aspekt där detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Detta har inte heller föranletts av samrådet.

Uppföljning av strategiska planer är alltid komplexa och ska vara relevanta, mätbara och ge kunskap. Uppföljning genom andra bestämmelser, t.ex. tillsyn och egenkontroll ska också ske och uppföljningen har som syfte att kontrollera att föreslagna skyddsåtgärder fungerar som det är tänkt och därmed återföra kunskap till liknande projekt.

I den fortsatta miljöbedömningen och planarbetet inför granskning har tydliggöranden gjorts med hänsyn till vad som regleras i detaljplanen. Se även kommentar under rubriken "Lokalisering" nedan.

Lokalisering

Lyfts som huvudkrav att etableringen av Climate Arena på Södra Viken 1:8 ska stoppas. Sunne kommun bör seriöst och opartiskt utreda andra alternativ för etablering i kommunen och anser att det är olämpligt att förlägga den här typen av industriell verksamhet i ett område på landsbygden med så stora natur- och rekreativvärden.

Kommunens kommentar: Kommunen har noterat att det finns synpunkt på att etableringen av Climate Arena på Södra Viken 1:8 ska stoppas. I MKB redogörs för alternativa lokaliseringar som kommunen har bedömt utgör rimliga alternativ med hänsyn till planens syfte och geografiska räckvidd. I MKB hanteras de miljöaspekter som bedömts relevant.

Kommunen har, med stöd i redovisningen i MKB, gjort den samlade bedömningen att den valda lokaliseringen bäst uppfyller planens syfte vid en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen.

Fråga om det verkligen har gjorts en adekvat analys av lämplig plats utifrån den utformning som nu ligger på bordet? I analysen saknas faktorer och valda faktorer har inte viktats. Gymnasieskolan, folkhögskolan och landskapsbild bör ges större tyngd.

Synpunkter på tidslinjen, redovisningen och trovärdigheten kring lokaliseringalternativ och att lokaliseringstudier är en efterhandskonstruktion. Påpekar att området inte fanns utpekade i LIS-plan vid flera av de tidigare lokaliseringstudier. Det finns inget som tyder på att projektet varit nedlagt under en period. Climate Arena har inte velat lämna ut den förstudie som NCC gjorde 2011–2012.

Synpunkt på att de konkreta bedömningarna av alternativen Kisterud och Gråberg som gjordes relativt tidigt in i projektet inte framgår. Anser att fördelar med de bortvalda två områdena avsiktligt har utelämnats samtidigt som nackdelar med det valda området har utelämnats. Oklart vem som gjort bedömningar av lokaliseringalternativen och beslut kring det.

Påpekar att kommunen sagt att krav på utredning av alternativ först kommer som följd av att man valde att genomföra en MKB och anser det överraskande att det är först de två senaste åren som kommunen bedömt att projektet kan få en betydande miljöpåverkan.

Kommunens kommentar: I MKB redogörs för sådana lokaliseringar för projektet som har studerats över tid. Lokaliseringalternativ redovisas i den strategiska miljöbedömningen och en strategisk miljöbedömning (med MKB) görs först om genomförandet av en plan (eller ett program) kan antas medföra betydande miljöpåverkan. För att bedöma detta behöver ett planuppdrag finnas och ett planarbete inletts. I miljöbedömningen omfattas alternativen Södra Viken, Kisterud samt Gråberg. Alternativen har bedömts utifrån sakliga och objektiva kriterier.

Inkomna synpunkter i samrådet har medfört vissa ändringar i planförslaget samt att MKB:ns innehåll har setts över bl.a. avseende otydligheter och brist på jämförbarhet i alternativredovisningen i syfte att uppnå en tydligare redovisning och ökad läsbarhet.

Den förstudie (av NCC) som efterfrågas lämnas inte ut av Climate arena då det är ett arbetsmaterial som tagits fram av en extern, privat part som i dagsläget inte medverkar inom projektet.

Synpunkt på att lokaliseringen inte uppfyller vad som anges i ÖP för verksamhetsmark och att det finns andra mer lämpliga lokaliseringar. Det framstår i utgångsläget som att vald fastighet har valts just för att den råkar ägas av kommunen själv och det borde finnas fler privata markägare med intresse. Kommunen bör eventuellt samarbeta med grannkommuner för att hitta en mer lämplig plats för etablering av Climate Arena. Det måste finnas någon bättre plats att bygga denna arena på där påverkan är mindre.

Det saknas redovisning av nackdelar för alternativet Södra Viken (påverkan på landskapsbild, påverkan på friluftsliv (också vid/på sjön) samt många små fastighetsägare utanför utpekade område) och lyfts ytterligare fördelar med Kisterud (ligger inte inom strandskydd, närhet till vatten, ingen fysisk person boende i tomtområdet samt närhet till elanslutning). Ifrågasätter LIS-utpekandet som positivt för Södra Viken-alternativet. Vid analys av fördelar och nackdelar framstår Kisterud som en klart bättre placering.

Efterfrågar en mer omfattande utredning angående alternativen Gråberg och Kisterud då bilden som återges i MKB inte delas. Att använda ”närhet till riksintresse” som argument mot Kisterud är tydligt partiskt och inkonsekvent. Riksintresse friluftsliv har föreslagits att utgå som riksintresse.

Kommunens kommentar: Strategiska lägen för verksamhetsmark är ofta nära stora kommunikationsleder för att vinna smidiga och tillgängliga

transporter och samtidigt ha ett marknadsläge. Lokaliseringen Södra Viken har bedömts utgöra ett strategiskt läge för Climate arena med närhet till E45 och vattenförekomst. Några viktiga urvalskriterier var att området skulle vara tillräckligt stort (100-150 ha) samt oexploaterat, helst utan höga skyddsvärda intressen, närhet till berg, närhet till infrastruktur samt möjligt att behärska.

För Climate arena har ett antal olika lokaliseringar övervägts över tid. I miljöbedömningen omfattas alternativet Södra Viken, Kisterud samt Gråberg. Alternativet har bedömts utifrån sakliga och objektiva kriterier. Inkomna synpunkter i samrådet har medfört vissa ändringar i planförslaget samt att MKB:ns innehåll har setts över bl.a. avseende tydligheter och brist på jämförbarhet i alternativredovisningen i syfte att uppnå en tydligare redovisning och ökad läsbarhet.

Landskapsbild

Nästan hela fastigheten regleras till kvartersmark och detta har inte analyserats överhuvudtaget. Begränsa planen så att landskapsbilden från östra sidan av sjön inte väsentligt påverkas, framför allt att inga industribyggnader blir synliga. Begränsa byggnaderna så långt som möjligt västerut på fastigheten, väster om höjdryggen och att ingrepp i höjdryggen begränsas i största möjliga mån.

Det påstås att konsekvenserna inte ger stor påverkan på landskapsbilden. Detta bestrids kraftigt och planförslagets påverkan är långt mycket mer än vad som beskrivs. Konsekvenserna av så höga byggnader framkommer inte och anses vara extrema landskapsingrepp. Det påstås att träden kommer att se till att det inte blir några konsekvenser av betydelse.

De tillfälliga boendena och upphävandet av strandskyddet bör utgå helt ur planen för att säkerställa minsta möjliga visuella påverkan av projektet och påverkan på landskapsbild.

Anser inte att planförslaget tagit i beaktning vad som skrivs i LIS-planen avseende att det krävs att den nya bebyggelsen eller anläggningen underordnas landskapet och utformas i likhet med befintlig bebyggelse.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats och tillfällig vistelse föreslås inte längre inom planområdet. I den nordöstra delen av planområdet som är mest påtaglig från andra sidan sjön föreslås naturmark och friluftsområde. Den norra delen av höjdryggen säkerställs inom naturmarken, övriga delar omfattas av kvartersmark för industri avseende fordonstestning där marknivåerna kommer förändras. Inför granskning regleras dock höjd på byggnadsverk mot angivet nollplan, vilket ger en ökad grad av förutsägbarhet kring hur höga byggnaderna kan göras vid ett maximalt utfall. Resultatet av miljöbedömningen visar därmed att påverkan på landskapsbilden inte kommer att vara betydande för omkringboende.

När det gäller påverkan på landskapsbild utgår kommunens bedömning i huvudsak från synlighet av byggnader i landskapet och hur de påverkar horisontlinjer och vyer. Inom planområdet medför anläggningarna en stor förändring av naturmiljön, men påverkan i ett större landskapsperspektiv är inte betydande.

Anser att beskrivningen av hur området upplevs från den östra sidan av Lersjön är missvisande. Analys av påverkan på landskapsbild bör utgå ifrån de permanenta bostadshusen på östra sidan av sjön som troligen kommer få störst visuell påverkan, inte utgå ifrån punkt längs strandkanten. Specifika punkter föreslås. Analys av planens påverkan på landskapsbild; dagtid och i mörker, vid olika säsonger, på olika avstånd, samt

med olika anpassningar och varsamhetsåtgärder uppfylls inte fullt. Det viktiga är att analysera de byggnader som detaljplanen faktiskt tillåter.

Kommunens kommentar: Inför granskning har bildpunkterna setts över och nya siktanalyser har gjorts över 3D-modell där redovisning görs utifrån vad som kan bli utfallet av ett maximalt nyttjande av planens bestämmelser. Inför granskning har förslag till genomförandeavtal tagits fram som reglerar och begränsar belysningen i området. Olika säsonger har inte bedömts motiverat med hänsyn till att vegetationen i området framför allt utgörs av barrträd.

Är höjderna på byggnaderna skalenliga i figurerna 1, 10, 12, och då utifrån detaljplanens tillåtna höjder?

Kommunens kommentar: Ja. Inför granskning har dock MKB reviderats och flera bilder är utbytta.

Visualiseringen i 3D-modellen föreskriver ju att vegetation är likt idag eller med tillväxt för att uppnå presenterade siktförhållanden. Är det beräknat att den i planen markremsan markerad (n3, ö1), där det endast framkommer att byggnad inte får uppföras, är tillräcklig för att skymma anläggningen för närboende? Det finns inga bestämmelser kring hur skogsmarken i (n3, ö1) ska bevaras/skötas för att inte försämra upplevelsen av planområdet från och runt sjön? Hur ser man på övrig vegetation i nordöstra planområdet som behövs för att inte öka synbarhet av anläggningarna från och runt sjön? För att inte försämra upplevelsen av planområdet från och runt sjön så bör tillbörlig vegetation med lämpliga trädhöjder i förhållande till byggnationerna säkerställas över tid.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats och den i huvudsak åsyftade marken föreslås nu som naturmark. Inför granskning har MKB uppdaterats och analys av vegetation i förhållande till planens möjliga höjd på byggnadsverk har gjorts.

Naturmark inom detaljplaneområdet är allmän plats med kommunalt huvudmannaskap. Skötselplan kommer upprättas av kommunen och ska anpassas med hänsyn till att fordonstestanläggningen kontinuerligt insynsskyddas.

En byggnad med höjd 24 m kommer att förändra landskapsbilden totalt. Byggnaden är också tänkt att placeras nära väg 888 och kommer att vara mycket synlig. Samtidigt framgår detta inte tydligt på någon av de visualiseringar som projektet har lagt fram, och som flera av de andra utredningarna använder sig av. Planbeskrivningen säger inget om varför man avviker från tidigare given information om höjden på byggnaderna.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats, bland annat har ytterligare egenskapsområden införts för att tydligare begränsa höjd på byggnadsverk inom områdets olika delar. Höjd på byggnadsverk regleras även mot angivet nollplan, vilket ger en ökad grad av förutsägbarhet kring hur höga byggnaderna kan göras vid ett maximalt utfall.

Planbeskrivningen redogör för planförslaget och hur det är tänkt att genomföras. Under arbetets gång har det studerats mer ingående kring byggnadens utformning såsom höjder.

Ifrågasätter definition av landskapsbild.

Kommunens kommentar: När det gäller påverkan på landskapsbild utgår kommunens bedömning i huvudsak från synlighet av byggnader i landskapet och hur de påverkar horisontlinjer och vyer. Inom planområdet medför anläggningarna en stor förändring av naturmiljön, men påverkan i ett större landskapsperspektiv är inte betydande.

Kommunen förändrade landskapsbilden radikalt genom den stora avverkning som gjordes hösten 2024 och som inte var enligt skogsbruksplanen.

Landskapsbilden går från att ha varit ett skogslandskap till att bli ett stort industriområde.

Finns stora möjligheter att skogen kommer att avverkas/påverkan utifrån byggnation och miljö.

Kommunens kommentar: Syftet med avverkningen på knappt 16 ha, som för övrigt utfördes som en del i SG Södra Vikens utbildning, var inte att bereda plats för Climate Arena. Skogen var avverkningsbar och kommunen har under några år haft behov en större intäkt från sitt skogsinnehav. Kommunen har avverkat tidigare inom fastigheten, liksom genomfört ett flertal andra skogsvårdande åtgärder (gallring, röjning etc) som naturligt följer av ett skogsägande.

Inför granskning har ändringar gjorts i planförslaget och del av området föreslås för naturmark som är allmän plats med kommunalt huvudmannaskap. Skötseplan kommer upprättas av kommunen och ska anpassas med hänsyn till att fordonstestanläggningen kontinuerligt insynsskyddas.

Vatten

Saknar mer beskrivning kring påverkan på grundvatten i MKB. Hänvisat till avgränsningssamrådet med länsstyrelsen och att de frågor som MKB särskilt behöver beakta. Synpunkt på att det förekommer motstridiga påståenden och ofullständiga utredningar om grundvattnet. Det är också oklart vad som kommer att hända med grundvattnet som följd av de omfattande sprängningar som behövs för de tänkta konstruktionerna. Eventuell påverkan på grundvatten och därmed många i bygdens dricksvatten är inte betryggande undersökt. En komplett hydrologisk bedömning av området har inte genomförts.

Kommunens kommentar: Inför granskning har en hydrogeologisk utredning gjorts där slutsatsen är att någon negativ påverkan på mark- eller berggrundvattennivåer bedöms inte uppkomma. Någon hydrogeologisk påverkan av betydelse bedöms därför inte uppkomma till följd av planerad bebyggelse.

Erforderliga besiktningar kommer utföras inför och efter byggnation.

Det planerade uttaget av processvatten för snö tillverkning saknar tydlig beskrivning och detaljerad teknisk beskrivning. Lersjön är en grund mycket känslig sjö med få tillflöden och beroende av konstgjord reglering, och även om vattenuttaget skulle hålla sig inom legala nivåer kan det ändå få katastrofala konsekvenser för fisket, fågellivet och växtligheten och för sjöarna som ett allmänt rekreationsområde. Vid uttag riskeras påverkan på flöden till Lerälven, fiskvandring och vattenkvalitet. Dessutom anges i plandokumentet att man kommer att ta ut vatten under torrperioder (från anläggningens perspektiv) som ju då också sammanfaller med torrperioder för sjön och därmed lägre vattenstånd i sjöarna. Man bör innan byggstart ha ett färdigt projekterat system som kan garantera att vattennivåerna inte kommer att påverkas och att vattenkvaliteten i

sjön inte försämras.

Länsmansnåset som delar mellersta och södra Lersjön och som omfattas av ett naturvårdsavtal skulle påverkas negativt av lägre och kraftigt fluktuerande vattenstånd, likaså skulle det påverka badplats och bryggor.

Synpunkt på att i dagvattenutredningen nämns det att de stora ytor tak och asfalterade ytor kommer att påverka avrinningen till Lersjön, men att det ”ej bedöms påverka översvämningsrisken”. Men utredningarna visar ändå tydligt på att ingen idag fullt ut kan förutse de konsekvenser som kan komma av att förändra naturen såpass mycket som en byggnation av denna storlek innebär.

Utredningar nämner inget om huruvida förändringarna kan påverka den vattendom som reglerar vattennivån på Lersjön och det vore lämpligt att analysera påverkan av större skyfall än 20-årsregn. Synpunkt på att om byggnationen medför förändringar som påverkar dammägarnas förutsättningar så att det inte går att upprätthålla de skyldigheter som finns önskas att kommunen står för de kostnader och åtgärder det skulle innebära. För detta efterfrågas en skriftligt bindande säkerhet från kommunen om ekonomiskt stöd.

Kommunens kommentar: Planhandlingarna har inför granskning förtydligats avseende processvatten och vattenuttag för snötillverkning.

Verksamheten avses i huvudsak använda ett cirkulärt system där dagvatten och smältvatten återanvänds.

Uttag av sjövattnet från Mellersta Lersjön är inte planerat som normal drift utan utgör en reservlösning som endast kan komma att användas vid uppstart eller vid längre perioder då andra vattenkällor inte är tillräckliga.

Den årliga vattenvolym som bedöms behövas för snöproduktion inom hela anläggningen uppgår till cirka 10 000 m³. Som underlag för bedömning av påverkan på sjön har beräkningar genomförts av effekten vid vattenuttag. En full påfyllning av snötillverkningsdammen om 5 000 m³ från sjön skulle innebära en beräknad sänkning av vattennivån i Mellersta Lersjön med cirka 2–3 mm.

Mot denna bakgrund bedöms vattenuttaget inte orsaka skadliga fluktuationer i vattennivå och inte heller påverka Länsmansnåset, badplats eller bryggor negativt.

Detaljerad teknisk projektering av systemet sker i senare skede och ligger utanför detaljplanens omfattning.

En dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram och reviderats inför granskning. Fördröjningsåtgärder dimensioneras för att inte öka avrinningen jämfört med nuläget vid 20-årsregn, och skyfallsanalyser har genomförts för 100-årsregn. Bedömningen är att skyfall kan hanteras utan skador på byggnader eller anläggningar.

De myndigheter som ansvarar för vattenträttsliga frågor bedömer att det inte finns någon vattendom som reglerar dämningssgränser i Lersjön.

Synpunkt att ytterligare påverkan på vattenförekomster som redan inte uppnår kemisk status är inte förenligt med miljöbalken. Kommunen har ingen förklaring eller bevis för hur dem lovar att skydda vatten (mot förorening) genom att bygga 10 meter från strandlinjen. Det finns ingen specifik beskrivning av eventuella utsläpp/förorenande ämnen och påverkan på avrinning som följd av drift av själva verksamheten, exempelvis kemikalier kopplade till rengöring/underhåll av körbanorna.

Kommunens kommentar: Den kemiska statusen uppnår ej god med

anledning av kvicksilver och kvicksilverföreningar samt bromerad difenyleter. Gränsvärden överskrids i alla Sveriges undersökta ytvattenförekomster; sjöar, vattendrag och kustvatten. Inom ramen för den reviderade dagvatten- och skyfallsutredningen har föroreningsberäkningar genomförts och åtgärder föreslås för att fördröja och rena dagvatten inom planområdet. Utifrån resultatet och de klassningarna som finns idag görs bedömningen att den aktuella planen inte kommer att orsaka en statusförsämring i recipienterna. För att säkerställa att inte MKN vatten påverkas negativt genom både hastig avrinning samt utsläpp av ämnen föreslås i detaljplanen villkor för lov att bygglov får inte ges för byggnad förrän avloppsanläggning har kommit till stånd. Genom sådan reglering säkerställs att åtgärder som krävs för dagvattenhanteringen byggs innan bygglovet ges. t.ex. att biodiken anläggs och att de beräknade fördröjningsytorna inom respektive avrinningsområde anläggs.

Den enda byggnation som föreslås inom tio meter från strandlinjen är en pumpstation och sådan behöver för sin funktion ligga intill vattnet.

Det finns inget sådant behov av kemikalier för rening av körbanor. Banorna kommer att vara snöbelagda och när snön byts ut kommer den gamla snön köras undan för att smälta, renas och återanvändas.

Kulturmiljö

Gamla landsvägen Sunne-Gräsmark som passerar genom området försvinner helt. Värmlands museums bedömning av vägen som bevarandevärd har inte beaktats i planförslaget.

Objekt L2006:8978, den så kallade Gravkullen, som även om den inte har en antikvarisk status, utgör en plats med tradition och är ett välkänt gammalt landmärke i området. Den utgör ytterligare ett exempel på vad som kommer att försvinna.

Uggetallen- även om den ska bevaras försvåras tillgången till området, och även om man skulle lyckas ta sig dit, ger det en utsikt över en industrianläggning. Det ställer också frågor om tallens förutsättningar för överlevnad p.g.a. de stora anläggningsarbeten som kommer att utföras runtomkring.

Kommunens kommentar: Det stämmer att Gamla landsvägen och Gravkullen enligt planförslaget omfattas av kvartersmark för industri avseende fordonstestning. Den gamla landsvägen har inget kulturhistoriskt skydd även om den bedöms bevarandevärd och för gravkullen genomfördes en arkeologisk utredning (Värmlands museum på uppdrag av länsstyrelsen) och den utgör ingen fornlämning.

Uggetallen omfattas av mark som inför granskning föreslås som naturmark.

Kulturmiljöutredningen -Medan man konstaterar att stugorna inte fanns på flygfoton före 1975 så är det inte helt riktigt att stugorna flyttats dit. Det är bara två av byggnaderna som flyttats, andra har byggts på plats efter gamla modeller. Från beskrivningen i bilaga 2 torde det framstå att de så kallade kojorna utgör kulturminnen och att byggnaderna som är kopplade till Klarälvdalens folkhögskola utgör aktivt utbildningsmaterial direkt kopplade till kursplanen.

Kommunens kommentar: Noteras

Flera fornlämningar finns inom planområdet. Enligt planbeskrivningen kommer endast en bevaras. Planen reglerar inte hur skyddet säkerställs vid grävning eller byggnation i närheten.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats och en av fornlämningarna omfattas av naturmark. Fornlämningar är skyddade enligt Kulturmiljölagen men för förtydligande i planen regleras att denna fornlämning ska bevaras. En fornlämning kommer behöva tas bort (i planområdets sydvästra del) för vilket det krävs tillstånd hos länsstyrelsen.

Arkeologisk utredning påstås av Sunne Kommuns tjänstemän visade ingen fornlämning. Tycker en kommun att borra i fyra hörn är tillräckligt för att hitta fornlämningar i mitten av en grav på Gravkullen i Södra Viken 1:8.

Kommunens kommentar: Arkeologisk utredning av gravkullen utfördes i april 2025 av Värmlands museum på uppdrag av länsstyrelsen. Inga fynd eller anläggningar som kan stärka traditionen om gravar påträffades. Kommunen var inte delaktig i utredningsarbetet.

Det finns ingen plan på hur Kulturminnen, naturminnen och arkeologiska minnen skall bevaras och försvaras. Det bifogas ytterligare en karta med markeringar av naturliga tillgångar som bör bevaras enligt gällande lagstiftning.

Kommunens kommentar: Inom området finns inga naturminnen eller byggnadsminnen. Konsekvenser för de kulturhistoriska lämningar och fornlämningar som finns beskrivs i MKB samt i planbeskrivningen.

Masshantering

Enligt planbeskrivningen finns ett beräknat underskott på 140 000 m³, vilket kan kräva omfattande transporter med ytterligare miljöpåverkan.

Området innehåller omfattande blyföroreningar efter tidigare skjutbana. Dessa överskrider Naturvårdsverkets riktvärden (MKM) i flera punkter. Planen tillåter byggnation innan sanering är tekniskt säkerställd.

Kommunens kommentar: Inför granskning har arbetet fortskridit med markmodellering och utifrån de ändringar som gjorts med bl.a. minskad kvartersmark för industri avseende fordonstestning och övriga regleringar beräknas masshanteringen i nuläget till ett underskott på ca 11 0000 m³ (berg och jord).

För den del av marken som omfattas av tidigare markförorening regleras villkor för lov, vilket innebär att bygglov får inte ges förrän markförorening är avhjälpt.

Konsekvensanalys

Synpunkt att det råder brist på konsekvensanalys i proportion till projektets omfattning, det mark- och naturingrepp som föreslås. Varken de miljömässiga eller ekonomiska följderna är utredda. Stort framtida krav på kommunal administration, planarbete och eventuell driftstillsyn. En sådan etablering kräver ett tydligt underlag med kostnads-nyttoanalys.

Analys av energiförsörjning och klimatpåverkan saknas.

Kommunens kommentar: Avseende miljökonsekvenser genomfördes ett avgränsningssamråd med länsstyrelsen 2024-11-08 som resulterade i bedömning av miljöaspekterna vatten, landskapsbild, kulturmiljö och masshantering. Planeringsunderlag har tagits fram under planarbetets gång för att tydliggöra förutsättningarna på platsen, samt behov av åtgärder för att hantera konsekvenser. Exempel på detta är geoteknisk utredning, dagvatten- och skyfallsutredning, arkeologisk undersökning, och naturvärdesinventering. Flertalet av planeringsunderlagen har reviderats inför granskning. Det har även kompletterats med ytterligare fördjupat underlag såsom riktad artinventering, samt artskyddsutredning. Inför granskning har den fördjupade kunskapen lett till att miljöaspekten Artskydd (fladdermus) har adderats till MKB.

I planbeskrivningen redovisas konsekvenser till följd av planen, samt ekonomiska frågor kopplat till genomförandet av detaljplanen. Inför granskning har ytterligare kompletteringar och förtydliganden gjorts. Climate Arena är för övrigt ett privat projekt med extern finansiering.

Energihushållningskrav och klimatdeklaration hanteras vid nybyggnation. Ännu är projektet i detaljplaneskedet och det är först när detaljplanen får laga kraft som bygglov kan sökas.

Miljöprövning

Förvånansvärt att det konstateras att fordonstestanläggningen bedöms klassas som anmälningspliktig C-verksamhet och projektet därmed inte ska genomgå miljöprövning. Det saknas stöd i miljöprövningsförordningen att ett projekt som Climate Arena skulle kunna klassas som C-verksamhet. Anser att projektet ska prövas som A-verksamhet alternativt B-verksamhet inför mark- och miljödomstolen alternativt länsstyrelsen/miljöprövningsdelegationen, med yrkande om prövning som A-verksamhet inför mark- och miljödomstolen. I sammanhanget erinras, att om Climate Arena ej tillståndsprövas kan drabbade sakägare/grannar väcka en förbuds- eller begränsningstalan mot projektet inför mark- och miljödomstolen och därigenom få till stånd en tillståndsprövning med krav på villkor för verksamheten.

Kommunens kommentar: Kommunen har gjort bedömningen att verksamheten behöver lämna in en anmälan till kommunens miljö- och bygglovsnämnd senast sex veckor före planerad start av verksamheten. Detta då de omfattas av följande paragraf i miljöbedömningsförordningen (2013:251):

30 kap 3 § Anmälningsplikt C och verksamhetskod 92.30 gäller för permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.

Den insända anmälan kommer att leda till att det utfärdas ett föreläggande om försiktighetsmått till verksamheten. I försiktighetsmåtten kommer utsläpp till luft, vatten, buller med mera att regleras och följas upp via tillsyn årligen.

Miljö- och byggenheten gör bedömningen att det är den verksamhetskod i miljöprövningsförordningen som beskriver den planerade verksamheten bäst och kan inte finna lagstöd för att verksamheten ska klassas som en A- eller B-verksamhet.

Byggnation

Tekniska anläggningar

Hur kommer de tekniska lösningarna med avseende på vatten, avlopp, snötillverkning etc. påverka boende, natur och djurliv?

Kommunens kommentar: De tekniska anläggningarna beskrivs som en del av hela Climate Arena- anläggningen. Som underlag för planarbetet har olika fördjupade underlag tagits fram ex. en naturvärdesinventering och dagvatten- och skyfallsutredning. Till planen har även en MKB tagits fram som beskriver miljöpåverkan som planförslaget kan medföra. Inför granskning har kompletteringar och förtydliganden gjorts avseende vissa tekniska anläggningar som förväntas inom planområdet som konsekvenserna till följd av planen.

Trafik och väg

Hur påverkas väg 888? Trafiksituationen i området har förändrats med mer trafik av olika slag till skolområdet och det lyfts ett behov av ökad trafiksäkerhet, bl.a. på grund av korsningen till SG Södra viken. Synpunkt på att detaljplanen räknar med en ökad risk för olyckor särskilt vid rusningstrafik under byggnation vilket inte är acceptabelt. Det finns inga planer på trafiksäkerhetshöjande åtgärder under byggnation.

Inga nya åtgärder för anslutningen av väg 888 till E45 vid Holmby förefaller vara planerade, vilket upplevs både förvånande/upprörande för en säker och välfungerande trafiksituation i området.

En fyrvägs korsning ger en mycket sämre situation ur trafiksäkerhetssynpunkt än nuvarande vägdragning. Noggrant begrunda ökad mängd trafik och belastning på alla vägar i området.

Planförslaget innebär ökat slitage på väg 888. Frågor till att Trafikverket skulle godkänna ytterligare en utfart på väg 888 i omedelbar närhet till dom två existerande utfarterna.

Kommunen ljuger om bättre väg 888, men Trafikverket har redan sagt att inget skall göras med väg 888 oavsett användning.

Kommunens kommentar: Inför samrådet gjordes siktanalyser på väg 888 och det har sedan tidigare gjorts körspårskontroll av väg 888, som har uppdaterats inför granskning.

Inför granskning har planförslaget ändrats och marken söder om väg 888 har tagits bort, vilket innebär att en ny korsning mot väg 888 inte längre föreslås i detaljplanen.

Kommunen har haft löpande dialog med Trafikverket i ärendet avseende etablering längs väg 888. Tillfälliga trafikåtgärder under byggtiden är aktuellt för att ökad trafiksäkerhet och förutsätter vidare dialog med Trafikverket. Planförslaget ger mer trafik till området men trafikstringen bedöms inte vara betydande.

Väg 888 är statlig och kommunen har inte utgivit några löften gällande upprustning av den.

Stycket om trafikstring ter sig inte vara uppdaterat beaktat övriga detaljplanen, beräkningarna av den ökade trafiken under byggtiden varierar och det är tveksamt om den körspårskontroll som gjordes 2014 är relevant

idag. Trafikbilden på väg 888 har förändrats sedan dess, givet den allmänna utvecklingen. Rapporten har endast fokus på trafik under byggperioden. Dessutom utgår den från en byggtid på 9 år. Det är endast en körspårskontroll som har utförts och det är en mycket begränsad form av bedömning. Det har inte gjorts bedömningar av den nya vägen och fyrvägskorsningen vid Bräckan. Dessa förhållanden gör att rapporten bygger på felaktiga förutsättningar.

I trafikallstringen beräknas inte den trafik som kommer att ske mellan det södra och norra planområdet. Det är svårt att förstå varför allt inkommande gods till fordonsanläggningen under byggtiden ska hanteras på det södra området och att material och massor kan komma att hanteras och transporteras till södra området.

I del av beskrivning verkar belastningen under byggtiden endast ske på E45. Vidare bedöms det att inresande till färdig anläggning ska ske, underförstått endast på E45, men vid boende i närmiljön i de tillfälliga boenden som ingår i detaljplan är det väl främst väg 888 och närliggande grusväg (Svineberg ga 3) mellan Södra Viken och Norra Viken som man kan anta påverkas primärt. Den påverkan nämns inte i avsnittet.

I det fortsatta arbetet med nya detaljplanen förväntas uppdatering av de mätningar och beräkningar som berör trafikbelastningen i det aktuella området, beakta de senaste årens utveckling i området avseende trafikutveckling i området, pröva den uppskattade "byggtrafiken" i förhållande till ett relevant tidsspänn, styra tung trafik till tider "mitt på dagen" när lastningen på väg 888 i vanliga fall kan bedömas som lägst, samt komplettera med ett utlåtande från Trafikverket.

Anteckning från LOK-mötet lyfts: "Länsstyrelsen utgår från att kommunen i dialog med Trafikverket uttröner om en trafikutredning behövs. Infart till anläggningen behöver studeras."

Ifrågasätter EQC:s bedömning att framkomligheten för byggtrafik på väg 888 är god vintertid. Vem kommer att ansvara för återställande av vägen till ursprungligt skick då man nog kan räkna med betydande slitage under byggtiden?

Kommunens kommentar: I samrådsförslaget redogjordes för en kvalitativ bedömning av trafikallstring till följd av ett genomförande, primärt på E45 och väg 888. Inför granskning har områden för tillfällig vistelse tagits bort, samt har marken söder om väg 888 tagits bort, vilket även innebär att den nya korsningslösningen inte längre föreslås. Inför granskning har även körspårskontroll av väg 888 uppdaterats och justeringar har gjorts av beskrivning av trafik. Planförslaget ger mer trafik till området men trafikallstringen bedöms inte vara betydande. Inför granskning har förtydligande gjorts av byggtid (som beräknas till 3 år) samt har planens genomförandetid satts till fem år (kortaste möjliga tidsrymd) när inte längre marken söder om väg 888 inkluderas i planen.

Under byggtiden kommer en trafikangöringsplan (TA-plan) upprättas som ska godkännas av väghållaren (Trafikverket). TA-planen beskriver hur trafiken ska fungera säkert under byggtiden.

Kommunen har dialog med Trafikverket om väg 888. Inför granskning har en omvärdering gjorts och förslaget är att hantera all etableringsyta inom den norra delen, vilket innebär att det södra området lyfts ur planförslaget. All trafik kommer då gå till området norr om väg 888.

Trafikverkets samrådsyttrande redovisas i samrådsredogörelsen.

Vi är även oroliga för den trafikökning med tung trafik som kommer ske. Enligt Trafikverket så ska det inte vara några problem. Men så kanske det ser ut i teorin men vi som bor här och använder vägen vet att den är dåligt underbyggd vilket syns tydligt varje vår. Vi är också fundersamma om en fyrvägskorsning vid Bräckavägen är så bra idé. Begränsad sikt och fordon som ska korsa vägen från båda håll verkar vara en säkerhetsrisk. Om det kommer att bli så måste vägen breddas. Det finns även barn i Bräcka som har skolskjuts, hur ska de kunna få en säker påstigning vid lv 888 med den ökande trafiken och fyrvägskors.

Kommunens kommentar: Trafikökningen längs väg 888 bedöms vara av mindre omfattning. Planområdet söder om väg 888 har utgått och därför är en ny fyrvägs korsning inte aktuell.

Vilken påverkan tros projektet kunna ha på regional kollektivtrafik som får positiva effekter för fler?

Kommunens kommentar: Inget fokus har lagts på frågan men kommunen ser en bredare nytta om fler människor behöver ta sig till platsen. Mer rörelse i Sunne kan även ge mer underlag för kollektivtrafikerörelser utanför kommunen.

Har det beräknats att det kan innebära ökad trafik på mindre grusvägar i området? Om skolan Södra viken behöver ny skogsmark till sina utbildningar kan de behöva transportera sig med skogsmaskiner på befintliga småvägar/grusvägar i närområdet (till exempel grusväg intill Lersjön).

Kommunens kommentar: Det är inget som har dimensionerat bedömning av konsekvenser. Kommunen är en av knappt 100 markägare med andelar i Svineberg GA:3 (vägen längs Lersjöns västra strand). Det är idag inte möjligt att beräkna i vilken mån SG/Södra vikens behov av transporter ökar. Om skolans transporter skulle visa sig öka påtagligt kan vägsamfälligheten initiera en lantmäteriförrättning.

I detaljplanen nämner man inte om man avser att använda den gamla vägen som går västerut från Södra Viken för materialtransporter till byggnationerna. Skulle så vara fallet så kommer det att skapa ytterligare trafik i området på en väg som inte är dimensionerad för byggtrafik. Vi kräver ett klart ställningstagande från exploatören att den vägen inte kommer att användas för anläggningstrafik.

Kommunens kommentar: Bygg- och anläggningstrafik planeras ansluta direkt från väg 888.

Ifrågasätter att väg till Bräckan föreslås ersättas i nytt läge med anledning av att få en mer ändamålsenlig nytta av marken.

Kommunens kommentar: Inför granskning har detaljplanen omarbetats och det södra planområdet med förslag till ny vägdragning har tagits bort.

Vi ställer oss mycket kritiska till planen att dra om vägen som utgör gemensamhetsanläggning Bräcka GA:1 och skapa en fyrvägs korsning med väg 888 och utfarten från Södra Viken och anser att den nuvarande vägdragningen ska kvarstå. Ny vägsträckning presenterades först när samrådet för förslag till detaljplan skulle genomföras, är ett stort ingrepp i området och har heller inte legat till grund för kommunens Plan-PM. En sådan lösning har inte legat till grund för Trafikverkets bedömningar (som gavs så tidigt som 2014).

Angående Bräckavägen- vem ansvarar för skador på vägen pga. all den lastbilstrafik som planeras och vem ansvarar för underhåll av den asfalterade vägbiten?

Kommunens kommentar: Den i samrådet nya föreslagna vägsträckningen för Bräcka GA:1 uppkom under arbetet med detaljplanens samrådsförslag. I en Plan-PM som är en tidig sammanställning av projekt (och som ofta fungerar som underlag för beslut om planuppdrag) finns sällan all kunskap kring en detaljplan. Det är en initial fas i detaljplaneskedet. Efter

att planen varit på samråd har området söder om väg 888 tagits bort. Etableringsytor föreslås i stället anordnas på norra sidan av väg 888. Inför granskning föreslås därmed inga åtgärder ske för att flytta Bräckavägen, vilket innebär att ingen byggtrafik är tänkt att belasta vägen.

Dialog har förts med Trafikverket och de har även yttrat sig på samrådet.

Gång- och cykelväg

En separat parallell cykelväg till LV888 är önskvärd att redan finnas inför byggstart, då det är primärt under byggtiden som trafikallsträngen ökar. En alternativ cykelväg mellan Gettjärn och Sunne skulle vara att till större del nyttja gamla landsvägen genom Hälsrud och Bergavägen.

Det anses oacceptabelt ur trafiksäkerhetssynpunkt att det inte finns några konkreta planer för anläggande av cykelväg?

Förslag att anlägga gc-väg från vägen (Norra Viken 1:17) och anslut till serviceväg på västra sidan om Handling track och förläng denna fram till infarten till Södra Viken som ersättning för de promenadvägar som försvinner.

De promenadvägar som försvinner ska ersättas. Det ska göras möjligt att gå i området där tunneln är både på servicevägen och innanför tunneln. Varför inte en elljusbana längs servicevägen med anslutning till Klättevi idrottsplats. Vägen mellan S. Viken och Gettjärn ska behållas intakt.

Det finns också stigar i norra delen av området (mot N. Viken) som kan förbättras för användning av närboende.

Kommunens kommentar: Väg 888 är Trafikverkets väg och kommunen har därmed inte rådighet över vägområdet. Frågan har diskuterats i olika sammanhang, men det finns inget kommunalt ställningstagande kring anordnande av GC-väg. I genomförandeavtal upptas att Climate arena ska inrätta en bygdepeng, och de har uttryckt sig positiva till att delfinansiera en gång- och cykelväg från Sunne. Servicevägar inom planområdet kommer att kunna samnyttjas av allmänheten för gång- och cykeltrafik. Befintligt motionsspår flyttas till naturmark i nordost. För att detaljplanen ska kunna genomföras behöver gamla grusvägen till stor del tas i anspråk.

Ge tillbaka till bygden

Förslag att Climate arena bygger ett badhus med rekreationsanläggning.

Inrättande av årlig indexreglerad "bygdepeng", eventuellt delad i en västlig och östlig del.

Vid mötet den 24 april 2025 föreslogs att Climate Arena skulle bekosta kommunalt vatten och avlopp till kringboende med egen brunn och enskilt avlopp, något som företrädaren för Climate Arena valde att inte kommentera.

Kommunens kommentar: Climate Arena är positiva till att inrätta en bygdepeng men kan inte själv vara den som faktiskt anlägger och bygger olika "lokala nyttor". I genomförandeavtal regleras att Climate Arena ska inrätta en bygdepeng, med förslaget att ett lokalt råd fördelar medlen. Det är viktigt att bygden själv medverkar i vad pengarna ska användas till.

Natur, friluftsliv och rekreation

Synpunkter på påverkan på djur- och växtliv, däri fågelliv, samt flera specifika arter har lyfts och avsaknaden av bedömning i MKB av främst flodkräfta och flodpärlmussla. Flertalet arter får sina boplatser och häckningsplatser förstörda. Inom området finns tex. tre olika räv-grävlingsgryt varav två är dokumenterat bebodda och ligger i den centrala delen.

De negativa effekterna som anläggningen kommer ha på natur- och rekreationsvärdet är permanenta. De negativa effekterna består även om verksamheten läggs ned eller om byggprojektet inte slutförs.

Samrådsdokumenten nämner heller inte att det växer orkidéer vid utfarten från Södra Viken till väg 888.

Kommunens kommentar: Naturvärdesinventering (NVI) har tagits fram som underlag för detaljplanen. NVI är utförd enligt en standard där man hanterar naturvärden utifrån indikatorer och arter som man identifierar vid inventeringstillfället. Inventeringen baseras på både livsmiljöer och arter. Detta tillsammans med befintlig information om ett område medför en klassning av områden. Det bedöms inte ske någon betydande påverkan till följd av planen. Inför granskning har NVI reviderats något, samt har planeringsunderlaget kompletterats med en riktad inventering mot skogshöns, samt fladdermusinventering med efterföljande artskyddsutredning. I miljökonsekvensbeskrivningen redovisas den avgränsning som gjorts tillsammans med länsstyrelsen gällande de sakfrågor som kan medföra betydande miljöpåverkan till följd av planförslaget. Inför granskning har MKB kompletterats med bedömning av Artskydd-fladdermus.

Bedömningen är att planen inte kommer att påverka vare sig flodkräfta eller flodpärlmussla. Bedömningen är att planen inte påverkar flodkräfta då vattenvariationen är 2-3 mm och att något utsläpp av föroreningar inte förekommer från detaljplanen. Förändring i och med omdaning av detaljplaneområdet redovisas i dagvattenutredningen och i MKB-dokumentet och där framkommer att inte någon kvalitetsparameter påverkas så att de inte uppnår god vattenkvalitet. Gällande flodpärlmussla påverkas inte några befintliga fyndområden.

För dagvatten föreslås rening och fördröjning innan det avleds till recipient. För behov av vattenuttag ur Mellersta Lersjön har underlag tagits fram inför granskning som beskriver att det kommer vara begränsat till att användas i nödfall och där dess funktion i stället utgör en försäkring till att säkerställa att vatten för snötillverkning finns att tillgå under långa torrperioder.

Vid naturvärdesinventering har inga orkidéer påträffats inom planområdet. De orkidéer som avses i frågan ligger utanför detaljplaneområdet och ska därmed inte påverkas av planen.

Kommentar kring naturvärdesobjekt e- planen bör mycket starkare begränsa utbyggnaden mot öster så att så stor del som möjligt av den östra delen av fastigheten kan hållas fri från byggnader.

Kommentar kring naturvärdesobjekt f- det bästa hade varit om upphävandet av strandskyddet utgick ur planen. Det näst bästa hade varit om planen tydligt begränsade markanvändning i det strandskyddade området så att inte hela strandzonen kan exploateras.

Kommunens kommentar: Inför granskning har ändringar gjorts i planförslaget och den nordöstra delen av planområdet föreslås i stället som naturmark.

Skogsbruk

Det 190 hektar stora området är produktiv skogsmark till ett uppskattat värde av 15 960 000 kronor med en uppskattad snittavkastning på 300 000 kronor netto per år 26. Alltså inte bara en markplätt utan också en inkomstkälla för kommunen som under åren bidragit ekonomiskt till både kommunen som helhet och skolans utveckling över tid. Att avyttra denna mark innebär alltså inte bara ett förlorat viktigt grönområde utan också årliga minskade intäkter till kommunens budget.

Kommunens kommentar: Till granskningen har det södra området utgått och den nordöstra delen planläggs som naturmark och behålls i kommunens ägo. Det medför att ca 110 hektar avses säljas till Climate Arena, ett område som utgör 7-8% av kommunens totala skogsmarks-innehav. Ersättningsmark avses köpas in för att tillgodose SG/Södra Vikens behov.

Naturvärdesinventering (NVI)

Naturvärdesinventeringen är kortfattad, fragmenterad och ytlig, saknar en adekvat inventering av naturvärdsarter, med bristande eller obefintlig information om deras eventuella sällsynthet, signalvärde och ekologi. Dokumentet nämner fynd av bland annat mindre hackspett, men nämner inte att mindre hackspett är rödlistad som 'nära hotad' (NT) och att den är fridlyst enligt Artskyddsförordningen §4. Dokumentet nämner heller inte att det finns en länge etablerad koloni med fladdermöss på Södra Viken. Alla arter av fladdermöss är fridlysta enligt §4a artskyddsförordningen (2007:845). Det nämns inte att det inom området finns tre olika räv-grävlingssgryt varav två är dokumenterat bebodda och ligger i den centrala delen. Nämner inte flodkräfta i Lersjön, sjöfågel i Lersjön eller orkidéer vid utfarten från Södra Viken till väg 888.

Dokumentets sammanfattning motsvarar inte en faktisk sammanfattning och saknar såväl diskussion som slutsatser. Även om den i kapitel 7 pekar på flera viktiga naturvärdesbiotoper, saknar den en helhetsbedömning av området som sådant. Saknar dessutom en beskrivning i rapporten av hur konsulten har förhållit sig till eventuella biotoper under mark med hänvisning till mailkonversation med miljöutredaren.

Synpunkt om avsaknad av inventering av fågelarter där det hänvisas till 7 kap §19 skogsvårdslagen.

Kommunens kommentar: NVI har reviderats något för ökad tydlighet. Naturvärdesinventeringen är utförd enligt en standard där man hanterar naturvärden utifrån indikatorer och arter som man identifierar vid inventeringstillfället. Inventeringen baseras på både livsmiljöer och arter. Detta tillsammans med befintlig information om ett område medför en klassning av områden. I inventeringen har inte någon riktad artinventering skett, detta har skett efter inventeringstillfället om det har funnits misstankar eller om det uppkommit oklarheter om särskilda arter.

Gällande diskussion och slutsatser ska detta inte hanteras i inventeringen utan inventeringen är en värdering av miljön. En naturvärdesinventering är ett av flera underlag som värderas och hanteras i t.ex.

miljökonsekvensbeskrivningen respektive planförslaget och därmed påverka ett planförslag.

Inför granskning har en fladdermusinventering gjorts följt av en artskyddsutredning.

I artskyddsutredningen bedöms projektet kunna genomföras, under förutsättning att föreslagna hänsyns- och skyddsåtgärder genomförs, utan att fladdermössens kontinuerliga ekologiska funktion påverkas negativt. Föreslagna hänsyns- och skyddsåtgärder regleras i genomförandeavtalet.

En riktad inventering mot skogshöns har skett utifrån en samrådskommentar gällande Bobergsmossen. Inga skogshöns noterades vid dessa inventeringar på myrmarken som ligger i direkt närhet av området. Vid alla de inventeringstillfällen som området har besökts har fynd noterats men inte några som har föranlett en artskyddsutredning mot fåglar. En sammanställning av fåglar som finns noterade nu och tidigare, vidläggs i PM för skogshöns för området och då värderas även de arter som markerats som hotade på artportalen.

På flera ställen både i denna och övriga utredningar kommenteras det att stora delar av tomten är kalhuggen/hårt brukad skog. Det är uppenbart att kommunens strategi har varit (och är) att ta bort skog och därigenom ta bort natur, fågel- och djurliv. På så sätt får kommunen önskade resultat exempelvis i naturvärdesinventeringen. Ett konkret exempel på detta är att det konstateras spår efter en hackspett inom ett "ännu ej avverkat område vintern 2022-2023". Kommunen följde upp med en stor kalhuggning på 16,9 ha hösten 2024. Anser att det får konsekvenser för fler arter än hackspetten.

Kommunens kommentar: Den hårt brukade skogen är framför allt resultat av skolans användande av marken under längre tid. 2024 avverkades knappt 16 ha avverkningsbar skog inom Södra Viken 1:8 av SG Södra Viken och den har i efterhand granskats av kommunens skogsförvaltare som inte har påträffat felaktigheter. Den skog som hackspett föredrar som livsmiljö finns kvar och är lämnad orörd utmed vattnet. I det planförslag som nu ligger är ytterligare ytor avsatta för att gynna biologisk mångfald.

Jakt

Påverkan på jakten i området kommer att bli total då jakt inte får förekomma på ett industriområde. Vidare kommer viltets möjlighet att både nyttja området samt att gå igenom området till områden norr och söder om Södra Viken 1:8 att försvinna. Det finns gamla viltstråk genom området som kommer att försvinna. Detta kommer att få en betydande inverkan på djurlivet även utanför planområdet.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats däribland har marken söder om väg 888 tagits bort, samt föreslås natur och friluftsområde i den nordöstra delen av planområdet. I och med uteslutning av området söder om vägen respektive utmed Lersjön bedöms inte upprätthållandet av gröna infrastruktur påverkas och därmed finns förutsättningar för naturvärden att sprida och röra sig.

Friluftsliv

Planförslaget kommer få stora konsekvenser för folket i bygden och det rörliga friluftslivet. Hur har man tänkt sig att inte påverka strövområdet och motionsområdet? Var har man tänkt ersätta detta i skolans

omedelbara närhet? Den så kallade ersättnings skogen som Sunne kommun har inköpt i Lersjöfors får mera betraktas som ett skämt.

Kommunens kommentar: Befintligt motionsspår och strövområde kommer att påverkas. Inför granskning har planförslaget ändrats och i den nordöstra delen av planområdet föreslås naturmark och inom denna mark ska motionsspåret ersättas. Mer ersättningsmark avses köpas in.

Att bygga Climate arena på del av Södra viken 1:8 påverkar livskvaliteten genom att rekreationsskogen försvinner. Där finns många fina stigar och utflyktspunkter. Södra Viken 1:8 är ett välbesökt strövområde för både närboende och övriga Sunnebor. Området används frekvent för jakt och innehar även kulturhistoriska värden i form av gamla skogshuggarkojor och en del av den gamla landsvägen från mitten av 1700-talet. I kommunens analys nämns att skogen i Södra Viken endast används av boende i närområdet och skolans elever. Detta är en felaktigt påstående. Södra Vikens skog och badplatsen på Udden är en plats som även många Sunnebor besökt eller besöker på regelbunden basis. Synpunkt angående att riksintresse för det rörliga friluftslivet, med hänvisning till miljöbalken, inte beaktats vid markanvisningsavtal och detaljplan.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats. Framför allt har marken söder om väg 888 tagits bort och i den nordöstra delen av planområdet föreslås naturmark och friluftsområde. Kommunen ser att det finns ett lokalt nyttjande av platsen för friluftsliv och rekreation, men det planlagda området har inte ett kommunalt värde som friluftsområde dit invånare färdas för rekreation.

Planområdet är beläget utanför det område som i miljöbalken är utpekade som riksintresse för turism och friluftsliv (MB 4 kap 2 §). Så denna aspekt har beaktats vid platsvalet.

Analys av påverkan på friluftsliv, framför allt på sjön, saknas helt.

Kommunens kommentar: Detaljplanen beskriver planens konsekvenser för friluftsliv och rekreation, men planen bedöms inte ha påverkan på friluftsliv på sjön.

Allmänhetens tillgänglighet

Säkerställ allmänhetens tillgång till olika områden i detaljplanen eller ta bort formuleringarna och inse att detta är en privat industrianläggning. Ställs inga krav i planbestämmelserna står det exploatören helt fritt att bygga utan sådan hänsyn.

Kommunens kommentar: Inför granskning har kommunen förtydligt allmänhetens tillgänglighet till området genom ändringar i plankartan där allmän plats och allmän kvartersmark (friluftsområde) föreslås, samt upptas åtgärder såsom inrättande av motionsspår i genomförandeavtal.

Upphävande av strandskydd och LIS

Ifrågasätter giltigheten i det tidigare utpekandet av LIS-område, samt detaljplanens förslag till användning därinom. Syftet med LIS-utpekandet som kommunicerades är inte alls det samma som syftet med det nu upphävda strandskyddet.

Då kommunen inte varken följt gällande regler för utpekandet av LIS området, Miljöbalken eller framfört korrekta uppgifter gällande syfte med LIS utpekandet är mycket tveksamma till att den nu planerade

utvecklingen av området kommer att följa gällande bestämmelser.

Det påtalas att länsstyrelsen vid möte 18.12.23 med kommunen varit tveksamma till att etableringen är i linje med LIS.

Kommunens kommentar: Kommunens tematiska tillägg till översiktsplan för landsbygdsutveckling i strandnära läge togs fram i enlighet med gällande regelverk och i planprocessen gavs tillfälle att lämna synpunkter. Det gjordes även direktutskick till privatpersoner med ägd mark inom de då föreslagna LIS-områdena. LIS-utpekande görs där kommunen ser att det är möjligt att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Gällande LIS-plan (laga kraft 2020) pekar ut den norra delen av Södra viken med inriktning för bostäder och näring. LIS-planen är översiktlig till sin karaktär, men syftet med de tre LIS-områdena vid Lersjöarna kunde ha uttryckts tydligare i dokumentet. Syftet var och är egentligen tredelat och avser möjliggöra utveckling kopplat till Climate Arena, utveckling av SG Södra Viken samt utveckling av privatägd mark. Kommunen har inte erfarit att länsstyrelsen varit tveksam till att etableringen omfattas av landsbygdsutveckling i strandnära läge. Oaktat detta föreslås LIS-områdets inriktning och utbredning förändras i pågående arbete med en ny översiktsplan.

Svårt att förstå vad stadsarkitekten hänvisar till med att Climate Arena ska "varaktigt bidra till offentlig service" och att detta är beroende av att man bygger boenden längs Lersjön.

På vilket sätt påverkar byggnationen av boenden i strandnära miljö för tillrest personal landsbygdsutvecklingen?

Kommunens kommentar: Vad som åsøftades var att markanvändningen där strandskydd föreslogs upphävas i samrådsförslaget varaktigt kunde bidra till offentlig service genom att fler människor verkar och vistas i kommunen.

Det är oklart om LIS området endast kommer att tillåta tillfälliga bostäder eller kan komma att göras om till möjlig etablering av permanenta bostadsløsningar. Om en utomstående entreprenör får i uppdrag att bygga dessa hus ser vi en stor risk att de i framtiden kan komma att uthyras till allmänheten. Det skulle exempelvis kunna leda till att en stugby etableras på platsen.

Eftersom det råder oklarheter i vem som ska ansvara för de planerade byggnaderna, och /eller om området kommer att styckas av, leder det till ytterligare frågor och vad som anses vara risker med etableringen av boendena.

De tillfälliga boendena försvagar landskapsbilden från sjön avsevärt samtidigt som Climate Arena på intet väsentligt sätt stärks av att deras tillfälliga boenden är särskilt attraktiva i strandnära läge. Kan ni garantera att "de tillfälliga boenden" endast utnyttjas för de som arbetar på/för Climate och inte utnyttjas för turism?

Kommunens kommentar: Markanvändningen med upphävande av strandskydd som prövades i detaljplanens samrådsförslag bedömdes långsiktigt kunna stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Inför granskning har planförslaget ändrats och tillfällig vistelse föreslås inte längre i detaljplanen.

Strandnära läge är på intet sätt nödvändigt för tillfälliga boenden tillhörande en industriverksamhet och upphävande av strandskydd bedöms kunna ge mycket negativa konsekvenser. De tillfälliga boendena bidrar högst negativt till den lokala närmiljön samtidigt som de inte har någon positiv påverkan på lokalt näringsliv.

Anser att detaljplanens förslag om att upphäva strandskydd för tillfälliga boenden måste förkastas. Det bör i stället begränsas till att det öppnas för dispens för nödvändiga tekniska anläggningar för att förse projektet med vatten i det angivna området.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats och markanvändning för tillfällig vistelse föreslås inte längre.

Att exploatera stora delar av den västra stranden för bostäder skulle ha en väldigt negativ påverkan på fågellivet och friluftslivet. Vägens storlek utgör på inget sätt den sorts barriär för påverkan utifrån strandskyddets syften.

Att inskränka strandskyddet och göra ett så stort ingrepp i miljön utan att mer exakt klargöra vinsterna för Sunne kommuns invånare är en stor brist och gör det omöjligt att bedöma om de positiva effekterna överväger de negativa.

Kommunens kommentar: Inför granskning har planförslaget ändrats och markanvändning för tillfällig vistelse föreslås inte längre.

Anser inte att detaljplanen påvisar ett av de definierade skälen för upphävande av strandskyddet. Anser inte att de föreslagna åtgärderna faller in under LIS- näring eller LIS-bostäder. Föreslår att denna del av detaljplanen som omfattas av strandskydd utgår. Saknar att kommunens motiveringar i översiktsplanen angående det aktuella landsbygdsutvecklingsområdet i strandnära läge kopplas till de särskilda skälen i dispensbeslutet.

Anser att ett LIS-utpekande i sig inte är och aldrig ska vara ett argument för att upphäva strandskydd, utan är kommunens sätt att peka på ett möjligt område. Upphävandet av strandskydd måste fortfarande prövas och analys av påverkan på strandskyddet presenteras inte i detaljplanen eller MKB.

Ifrågasätter att skäl för upphävande är landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS). Och att kommunens utpekande i sig räcker som argument. Uppmanar länsstyrelsen som granskande myndighet att verkligen sätta sig in i de redovisade skälen till LIS-utpekandet samt. det föreslagna upphävandet av strandskyddet för att möjliggöra Climate Arena, för att pröva dess riktighet.

Det saknas motiv för förslaget upphävande. Den väg som beskrivs påverka strandskyddet är felaktigt beskriven och utgör ingen fysisk barriär. Föreslagna åtgärder försvagar tydligt strandskyddets syften. Allmänhetens tillgång till stranden försämras och naturmiljön hotas.

Detaljplanen/MKB måste visa att intresset av att upphäva strandskyddet väger tyngre än strandskyddets syften, vilket inte visats. En avvägning mellan den enskildes intresse av att ta marken eller vattnet inom strandskydd i anspråk och syftena med strandskyddet saknas.

Kommunens kommentar: Kommunen är införstådd i och tillämpar strandskyddslagstiftningen. Som beskrivits ovan har kommunen pekat ut LIS-område i det tematiska tillägg till översiktsplan för landsbygdsutveckling i strandnära läge som togs fram i enlighet med gällande regelverk och i planprocessen gavs tillfälle att lämna synpunkter.

Ingen beskrivning av väg som fysisk barriär har gjorts i planhandlingarna.

Prövning av upphävandet av strandskydd sker i detaljplaneprocessen och för mark som omfattas av sådan reglering sker inte någon prövning av strandskyddsdispens.

Inför granskning har vissa justeringar gjorts kring strandskydd i förhållande till det reviderade planförslaget samt ändringar i strandskyddslagstiftningen. Inför granskning har planförslaget omarbetats och det är endast mark för pumpstation, vattenområde och

friluftsområde som föreslås omfattas av upphävande av strandskydd.

Sunne kommun använder LIS utpekandet av området, som trots allt bara är en del av fastigheten Södra Viken 1:8, som grund för att säga att den förslagna detaljplanen har stöd i gällande översiktsplan, anses vara mer än tveksamt speciellt då ett LIS utpekande inte enligt reglerna kan användas till en stor industriell etablering.

Kommunens kommentar: Syftet med att peka ut område för LIS är att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden.

Detaljplanen avviker från utpekandet i gällande översiktsplan (ÖP 2011), däremot fanns etableringen av Climate Arenas anläggning med i planeringen under framtagandet av det tematiska tillägget till översiktsplanen för LIS vilket även beskrivs i LIS-planen (antagen 2020).

I det pågående arbetet med att ta fram en ny kommuntäckande översiktsplan har projektets inriktning beaktats vid förslag till markanvändning. Det finns en viljeriktning i kommunen att möjliggöra etableringen av Climate arena.

En detaljplan kan dessutom vara ej förenlig med översiktsplanen förutsatt att den tas fram med ett utökat planförfarande. I detaljplanen för Climate arena tillämpas ett utökat planförfarande då planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan och är av stort allmänt intresse.

Kommunen har ett flertal skogsfastigheter där skogsåtgärder genomfördes under 2024. Bland annat avverkades knappt 16 ha avverkningsbar skog inom Södra Viken 1:8. Avverkningen utfördes av SG Södra Viken och den har i efterhand granskats av kommunens skogsförvaltare som inte har påträffat felaktigheter.

När vi ville flytta till Sunne fick vi besked från kommunen att det inte var tillåtet att bygga vid en sjö på grund av strandskyddet. Därför har vi nu byggt i Lersjöfors.

Vi har därför stora invändningar mot att strandskyddet nu upphävs för att möjliggöra tillfälliga boenden inom industriområdet. Om Climate Arena själva får bygga boenden undergrävs denna tanke och vi som redan investerat i turismverksamhet missgynnas.

Kommunens kommentar: Det stämmer att det inte är tillåtet att bygga inom strandskydd om det inte finns särskilda skäl för upphävande eller dispens. Den mark som omfattas av upphävande av strandskydd i detaljplanen är utpekad som LIS-område i kommunens tematiska tillägg till översiktsplanen för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS-plan). Om platsen ligger inom ett så kallat LIS-område kan strandskydd upphävas om det du vill göra, som hävdas i detta fall, bidrar till utvecklingen av landsbygden. Tillfällig vistelse/tillfälligt boende har dessutom utgått ur planförslaget till granskningen.

Climate arena (företag och projektorganisation)

Ifrågasätter det troliga genomförandet utifrån nyttan, erfarenhet och kompetens i företaget, lönsamheten i

projektet, utförande av anläggningen och val av plats i Sunne bl.a utifrån jämförelse med andra befintliga aktörer inom testverksamhet för fordon i norra Sverige, samt vad kommunen har presenterats för underlag. Beskrivningen av Climate arena är svävande och projektet är inte unikt (hänvisar till Arjeplog). Kan kommunen konkretisera någon fördel med en placering i Sunne framför Arjeplog/Arvidsjaur? Det hade varit önskvärt om det i detaljplanen togs höjd för vad som sker när projektet inte realiserar. Så att vi inte plötsligt sitter där med den helt annan industri och en helt annan användning av området inom strandskydd.

Climate Arena påstår sig ha 8 anställda sedan mitten av år 2024, men har fortfarande inte registrerat sig som arbetsgivare mitten av år 2025. Climate Arena har 40 hemliga aktieägare, och det skulle verkligen vara viktigt för kommunen att se vilka ägare det är för att undvika jävssituationer.

Företaget vill bara ha en detaljplan för att göra en sista push för att få in kapital. Sen kommer de likvidera projektet och casha ut. Climate Arenas investering ska kosta minst 10 miljarder och än så länge finns det 0 kr i omsättning. Climate arena har ingen finansierare eller någon kund på 22 år, då projektet är olönsamt.

Climate Arenas ledning påstår att anläggningen är ett komplement till Arjeplogs biltestanläggning och det påstås att BMW ska vara huvudpartner till Climate arena, men ingen av dessa har kontaktats av Climate Arena på 22 år.

Kommunens kommentar: Näringslivet i kommunen kännetecknas av bredd. Vi är inte beroende av ett stort företag, vi har många företag inom flera olika branscher vilket är en styrka. Med Climate Arena öppnas dörren till en ny bransch med möjliga följetableringar på det. Företagandet i kommunen kännetecknas också av ett utbrett entreprenörsskap. Vi har drivna entreprenörer som kommer att se fantastiska affärsmöjligheter till följd av denna etablering. Besöksnäringen kommer att gynnas och Climate Arena öppnar även möjligheter för framtida samarbeten inom utbildningsområdet.

Kommunen ser att det skapas nya arbetstillfällen, skatteunderlagstillväxt och möjligheter till ökad inflyttning. Något som gynnar alla kommuninvånare.

Detaljplanen är så pass preciserad i sina bestämmelser att det inte är möjligt för andra typer av industrier att etableras på platsen. Frågor om anställda och ägarförhållanden i privata bolag prövas inte inom ramen för detaljplaneprocessen enligt plan- och bygglagen. Eventuella jävsfrågor hanteras enligt kommunallagens bestämmelser genom kommunens interna rutiner för handläggning och beslutsfattande.

Kommunen noterar vidare antaganden om bolagets motiv och framtida affärsbeslut. Sådana bedömningar ligger utanför detaljplaneprovningen och kan inte verifieras inom planprocessen. Detaljplanens syfte är att pröva markens lämplighet för föreslagen användning enligt plan- och bygglagen. Frågor om ägande, kapitalanskaffning, framtida kunder eller bolagets interna affärsstrategi prövas inte genom detaljplan. Kommunen avser ingå ett genomförandeavtal med Climate Arena.

Climate Arena kan inte presentera en enda skiss av sin anläggning. Climate Arena har ingen teknisk

beskrivning av sin anläggning.

Kommunens kommentar: I samrådsförslaget redovisades skisser och 3D-modell över anläggningen. Inför granskning har detta förtydligats ytterligare i förhållande till detaljplanen. Det behöver finnas en förståelse för att detaljprojektering inte finns på plats i detaljplaneskedet utan görs i efterföljande byggskede.

Omgivningspåverkan och annan påverkan

Forskning visar tydligt att boende nära trafikerade vägar utsätts för ökad hälsorisk.

Kommunens kommentar: Det kan i vissa fall utgöra en hälsorisk i längden, men i aktuellt fall bedöms inte planen ge upphov till sådan betydande trafik.

Buller och vibrationer

Det har uttryckts oro för ökad bullerstörning som tung trafik kommer innebära och de hälsoproblem som det kan ge, samt fråga om det har beaktats bullernivåer och olägenheter för de boende som servicevägarna kan bidra till däribland intern trafik för transport av snö?

Har man beaktat oljud från anläggningen i form av ventilationsljud? Utförande av ventilation beskrivs.

Det kommer att bli buller under anläggningsperioden, som kommer att ta flera år, och det kommer att bli buller från verksamheten (även om själva banorna ska vara täckta). Finns inga utredningar, analyser eller bedömningar av buller och vibrationer. Vem ska stå för skador orsakade av vibrationer? Med ett så stort projekt med sprängning, bilning, krossning och transport kommer det uppenbarligen att bli stora buller- och vibrationskonsekvenser under flera år i byggperioden, både människor och djur samt skolan. Bostäder väster om området kommer utsättas då det är öppen åkermark mellan. Oklart vilken byggtid som gäller, tre eller tio år. Det måste ställas stränga krav på i vilka perioder på året och på dygnet det kan bedrivas anläggningsverksamhet. Reglera arbetstiden så att tex arbete inte får ske efter kl 16 på vardagar och inte från fredag kl 16 till måndag kl 07 samt under 5 semesterveckor t ex V25 - V29 och att sprängning endast får ske under en viss tid på dagen.

Även om bullernivåerna inte kommer att överskrida några gränsvärden anser vi att de kommer påverka vår omgivning negativt på grund av:

- Ökad trafik till och från området och servicefordon inom området. Trafiken kan utgöras av fossildrivna fordon.
- Ett flertal kylanläggningar runt byggnaden kommer att anläggas.
- Ett flertal teknikhus – pumpstationer/vattenrening, avloppsrening för smältvatten, snötillverkning, mottagningsstation för elnät kommer att anläggas.
- Tillresande personal som ska vistas tillfälligt på anläggning kan komma att utnyttja mindre vägar runt omkring, till exempel runt Lersjön, för att bekanta sig med landskapet. Ökad trafik på mindre grusväg kan påverka vägens behov av underhåll och påverkar också miljön, genom ökat buller för de boende i dessa områden.

Kommunens kommentar: Trafikalstringen (inkluderat tung trafik) till planerad verksamhet bedöms inte vara av sådan omfattning att betydande bullerstörning uppkommer för bostäder och skola.

Inför granskning har ytterligare bestämmelse införts i plankartan som reglerar att fordonstestbanor ska utföras i byggnad med väggar runt hela byggnaden eller på annat sätt utföras slutna så fordonstestning sker inomhus.

Placering av fläktanordningar (för exempelvis ventilation) hanteras i bygglov och placering ska ske för att undvika olägenhet. Avstånd till bostäder är som minst ca 200 m vilket bedöms tillräckligt för att buller inte ska utgöra ett problem.

Sammantaget har kommunen bedömt att det inte krävts någon bullerutredning som underlag för detaljplanen.

Eftersom fordonstestanläggningar är anmälningspliktiga kommer en prövning att ske enligt miljöbalken vilken omfattar både anläggandet och driften. Kommunens miljöenhet kan vid behov också utöva tillsyn om det skulle uppkomma störningar som orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa.

För störningar vid anläggandet gäller även regelverk enligt arbetsmiljölagstiftningen som till exempel omfattar buller, vibrationer och andra risker. Vid behov görs besiktningar och byggherren är ansvarig för eventuella skador.

Byggtiden är planerad till tre år och inför granskning när planområdet har minskats föreslås en genomförandetid på fem år (vilket är den kortaste period som får anges för en detaljplan).

Inga tillfälliga boenden (markanvändning tillfällig vistelse) föreslås längre inom detaljplanen.

Vår bostad ligger nog närmast de tänkta byggnaderna och tunneln och vi kommer under byggnadstiden att utsättas för stora störningar från bland annat sprängningar, bergkrossning, entreprenadmaskiner och transporter. Vi har i princip öppen mark till tunneln och byggnaderna med bara lite skog som bullerdämpning. Detta kommer pågå under hela byggtiden som beräknats till 3–4 år.

Vi har hästar som dels tränas där arenan skall ligga, dels funderingar på om vi kan ha dom kvar under byggtiden med det stress och ljud som kommer att bli. Vi är ganska säkra på att det inte går.

Vi kommer att under några år få leva med en byggarbetsplats som närmsta granne.

Har någon bullerutredning gjorts? Om inte så är detta ett måste för att minimera påverkan på närboende och djurliv i området, gäller både tamdjur och vilda djur.

Beaktas bör även att lågfrekventa ljudkällor som ventilation, pumpar och liknande utformas för minsta möjliga störningar mot omgivningen i de eventuella byggnationerna.

Reglera arbetstiden så att arbete endast utförs under normal dagarbetstid måndag till fredag kl. 07-16. Sprängning och bergkrossning ska endast få ske under en viss tid på dagen och inte närsomhelst.

Kommunens kommentar: Kommunen har förståelse för att den planerade exploateringen kan innebära upplevda störningar för närboende, särskilt för fastigheter belägna nära planområdet. De störningar som beskrivs avser i huvudsak byggskedet, vilket är av tillfällig karaktär och inte regleras genom detaljplan utan genom gällande lagstiftning samt villkor i

bygglov och genomförande.

Under byggtiden ska gällande riktvärden för byggbuller, sprängning och vibrationer följas. Arbeten ska planeras och genomföras så att påverkan på omgivningen minimeras. Vid behov kan uppföljande mätningar och skyddsåtgärder genomföras. Även buller från tekniska installationer, inklusive lågfrekventa ljud, ska beaktas i projektering och bygglovsskede.

Som närmast kommer anläggningsarbeten bedrivs ca 200 m från aktuell bostad. Eftersom planområdet är stort kommer en stor del av anläggningsarbetena att bedrivs på betydligt större avstånd från bostaden.

En bullerutredning för anläggningens driftsskede har inte bedömts krävas. Frågor rörande påverkan på djurhållning under byggtid noteras men bedöms ligga utanför detaljplanens juridiska räckvidd och hanteras i genomförandeskedet.

Kommunen har löst in mark från Södra Viken-skolan och köpt ny mark som gränsar till vår fastighet. Vi är oroliga för den ökade bullernivån när eleverna ska bedriva skogsbruk med motorsågar och skogsmaskiner.

Kommunens kommentar: Det kommer inte att ske någon daglig bullrande skötsel av skogen på fastigheten i Lersjöfors som är inköpt. Den kommer att skötas enligt upprättad skogsbruksplan, jämförbart med hur andra skogsfastigheter i området sköts.

Det är också oklart var elevernas bilar ska parkeras och vilka andra faciliteter som planeras.

Kommunens kommentar: Planen medför ingen förändring avseende skolans parkering.

Ljus

Analys av ljusföroreningar lyser helt med sin frånvaro. Anläggningens belysning kommer påverka närboende och djurliv, samt skolans verksamhet. Önskvärt vore att fasta ljusföroreningar kontrolleras löpande under projektets tid och anpassas. Delar av anläggningsområdet kommer att belysas vilket kommer påverka kringboende.

Kommunens kommentar: Med hänsyn till regleringarna som görs i planen har det inte bedömts krävas. Enligt genomförandeavtal styrs utformning av belysning med hänsyn till fladdermöss. Inför granskning regleras ytterligare i planen för att säkerställa att den huvudsakliga anläggningen förläggs inomhus. Buller bedöms inte utgöra en betydande konsekvens av planen.

Utsläpp

Det finns en oro för föroreningar och påverkan på miljön. Under byggtiden kommer väldigt mycket utsläpp att ske. Och om det hela kommer i gång så kommer åtgång av energi för tillverkning av snö och hållande av temperaturzoner att orsaka en hel del extra utsläpp och kanske även problem med vattenförsörjningen för närboende.

Kommunens kommentar: Som underlag för detaljplanen har en dagvatten- och skyfallsutredning samt en hydrogeologisk PM tagits fram. Bedömning

har gjorts att planen kan genomföras utan betydande påverkan på vatten. Grundvattenpåverkan bedöms försumbar. Anläggningen kommer att bygglovprövas samt prövas enligt miljöbalken där bland annat frågor om utsläpp kommer att regleras. Anläggningsarbete kommer följa de arbetsmiljökrav som finns.

Dagvatten och skyfall

Swecos dagvatten- och skyfallsutredning (14 mars 2025) bygger på fel premisser då Climate arena uppgett till möte med länsstyrelsen att det inte blir tunneldrivning. Utredningen har betydande brister. Utgångspunkten för den geotekniska undersökningen är att det ska byggas PÅ marken efter avjämning. Alltså inte tunnlar i mark. Eftersom de olika utredningarna opererar med olika förutsättningar, ger detta ett mycket osäkert bedömningsunderlag totalt sett.

Kommunens kommentar: Tunneldrivning ska inte ske. Synpunkten grundar sig i begreppsförvirring i den ursprungliga dagvattenutredningen då de överbyggda vägarna benämns som tunnel. Inför granskning har en översyn av begreppshantering gjorts för att sådana missförstånd inte ska uppstå. Dagvattenutredningen har reviderats inför granskning.

Vad som inte behandlas är konsekvenserna för den större bäck som löper i planområdets västra och södra kant och som sedan avlöper mot väster. Det ökade utflödet under till exempel snösmältning skapar redan idag problem i området och påverkar närboende.

Kommunens kommentar: Dagvattenutredningen har beaktat befintliga vatten i området vid utformning av systemlösning för hantering av dagvatten inom planområdet. Inför granskning har fördjupat underlag tagits fram och dagvattenutredning har reviderats däribland med hänsyn till avledning till markavvattningsföretaget. Dagvatten som avrinner från avrinningsområde "västra" till Rottnen och befintligt markavvattningsföretag föreslås dagvattenanläggningar dimensioneras utifrån dimensionerande flöde som står angivet i markavvattningsföretagets akter och dokument; 1,25 l/s, ha.

Åtgärder som föreslås är inte övertygande och visar inte hur den aktuella situationen tagits hänsyn till i beräkningar och åtgärder. Likaså rekommenderar utredaren att även undersöka riskerna för spridning av förorenade ämnen till grundvattnet i fall av olycka eller brand inom området. Detta tas inte upp i MKBn.

Kommunens kommentar: Det är sakkunniga som tagit fram förslag till systemlösning för dagvattenhanteringen. Innehåll i MKB har tagits fram enligt avgränsningssamråd samt kompletterats enligt bedömning efter samrådet.

Rekommendationen som åsyftas i den äldre versionen av dagvatten- och skyfallsutredningen avsåg ej detaljplaneskedet. Inför granskning har dagvatten- och skyfallsutredningen reviderats samt har hydrogeologisk rapport tagits fram som underlag för planförslaget. Generellt bedöms grundvattenpåverkan försumbar.

Det som också kan påpekas är att inget brandskum som används i kommunen innehåller ämnet pfas- det är utfasat sedan längre tid tillbaka. När det gäller eventuella olyckor i en byggnad, ska vatten omhändertas och renas lokalt innan det recirkuleras i snöotillverkningen.

Noggrant begrunda att Gettjärn är en ort med mycket vattenansamlingar. Avverkning av all den skog som krävs för den tänkta industrin skulle medföra en mycket större mängd vatten.

Kommunens kommentar: Den ändrade markanvändningen har legat till grund för de beräkningar som gjorts i dagvatten- och skyfallsutredningen och således även föreslagen dagvattenhantering.

DVU- beskrivningen genomgående i hela rapporten präglad av att mycket inte är fastställt och att man måste göra grundligare bedömningar senare. Det står också tydligt att modelleringar/analyser som genomförts bygger på gamla planskisser. Även om nya skisser finns, väljer man ändå att använda dessa i rapporten.

Kommunens kommentar: Det är riktigt och brukligt att mer i detalj anpassade beräkningar krävs vid projektering inför byggnation då mer information finns tillhanda än i detaljplaneskedet.

För rapporten som åsytas gjordes bedömningen att underlaget ändå var tillämpligt och att det därmed inte var motiverat att göra nya skyfallsmodelleringar med hänsyn till den tid och kostnad som följer arbetet. Inför granskning har planförslaget arbetats om och därmed har en revidering gjorts av dagvatten- och skyfallsutredningen.

Ursprungligen var det uppskattat till 10-15% utnyttjandegrad på tomten. Rapporten har flera tabeller som visar "markanvändningen". Baserat på tabell 2 (s. 16) är det sammanlagt minst 719 470 kvadratmeter (ca 72 ha) som ska bebyggas. Detta är över 40% av den totala marken. Dessutom tillkommer områden som diken, biodiken, överdämningsytor, växtbäddar/biofilter/reservoarer mm som också måste tas med i beräkningen när det gäller utnyttjandegrad.

Det är osäkert vad som menas med beskrivningen av området söder om väg 888. Det står i rapporten att "i samband med framtagandet av aktuell dagvattenutredning planeras ytan inom avrinningsområdet vara helt hårdgjord. Detta för att möjliggöra senare bebyggelse". Vad menar man med detta?

Kommunens kommentar: Projektet har utvecklats efter hand och även planområdet har förändrats. Beräkningen ovan är inte förenlig med samrådsförslaget och dagvattenutredningen som presenterades då. Nu till granskningen har planförslaget ändrats och dagvattenutredningen har reviderats. Projektets totala byggnadsyta uppgår nu till ca 290 000 m². Därutöver krävs tomtmark för att inrymma andra funktioner som kompletterar verksamheten såsom parkering och tekniska anläggningar.

Gällande området söder om vägen (som har lyfts ur planen inför granskning) dimensionerades tidigare dagvattenberäkningar för att ytan var helt hårdgjord, vilket ger liknande avrinningskoefficient som takyta. Därmed resonemang att byggnad med tak kunde anordnas utan att det påverkade beräknade volymer. Inför granskning har dock (som nämnts ovan) marken söder om väg 888 lyfts ur planen.

Notera att man inte kan utesluta att avrinning från planområdet kommer att ge ökad belastning på nedströms liggande privata diken.

Vi är mycket oroliga för dagvatten i området, då vi tar emot allt ytvatten som kommer från den tilltänkta CA:s västra sida.

Nu finns ju skog mm som lagrar en hel del vatten, som ska ersättas med hårda ytor. Redan nu är det blött och sankt runt vår bostad, pga. att det kommer så mycket vatten som måste passera vårt hus. Vid minsta ökning i regnmängd så står det vatten på markerna. Det står i detaljplanen att biodiken, överdämningsytor, dammar och växtbäddar ska lagra ytvatten för att fördröja avrinning från området. Vad händer när de blir mättade? Vattnet måste då ta vägen någonstans och det blir då till vår mark med översvämning som följd. Tilläggs kan att på fastigheten mitt emot oss (--) finns en damm anlagd som dämmer upp vatten från hela västra sidan och hindrar avrinningen från området (se bild 3, sid 5). Den dammen skulle vi vilja ha bort i vilket fall då den gör våra marker lätt översvämmas och blir obrukbara.

Kommunens kommentar: Dagvattenutredningen har beaktat befintliga vatten i området vid utformning av systemlösning för hantering av dagvatten inom planområdet. Inför granskning har fördjupat underlag tagits fram och dagvattenutredning har reviderats däribland med hänsyn till avledning till markavvattningsföretaget nedströms. Vad gäller dagvatten som avrinner från avrinningsområde "västra" till Rottnen och befintligt markavvattningsföretag föreslås dagvattenanläggningar dimensioneras utifrån dimensionerande flöde som står angivet i markavvattningsföretagets akter och dokument - 1,25 l/s, ha. Kommunen har inte rådighet över en befintlig damm på annans mark.

På sidorna 32-36 visas beräkningar kopplade till förorening i mottagande sjöar (recipienter). Det kommer att vara en ökad föroreningsbelastning, både med och utan dagvattenåtgärder, både i Rottnen och Lerälven (Lersjön?). Det är dock intressant att trots ökade utsläpp menar man att planerna inte kommer att orsaka en statusförsämring hos recipienterna.

Kommunens kommentar: Utifrån de klassningarna som finns idag görs bedömningen att den aktuella planen inte kommer att orsaka en statusförsämring i recipienterna. Bedömningen redogörs för mer ingående i rapporten.

Det är inte bra för trovärdigheten i denna rapport att man (s. 13 och 14) refererar till att skidtunneln i Torsby kan illustrera hur denna anläggning kommer att "gestaltas". Detta är överhuvudtaget inte jämförbart.

Kommunens kommentar: Skidtunneln i Torsby utgjorde endast en referens till projektets tankar om hur det kan se ut vid en överbyggnad av delar av anläggningen. I den reviderade dagvattenutredningen har denna tagits bort.

Jag noterar att Sweco säger att det planeras en klimattestanläggning för fordon, främst personbilar. Jag har förstått det som att det ENDAST är personbilar som ska testas. Det har tidigare sagts att det är bara elbilar som ska testas.

Kommunens kommentar: Detaljplanen reglerar industri avseende fordonstestning. Climate Arena ska testa elfordon och anläggningen dimensioneras för personbilar.

Geoteknik

Den geotekniska rapporten är daterad 22 februari 2024, reviderad 14 mars samma år. Detta är före flera av

de stora förändringarna i projektet skedde. Den geotekniska undersökningen är genomförd på vintern. Det är inte nämnt i rapporten vilka effekter valet av årstid kan ha på resultaten. Därför är det intressant att rapport b) (MUR/GEO), som visar resultaten från de geotekniska undersökningarna, tydligt anger att detta är utmanande för både genomförandet av undersökningen och resultatbedömningen. Det rapporteras om problem med att genomföra provtagningar med grundvattenrör på grund av snöförhållandena. Jag noterar också att det finns flera resultat som är markerade med "orent prov".

Rapporten pekar på att en riskanalys för vibrationsalstrande anläggningsarbete ska upprättas. Jag ser inte att planbeskrivningen nämner detta.

Kommunens kommentar: Inför granskning har det gjorts kompletterande geotekniska undersökningar och grundvattenmätningar. Detta har beaktats i utformningen av planförslaget.

Riskanalys för vibrationsalstrande anläggningsarbete avser inför byggnation och är inget som hanteras vidare i planen.

Markteknisk undersökningsrapport, geoteknik (MUR/GEO). Rapporten är daterad 22 februari 2024. Denna efterfrågade jag vid ett tidigare tillfälle men varken kommunen eller CA ville lämna ut den. Jag noterar att den nu ligger som underlag.

Kommunens kommentar: I det löpande arbetet med detaljplanen tas olika underlag fram som utgör arbetsmaterial till dess de är färdiga. De färdigställda utredningarna presenteras tillsammans med planförslaget vid samråd och granskning.

Fastigheter och boendemiljö

Boendemiljön för skolans elever och vi som bor i området förstörs för all framtid. Planförslaget innebär påverkan på värdet på hus och fastigheter. Ej attraktivt att bo nära industri. Industritomt sänker fastighetsvärdet på omkringliggande fastigheter. Kompensation till näraliggande hus.

Ett LIS område har en betydande påverkan på befintliga fastigheter. Att LIS området dessutom är luddigt beskrivet ger ytterligare påverkan på både befintliga fastigheters värdering och den möjliga framtida boendesituationen för invånare i området.

Kommunens kommentar: Kommunen har förståelse för att förändringar i närområdet kan upplevas som oroande för boende och verksamma i området. Dessa aspekter har vägts in i planarbetet genom genomförda utredningar och föreslagna anpassningar. Enligt fastighetsmäklare kan man inte dra slutsatser att fastighetsvärden generellt kommer att minska. Erfarenheter från andra etableringar talar i motsatt riktning. Inför granskning har anpassningar gjorts i planen för att ytterligare tydliggöra exploateringen som medges. Plankartan har tillförts ytterligare regleringar, förtydliganden har gjorts i MKB och i planbeskrivningen finns beskrivning av det genomförandeavtal som kommunen avser teckna med Climate Arena inför beslut om antagande, samt har det lagts mer fokus på beskrivning av maximalt genomförande av förslaget. Utöver detta har ändringar gjorts såsom en minskning av planområdet, tagit bort användningen tillfällig vistelse, samt lagt till natur och friluftsområde. Detaljplanens möjliggörande av Climate Arena bedöms även kunna leda till en betydelsefull utveckling av bygden.

Uttekande av LIS-område görs i översiktsplanen. Inför granskning har planförslaget ändrats och markanvändning tillfällig vistelse föreslås inte längre i planen.

Synpunkt på att fastigheten Södra Viken 1:8 som förvärfvas av exploatören kan komma att styckas av till flera fastigheter och ser risk att delar av fastigheten säljs till andra ändamål än exploatörens egna anläggning. Det anses vara av största vikt att bara den del av fastigheten (Södra viken 1:8) som behövs för användningen faktiskt säljs. Vi kräver ett förtydligande av exploatörens planer som föranleder uttalandet och att det i avtal som Sunne kommun skriver med Climate Arena vid en försäljning av fastigheten tydliggörs och säkras upp att en uppstyckning av fastigheten inte får ske.

Kommunens kommentar: Beskrivningen avsåg förtydligande av att avstyckning till flera fastigheter är möjligt så länge som planen inte har bestämmelser som reglerar annat och Lantmäteriet anser att det uppfyller krav enligt FBL. Inför granskning har planområdet minskats däribland har marken söder om väg 888 tagits bort och den del av marken som fortsatt planläggs för natur och friluftsområde) kommer kommunen fortsatt att äga. Kvarstående kvartersmark i planen avser Climate Arenas anläggning, vilket troligen fortsatt kommer utgöra en fastighet. Kommunen har tecknat markanvisningsavtal och ska teckna genomförandeavtal med exploatören.

Det öppnas bakvägen för att exploatören kan ta detaljplanen och sin nyinköpta fastighet och stycka av flera bostadstomter med strandnära läge och sälja till högstbjudande. Detta går helt mot intentionen i detaljplanen.

Kommunens kommentar: Det hade inte varit möjligt med vare sig samrådsförslaget eller granskningsförslaget då inga bostadstomter föreslagits. Tillfällig vistelse har utgått till granskningen.

Likaväl som företrädare för kommunen säger att man vill köpa in ersättningsmark i stället för den som förloras på södra Viken 1:8, så borde det väl vara lika möjligt att Climate Arena själva skaffar mark på annat mer lämpligt ställe i kommunen.

Att köpa in ett litet skogsskifte här och där är inte vidare rationellt tänkt, utan mera som en ursäkt för att driva CA-projektet vidare. Var är logiken i detta resonemang?

Kommunens kommentar: Andra lokaliseringar har studerats vilket redogörs för i MKB.

Vid en eventuell försäljning av fastigheten Södra Viken 1:8 är det utomordentligt viktigt att ansvar, åtgärdsmissig och finansiellt för vattenförsörjningen skrivs in i avtals servitut på liknande sätt som det servitut som den tjänande fastigheten Södra Viken 1:8 har mot tre fastigheter i Norra Viken efter markköpet 2013. Vattnet kommer bli otjänligt har vi hört av kommunen.

Kommunens kommentar: Kommunen ska ersätta dricksvattenförsörjningen enligt vad som beskrivs i planförslagets genomförandekapitel. Vattnet kommer inte att bli otjänligt, däremot kommer platsen där brunnen ligger att bebyggas och därför behöver den ersättas.

Sakägare

Då sakägarbegreppet vid ev. överklagande av planen ibland tolkas snävt (till att bara omfatta fastighetsägare i eller intill planområdet) anser jag att alla fastighetsägare med fri sikt till Lersjöns västra strand också ska ha status som sakägare i det fortsatta detaljplanarbetet. Jag anser att kommunen skriftligen ska kommunicera att kommunen accepterar att ägare av de fastigheter med bostäder som tydligt berörs av detaljplanens visuella påverkan får status som sakägare genom processen. Detta projekt är av en sådan storlek att man inte endast kan betrakta rågrannar som sakägare.

Kommunens kommentar: Kommunen har använt sig av en utökad samrådsrets. Samrådsrets och sakägarkrets är inte samma sak. Kommunen kan inte bestämma vilka som är sakägare. Vid ett eventuellt överklagande är det den överprövande instansen, det vill säga domstolen, som slutligt avgör om någon har rätt att överklaga ett beslut. Kommunen kan därför inte neka någon att överklaga. Under detaljplanarbetet behöver kommunen dock bedöma vilka som ska ges tillfälle att lämna synpunkter samt vilka som ska få beslutet skickat till sig med överklagandehänvisning. Denna bedömning är inte bindande för domstolen, som gör en självständig prövning av klagorätten i det enskilda fallet. Att någon har deltagit i samråd eller fått del av beslutet innebär därför inte automatiskt att personen har rätt att överklaga.

Skola

Planförslaget kommer få stora konsekvenser framför allt för den skogliga utbildningen. Södra Vikens hemskog är viktig för undervisningen och det som föreslås bli kvar i närområdet täcker inte in utbildningens behov. I MKB anges att delar av marken används för skolundervisning, vilket är ett direkt sakfel i utredningen. MKB tar ingen hänsyn till utbildningen. Gynnar inte skogsnäringen. Påverkar kvaliteten på den skogliga utbildningen på Södra Viken. På vilket sätt skulle Climate arena gynna naturbruksutbildningen?

Utan närheten till skogen riskerar båda utbildningarna att förlora en viktig USP och det går lätt att flytta utbildningarna till annan ort då vikten i platsen försvinner. Noggrant begrunda negativa effekter på kommunens naturbruksgymnasiums attraktionskraft.

Påverkan på Folkhögskolans verksamhet har inte betraktats. De har bygglov och har uppfört flera byggnader i planområdet som måste rivas/flyttas. Det framgår inte vad man tänkt göra med skogskojorna eller Klarälvdalens folkhögskolas byggnader.

Att enbart Sunne Gymnasieskola Södra Viken omnämns som brukande skola i dokumentationen ger en felaktig och ofullständig bild av områdets betydelse för utbildning.

Kommunens kommentar: All mark inom planområdets avgränsning i samrådsförslaget ingår inte i "hemskogen" därav formuleringen. Det stämmer att skolan inte ingår i sakavgränsningen för miljöbedömningen.

Viss ersättningsmark har köpts in och mer avses köpas in för SG Södra Vikens behov. I planförslaget som skickas ut på granskning har planområdet minskat och stora arealer mark behålls i kommunens ägo till nytta för skolan. Skolan ser framtida samarbets- och utvecklingsmöjligheter med Climate Arena.

Kommunens egna "skogskojor" kommer att flyttas. Om någon byggnad är i för dåligt skick rivs den istället.

När det gäller folkhögskolans fyra byggnader står de på ofri grund och saknar markägarens tillstånd. Efter att planen varit på samråd har dialog förts mellan kommunen och Regionen/Klarälvdalens Folkhögskola. Ny plats har erbjudits men eftersom de anser att nyttan med byggnaderna är låg är Regionen/skolans förslag att de i första hand säljs och i andra hand rivs.

Sysselsättning/arbete/näringsliv/demokrati

Synpunkt på att många kommuninvånare kommer bli drabbade på ett negativt sätt. Ifrågasätter behovet av anläggningen i stort men framför allt i Sunne kommun och huruvida det kommer generera arbetstillfällen.

Climate Arena riktar sig till internationella biltestföretag. Anläggningen innebär få arbetstillfällen och ytterst begränsad tillgång för allmänheten. Ifrågasättande görs av antal arbetstillfällen som skapas och ser främst behov av särskild kompetens, samt att etableringen inte medför någon synergi med närliggande industrier pga sekretessprinciper.

Kommunens kommentar: Näringslivet i kommunen kännetecknas av bredd. Vi är inte beroende av ett stort företag, vi har många företag inom flera olika branscher vilket är en styrka. Med Climate Arena öppnas dörren till en ny bransch med möjliga följetableringar på det. Företagandet i kommunen kännetecknas också av ett utbrett entreprenörsskap. Vi har drivna entreprenörer som kommer att se fantastiska affärsmöjligheter till följd av denna etablering. Besöksnäringen kommer att gynnas och Climate Arena öppnar även möjligheter för framtida samarbeten inom utbildningsområdet.

Det skapas nya arbetstillfällen, skatteunderlagstillväxt och möjligheter till ökad inflyttning. Något som gynnar alla kommuninnevånare.

Om en ökning av hotellnätter ligger inom kommunens intresseområde borde man då inte i stället ta vara på den besöksnäring som redan genereras av Västanå Teater? Om man är oförmögen att ta vara på de möjliga synergierna från en redan etablerad verksamhet som Västanå Teater vad är det då som säger att en för kommunen betydligt mer kostsam investering kommer generera mer till kommunens utvecklingspotential inom just besöksnäring och handel?

Kommunens kommentar: Kommunen är positivt inställd till att besöksnäringen i kommunen kan stimuleras av olika branscher och ser inte att det här finns någon konflikt.

Fråga kring hur befintliga restauranger gynnas av att det planeras för ev restaurang vid arenan?

Kommunens kommentar: Planförslaget möjliggör markanvändning för restaurang inom del av planområdet, men styr inte vem som bedriver verksamheten.

Det påstås att etableringen kan ge ökade antalet hotellnätter och mervärde till både privata och lokala uthyrare, samtidigt föreslås tillfälliga bostäder i anslutning till Climate Arena i det angivna LIS området. Det efterfrågas en utvecklad beskrivning av de tillfälliga boenden som föreslås. Om alla som tillhör testteamet kan beredas boende så nära testanläggningen; hur motiveras följd effekten av ökad efterfrågan på annat boende/hotellnätter som gynnar andra lokala näringsidkare?

Kommunens kommentar: Inför granskning föreslås inte längre markanvändning "tillfällig vistelse" inom planområdet, vilket innebär att möjligheten till tillfälligt boende inom planområdet inte längre föreslås.

Synpunkt på att Södra Viken som plats utmärker sig genom nybyggnation och inflyttning utanför centralorten, framför allt har flera barnfamiljer flyttat in under senaste åren. Den attraktiva naturmiljön är avgörande och en etablering av Climate arena skulle stoppa den positiva trenden och kunna bidra till utflyttning pga försämrade livskvalitet.

Kommunens kommentar: Nybyggnation och inflyttning är positivt och vi ser möjlighet till fortsatt utveckling vid en etablering av Climate Arena. Nybyggnation av villor och fritidshus har under de senaste 10 åren varit väl spridd inom kommunen både inom och utom tätorterna.

När det gäller tillgång till skogsområden i Södra Viken och Gettjärn med omnejd finns mycket stora arealer kvar även efter en etablering.

Inför granskning har anpassningar gjorts i planen där marken söder om väg 888 har tagits bort, samt föreslås nu naturmark och friluftsområde inom den nordöstra delen.

Vilka skäl eller statistik från liknande etableringar kan man visa på som stärker på Climate Arenas och kommunens uppskattningar om möjliga synergieffekter av en etablering i den form som Climate Arena utgör?

Kommunens kommentar: Den typen av utredningar görs inte inom ramen för detaljplanearbetet. Men en stor etablering som den här, i en för kommunen helt ny bransch, bedöms kunna medföra utveckling och tillväxt till nytta för både näringsliv och invånare lokalt och regionalt. Branschens utomhustestning av fordon i norra Sverige är ett bra exempel på det.

Kommunens ställningstaganden och roll i samhällsplanering

Men man måste fråga sig, vilka individer eller företag ska få följa sin individuella frihet att påföra andra individer och företag och natur ofrihet de inte önskar? Har inte kommunen ett ansvar för den totala arealutvecklingen i kommunen och för att balansera fördelar och nackdelar vid eventuell utbyggnad?

Kommunen borde värna mer om Naturbruksgymnasiet Södra Viken.

Kommunens kommentar: Det är ingen individuell påtryckning som sker utan en prövning av markens lämplighet enligt PBL, inom vilket en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen görs.

Kommunens folkvalda politiker tar beslut kring samhällsplaneringen i kommunen.

SG Södra Viken är en viktig del av kommunens verksamhet och i detaljplanearbetet förs en dialog med skolan.

Ligger verkligen en nyetablering av ett nytt industriområde på Södra Viken i linje med Sunne kommuns

Kommunens kommentar: Det anser vi bland annat genom att verka för ett varierat näringsliv och skapa förutsättningar för företag att etablera sig och växa, stimulera innovationer och locka kompetens.

Att industriområden hålls koncentrerade på ett fåtal platser är av stor vikt för att bibehålla en attraktiv boendemiljö där ljud och buller från både industri och tillhörande transporter hålls avskilt från övrig bebyggelse.

Kommunens kommentar: Det finns olika typer av verksamheter och kommunen bedömer att lokaliseringen är lämplig för den prövning som sker.

Varför behövs detaljplanen i ett skede där Climate Arena inte har kommit längre i sin projektering?

Kommunens kommentar: Innan detaljplanen fått laga kraft är det inte möjligt att få bygglöv, dvs detaljplanen krävs för att få byggrätt.

Detta är ett så stort ingrepp i ett natur-/skogsområde att en detaljplan inte är rätt plannivå för att utreda disponeringen av så stora arealer med så stora konsekvenser. Det är i översiktsplanen sådana bedömningar görs.

Kommunens kommentar: Utveckling av området upptas även i ny översiktsplan, men för att kunna genomföra önskad utveckling av området krävs en detaljplan.

Kommunens hantering av projektet

Synpunkter på kommunens hantering av Climate arena-projektet avseende riktighet och laglighet i utredningar, planer och tidigare beslut samt i vilka skeden beslut har fattats. Att arbetet har präglats av efterhandskonstruktioner av formella och informella beslut som inte har stöd i översiktsplanen. Synpunkt på att kommunen har mörkat Climate arenas planer i tidigt skede. Kommunen har valt att inte redogöra för vilken process som genomfördes vid utredning av alternativa lokaliseringar samt beslut kopplat till lokalisering. Det är fortfarande oklart när och hur beslut om placering fattades. Det var i alla fall inte som följd av en öppen planprocess. Vill att kommunen säkerställer full transparens och likabehandling av alla berörda parter.

Vidare ifrågasätts om beslut om val av plats för projektet fattats av Climate arena. Kommunens agerande är inte i linje med främjandet av lokaldemokrati baserat på öppenhet, deltagande och ansvariga folkvalda. Allmänheten har inte kunnat påverka lokaliseringen. Kommunen borde inte gå vidare med detaljplanen.

Kommunens kommentar: Detaljplanearbetet bedrivs i enlighet med plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB). Planen handläggs med utökad förfarande, vilket innebär att den prövas genom samråd, granskning och politiskt antagande.

Översiktsplanen är ett strategiskt och vägledande dokument som anger kommunens viljeriktning för mark- och vattenanvändning men är inte juridiskt bindande. En detaljplan kan tas fram även om den inte överensstämmer med översiktsplanen, förutsatt att detta redovisas och motiveras inom planprocessen.

Val av plats för den aktuella verksamheten prövas inom ramen för

pågående detaljplanearbete. I samband med att planen bedömts kunna medföra betydande miljöpåverkan ingår även en lokaliseringsprövning inom miljökonsekvensbeskrivningen (MKB), där skälen till vald plats samt alternativa lokaliseringar redovisas och bedöms utifrån sakliga och objektiva kriterier.

Climate Arena ansökte om markanvisning på aktuell plats år 2019. Detta utgjorde inte ett beslut om lokalisering utan innebar att kommunen senare inledde en formell prövning av platsens lämplighet genom nu pågående planprocess. Något bindande beslut om placering har inte fattats innan denna prövning.

Planprocessen syftar till att säkerställa insyn, möjlighet till deltagande och avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Allmänheten ges möjlighet att påverka genom samråd och granskning. Det är kommunfullmäktige, i egenskap av folkvalt organ, som ytterst beslutar om antagande av detaljplanen i enlighet med det kommunala planmonopolet. Kommunen bedömer sammantaget att planprocessen bedrivs öppet, lagenligt och med möjlighet till insyn och påverkan.

Synpunkt på att beslutet om placering av industrianläggningen togs långt innan man startade de formella processerna. Första markanvisningsavtalet undertecknades 4 november 2019 med notering att detta var före antagen LIS-plan och aktualitetsprövning av översiktsplan. Senare har markanvisningsavtalet förlängts flera gånger, sammanlagt sex år.

Kommunens kommentar: Det finns inget tidigt beslut om placering. Platsvalet prövas formellt nu under pågående planprocess. Kommunens egna riktlinjer för markanvisning har följts. Kommunen väljer själv under hur lång tid man vill markanvisa och till vilka projekt.

Synpunkt på att kommunen under många år har lagt till rätta för projektet genom förberedelser såsom avverkning av skog och markköp utanför de ordinarie planprocesserna utan en övergripande diskussion om markanvändningen i kommunen förrän nu. Efterfrågas en tydlig redogörelse från kommunen hur ett företag kan välja en tomt som inte är verksamhetsmark utan skogsområde och att detta förhållande tydligt ska framgå i planbeskrivningen och MKB, så att det följer ärendet vidare till granskning och behandling i Mark- och miljödomstolen.

Grävarbeten, placering av jordmassor och nedtagning av skogen på södra viken utfördes innan detaljplan och innan ens översiktsplan är antagna och utan bygglov. Synpunkt på att kommunen gräver åt Climate arena och döljer det med att skolan Södra Viken gräver i enlighet med studieplan.

Redan 2013 köpte Sunne kommun en del av ett skogsområde i Norra Viken som angränsar till Södra Viken 1:8. Det inköpta skogsområdet läggs till Södra Viken 1:8. Det betyder ju att den ekonomiska satsningen på ett mindre skogsområde inte kommer den skogliga utbildningen till godo vid en etablering av Climate Arena.

Under 2024 köpte Sunne kommun in en fastighet i Lersjöfors som ersättningsmark för skolans verksamhet, vilket ligger i nära anslutning till skolan. Det är inte känt vilka skogssakkunniga personer bedömde att området skulle vara lämplig ersättningsmark för den skogliga utbildningen.

Politiker säger att man för pengarna som man får för försäljningen av Södra Viken 1:8 ämnar köpa in ny skog för den skogliga utbildningen.

Kommunens kommentar: Kommunen har arbetat för att möjliggöra en

stor etablering som är till nytta för näringsliv och invånare i kommunen. I MKBn beskrivs tillvägagångssätt vid platsvalet. Avverkning av skog har dock inte gjorts för att tillrättalägga för projektet.

Kommunen har möjlighet att detaljplanelägga mark som inte är förenlig med översiktsplanen. Det kräver dock ett utökat planförfarande, vilket har tillämpats för aktuell detaljplan. Dialogen om markanvändning pågår som sig bör nu under pågående planarbete.

Inköpet av skogsfastigheten 2013 gjordes i första hand för att möjliggöra en etablering på Södra Viken 1:8. Men oavsett etablering eller inte har den ett värde. Markinköpet i Lersjöfors gjordes med avsikten att kunna utgöra ersättningsmark. SG Södra Viken ser skogsfastigheten i Lersjöfors som en tillgång. Kommunens avsikt är att köpa in mer ersättningsmark.

Det stämmer inte att kommunen/skolan har grävt, placerat jordmassor eller tagit ner skog på Climate Arenas uppdrag.

Undran över vad det kommer att kosta kommunen att köpa upp ny mark till skogsbruksskolan Södra viken. Finns det några beräkningar på detta?

Kommunens kommentar: Hittills har en mindre skogsfastighet om 10 hektar köpts in. Vilka arealer som behövs beror i hög grad på skogsbeståndens kvalitet. Efter dialog med ansvariga på SG/Södra Viken bedömer de att behovet av ersättningsmark kan komma att uppgå till 80-100 hektar som bör köpas in inom 5 år efter försäljning. Kostnaden kan då komma att uppgå till 6 - 7,5 mkr, vid ett antaget pris per hektar på 75 000 kr. Markinköp finansieras via intäkten som kommunen får in vid försäljning av mark till Climate Arena.

Krav lyfts på en bedömning från kommunens revision av hur kommunens politiker (och administration) under flera år gör dispositioner som strider mot översiktsplanen och andra styrande dokument för kommunen. Bedömningen ska bifogas ärendet för vidare behandling.

Kommunens kommentar: Kommunens revisorer bestämmer självständigt vad de vill granska. En översiktsplan är inte juridiskt bindande och en etablering av Climate Arena har stöd i andra styrande dokument.

Anser inte att Miljöbalken tillämpats i den presenterade detaljplanen för Södra Viken 1:8.

Kommunens kommentar: Kommunen förhåller sig till rådande lagstiftning däribland miljöbalken.

Synpunkt på att den presenterade detaljplanen omfattar mer mark som kommer att bebyggas än vad som angavs i ansökan om planbesked. Anser därmed att kommunen har fattat övergripande planbeslut på felaktig grund samt gett planbesked på felaktig grund. Gällande markanvisningsavtal bör således INTE förnyas. Det är också anmärkningsvärt att markaviseringsavtalet som träffades mellan Sunne Kommun och Climate Arena Sweden AB i december 2019 vid kontraktets signering inte hade stöd i gällande översiktsplaner eller strategier i kommunen.

Bedömde man så sent som i november 2023 att anläggningen skulle täcka 20ha så fanns det absolut ingen anledning att förlägga anläggningen på ett 200ha stort skogsområde som dessutom är ett utbildningsområde för två skolor, ett välanvänt rekreations och strövområde och ett jaktområde. Kan inte förklaras bort med att projekt utvecklas. Sunne kommun hade heller inte 2013 behövt köpa in mer skog för att tillrättalägga för projektet.

Felaktiga uppgifter användes från början, och att det i sig är anledning nog till att stoppa projektets etablering på Södra Viken 1:8.

Kommunens kommentar: En ansökan om planbesked bestämmer inte förutsättningarna för ett kommande planförslag. Projektet har utvecklats kontinuerligt efter det att plan-PM upprättades 2023. Kommunens egna riktlinjer för markanvisning har följts. Kommunen väljer själv under hur lång tid man vill markanvisa och till vilka projekt.

Till granskningen har planförslaget ändrats väsentligt för att tillmötesgå inkomna synpunkter.

Det bör också nämnas att Climate Arenas begäran om planbesked inte nämner något om byggande av bostäder. Inte heller verkar det ha varit del av planer under 2024 då konsulten som utförde Naturvärdesinventeringen under "Ytor som bedömts hålla naturvärdesklass och planens påverkan" skriver om det område som hänvisas till som område "F", att det är "grovt lövbord med inslag av döda eller påverkade träd- huvudsakligen ingen påverkan, endast vid pumpstation". Den bedömningen är ju inte riktig när man nu planerar att bygga ett 15 tal bostäder för 150 personer och ännu mer skog kommer att avverkas.

Kommunens kommentar: En ansökan om planbesked bestämmer inte förutsättningarna för kommande planförslag. Synpunktslämnare har dessutom missförstått då objektet (naturvärdesbiotop f) är avgränsat i höjd med vägen. Oaktat detta föreslås nu att tillfällig vistelse utgår.

Synpunkt på att det är mycket lite medborgarvänligt att samråd för den nya översiktsplanen och samråd för detaljplanen för Climate arena skett för nära i tid och att kommunen därmed inte i detaljplanen kunnat beakta synpunkter från alla de som har uttalat sig om översiktsplanen. Även om detta är två olika processer, hänger de mycket nära samman.

Kommunens kommentar: Kommunen noterar synpunkten och har i de fortsatta planprocesserna valt att förslag till ny översiktsplan ställs ut för granskning innan detaljplanen.

På direkta frågor vid mötet i Södra Viken i april erkänner kommunen att både LIS-planen och det föreliggande förslaget till översiktsplan är riggade för att passa med planerna till Climate Arena. Sunne kommun anpassar plandokumentet, översiktsplanen, LIS-planen, detaljplanen, planbeskedet, tidsplanen, allt för att underlätta Climate Arenas projekt. Detta är uppenbart i strid med plan- och bygglagen och miljöbalken. Och det visar förakt för en god demokratisk process där invånare och de som faktiskt kan bli berörda får möjlighet att säga sitt. Avsaknad av vissa uttalanden i den officiella mötesanteckningen. Ifrågasättande av lokaldemokrati, transparens och ordnade planprocesser. Synpunkt på att kommunen medvetet mörkat syftet med LIS området, och man fortsätter även att vara medvetet luddiga i beskrivningen av vilka begränsningar som kan infattas i LIS området. Kommunrepresentanter frångår konkret beskrivning och förklaring varför en anläggning behöver sina villor i absolut närhet ut av vatten, och inte längre än 100 meter från strandlinjen. Detta luktar "korruption" eller luckan för "korruption" att bygga 64 m2 stugor och påstå att dessa skall rymma 150 personer, vilket är omöjligt enligt ytan. Detta är inget annat än "privata villor för rekreation vid vattnet".

Kommunens kommentar: Kommunen har varit tydlig med att det ingår i rollen att pröva frågor enligt PBL och då ta hänsyn till både enskilda och allmänna intressen. Genom planprocessen ges flera tillfällen att lämna synpunkter. Planprocessen är ett exempel på en demokratisk process där kommunen tar emot synpunkter, gör avvägningar och samordnar olika intressen för att ta fram ett planförslag som sammantaget bedöms vara mest lämpligt.

Mötesanteckningar innefattar huvudsaklig redovisning av innehåll för mötestillfället.

I samrådsförslaget (detaljplanen) föreslogs upphävande av strandskydd för kvartersmark däribland markanvändning "tillfällig vistelse", där det skulle vara möjligt att anordna tillfälligt boende för anläggningens tillresande sällskap. Markanvändningen omfattades av bestämmelse om utnyttjandegrad (största byggnadsarea i % av fastighetsarean inom användningsområdet), men inga exakta kvadratmeter reglerades. Det hade inte varit möjligt att genomföra permanenta bostäder till följd av samrådsförslaget. Inför granskning har detaljplaneförslaget ändrats, planen föreslår inte längre "tillfällig vistelse" och upphävande av strandskydd föreslås inte i samma utsträckning.

Kommunen har inte mörkat syftet med LIS-området. I förslaget till ny översiktsplan har för övrigt LIS-området förändrats och minskat i storlek.

Det är inte möjligt att se att utredningarna har påverkat detaljplandokumentet överhuvudtaget. Politiska uttalanden gör ju tydligt klart att allt redan är bestämt och att hela samrådsprocessen är en ren formalitet.

Kommunens kommentar: Anpassningar av planens utformning har gjorts under arbetets gång utifrån olika planeringsunderlag och fördjupad kunskap kring områdets förutsättningar. Inför granskning har även inkomna synpunkter föranlett ytterligare kompletteringar och revideringar av planeringsunderlag samt väsentliga ändringar i planförslaget.

Synpunkt på att kommunen driver fram ett projekt som saknar finansierare. Oro lyfts för att påbörjad byggnation inte slutförs på grund av ekonomiska förutsättningar. Undrar vilka garantier kommunen kommer ställa på Climate Arena, hur kommunen säkrar att det finns kompetens och resurser att genomföra byggnationen och skapa bärighet i verksamheten samt om kommunen kommer gå in och försöka rädda ett konkursdrabbat Climate Arena? Efterfrågar kommunens riskbedömning kopplad till Climate arenas möjliga etablering i Södra viken och en redovisning av ekonomin innan byggstart. Synpunkt på att projektet säljs in på osäker grund och kommunen har små medel att parera ett eventuellt misslyckande. Climate Arena arbetar med kravspecifikation från bilindustrin – vet man hur långt de kommit med detta? Finns det tillräckligt med underlag för att dra i gång byggnationen av en anläggning av denna storlek? Vi anser att svar på dessa frågor måste finnas och kunna redovisas innan byggstart.

Oro att annan industri eller flera industrier kan etableras och att det blir ett industriområde.

Kommunens kommentar: Genomförande- och marköverlåtelseavtal kommer innehålla villkor för att ge säkerhet åt ett genomförande. Att kräva viss kompetens inom ett företag eller att ett företag ska vara bärkraftigt är ingen kommunal uppgift. Detaljplanen är så pass preciserad

i sina bestämmelser att det inte är möjligt för andra typer av industrier att etableras på platsen.

Anser att det finns felaktigheter i mötesprotokoll och minnesanteckningar från bl.a möte med länsstyrelsen (2023-12-18) samt möte med närboende (2025-03-12).

Kommunens kommentar: Kommunen ser inte att det finns några felaktigheter i de minnesanteckningar som har sammanställts. Dessa har granskats av flera parter och är representativa för ändamålet.

Markanvisningens hänvisande till "del av" Södra Viken 1:8 är grovt missvisande. Det torde inte vara brukligt att hänvisa till ca 93 % av ett område som en del om det inte är så att man har behov av att missleda.

Ofta refererats till området som Gettjärn vilket är fel. Fastigheten Sunne Södra Viken 1:8 ligger i trakten Södra Viken och inte i trakten Gettjärn.

Kommunens kommentar: Kommunen har inte någon avsikt att missleda. Hela Södra Viken 1:8 omfattas inte av detaljplanen därmed hänvisas till del av fastigheten. Synpunkt kring hur det refereras till området noteras. Plankarta och planbeskrivning benämner fastigheten Södra Viken 1:8.

Att presentera ofärdiga förslag och direkt felaktiga ritningar i detta skede kan endast ses som ett hinder av allmänhetens möjlighet till en demokratisk process. Det gör det omöjligt för både boende i närområdet och företagare i Sunne kommun att göra en bedömning av vilka möjliga mervärdet en etablering av CA skulle kunna innebära.

Kommunens kommentar: I ett detaljplaneskede finns sällan detaljerade ritningar då sådana tas fram först i efterföljande projekteringsskede, inför byggnation.

Vid redovisning av skisser, illustrationer och 3D-modellbilder i planhandlingarna har det angivits att det är exempel på utformning.

I en utdragen planprocess kan tidigt framtaget planeringsunderlag bli daterat i vissa hänseenden, framför allt gällande redovisning av illustrationer. Så länge som inte det har påverkan på den slutliga bedömningen av tekniska åtgärder och konsekvenser kan det fortsatt vara tillämpligt som planeringsunderlag.

Synpunkt på att det är anmärkningsvärt att den för dagen (24 april) utnämnde moderatorn även samhällsbyggnadschef i kommunen går till verbalt angrepp mot inbjudna åhörare genom att både avbryta och läxa upp. Att dessutom tjänstemannen tar tydlig ställning i frågan och anklagar åhörarna för att motarbeta utvecklingen i kommunen bör ses som ett övertramp och tecken på tjänstemannastyre. Politiker och övriga på mötet var tydliga med att det handlade om att lyssna in men när en enskild tjänsteman så tydlig tar ställning i frågan blir maktbalansen skev och man bör ifrågasätta hur den demokratiska ordningen följs i kommunen och om beslut i frågan redan är fattat. Om mötet syftat till att visa på vilka goda effekter en etablering av CA skulle komma att göra för bygden kan man ifrågasätta varför inte kommunens näringslivschef i stället var den som representerade kommunen på mötet.

Kommunens kommentar: Kommunen noterar synpunkter avseende samrådsmötet den 24 april 2025 och moderatorns roll vid mötet. Kommunen beklagar om någon deltagare upplevde sig verbalt angripen;

detta var inte avsikten. Samtidigt har kommunen ett ansvar att bemöta och vid behov korrigera sakuppgifter som bedöms vara felaktiga, för att säkerställa att dialogen vilar på korrekt information.

Att tjänstepersoner redovisar möjliga konsekvenser av ett planförslag, inklusive potentiella positiva effekter, ingår i det professionella uppdraget och innebär inte att beslut har fattats. Samrådet utgör en del av den lagstadgade planprocessen och syftar till att samla in synpunkter.

Inkomna synpunkter har också föranlett justeringar av planförslaget inför granskning.

Kommunen bedömer att planprocessen har bedrivits i enlighet med gällande lagstiftning och att beslut i frågan fattas av ansvariga politiska organ efter avslutad planprocess.

När fastigheten Södra Viken 18, Herrgården, såldes 2011 av kommunen var direktiven tydliga, fastigheten fick inte köpas eller användas för att bedriva någon form av företagsverksamhet. Argumentet var närheten till skolan. Vad har förändrats sedan 2011 som gör att kommunen nu gör en annan bedömning?

Kommunens kommentar: Södra Viken 18 var bebyggd med en bostad när den såldes. När kommunen under 2010 ansökte hos Lantmäteriet om att stycka av Södra Viken 18 till en egen fastighet angavs avsett ändamål för fastigheten till bostadsfastighet. Då kan inte kommunen senare sälja fastigheten för ett annat ändamål.

Det verkar vara viktigare för Sunne Kommun att de som kommer hit och bor ett par veckor någon gång om året ska ha det bättre än vi som har investerat och köpt hus i trakten.

Kommunens kommentar: Kommunen värnar såväl sina invånare som företag. I arbete med en detaljplan ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen.

Tjänstemän undviker att lämna svar om hur vatten och avloppsfrågan skall lösas.

Kommunens kommentar: VA- försörjningen beskrivs i detaljplanen.

Synpunkt på att kommunen ljuger om kommunala kostnader för projektet Climate arena, ska ha förbrukat 10,3 miljoner kronor på att utveckla Climate Arenas företagsklimat och vägrar visa fakturering. I kommunens budget för 2025-2026 framkommer inga planerade utgifter kopplade till Climate Arena.

Kommunens kommentar: Vad som förmodligen åsyftas är att Sunne kommun tillsammans med region Värmland och andra kommuner finansierat ett EU-projekt – Fast Track - i syfte att stimulera företagsetableringar. Detta är inte knutet till detaljplanen. Detaljplanen betalas av projektet vilket regleras i planavtal. Det ingår i kommunens roll att etablera företag och välfärd och därmed svarar kommunen upp med arbetstid för handläggare, precis som för andra planuppdrag.

Enligt lag skall alla närboende informeras om pågående projekt, men minst hälften av närboende har aldrig fått någon information om projektet. När det gäller Climate arena har inget informationsmöte anordnats för allmänheten på 22 år. Under första informationsmötet om Climate arena 27 februari fick inte besökarna ett enda svar på frågor som ställdes.

Kommunens kommentar: Kommunen har tagit fram detaljplanen med

utökat förfarande i enlighet med PBL. I den processen ges tillfälle att lämna synpunkter och det är reglerat vilka parter kommunen ska samråda med.

Kommunen bjud in till samrådsmöte i Södra Vikens skolmatsal 2025-04-24 och det har även innan dess hållits informationsmöten, där det givits tillfälle för frågor och diskussion.

Närboende har lämnat in över 100 namnunderskrifter om att dem inte accepterar industriområde vid sina byar.

Kommunens kommentar: Noteras.

Kommunen anpassar sin hemsida med information om projektet och redigerar riskbeskrivning till minskning.

Kommunens kommentar: Kommunen strävar efter att hålla sin hemsida uppdaterad. Oklart vad som avses med riskbeskrivning, men miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram där den strategiska miljöbedömningen redogörs.

Översiktsplanen (ÖP)

Ifrågasätter att det finns stöd för Climate arena-projektet i gällande ÖP genom kort omnämnande i samband med utpekat LIS-område i gällande LIS-plan. Det lyfts att länsstyrelsen vid möte 18.12.23 uttryckt att de ställer sig tveksam till bedömningen att etableringen har stöd i översiktsplanen och undrar varför det inte framgått i detaljplanens dokument.

Området är inte bedömt i gällande ÖP men lokaliseringen är ändå beslutad för många år sedan. Ifrågasätter om kommunen har handlat i enlighet med Miljöbalkens krav. Om kommunen redan före 2011 önskade detta projekt på denna tomt, varför tog de då inte in detta i arbetet med översiktsplanen som utarbetades vid den tiden?

Omtalet av CA-anläggningen i aktualitetsprövningen ger inga signaler om de enorma dimensionerna på detta projekt. Det sägs heller inget om att det redan är riggat och tillrättat för detta genom markanvisningsavtal, kalhuggning och uppköp av mark under flera år. Översiktsplanen blev aktualitetsprövad den 10 februari 2020. Samma datum, 10 februari 2020, beslutades också LIS-planen. Bakvägen kom ett beslut om ett nytt LIS-område i Södra Viken: "LIS-näring och bostäder".

Det anses omöjligt att uppnå gällande ÖPs mål att bevara de funktioner som finns i området

Nuvarande markanvändningen skall fortgå och planarbetet avbrytas.

Kommunens kommentar: Kommunen ser inte skäl att ifrågasätta tidigare planarbete med gällande översiktsplan. Denna togs fram utifrån kommunens viljeinriktning vid tiden för antagandet. Olika lokaliseringar för projektet Climate arena hade då diskuterats, men inte kommit så långt att det utgjorde underlag för översiktsplanen. Att platsen skulle ha varit beslutad redan då stämmer inte. Platsen prövas nu formellt under pågående detaljplanearbete.

Det anges i planbeskrivningen att kommunen bedömer att detaljplanen avviker från gällande översiktsplan (ÖP 2011) och att planen har tagits fram med ett utökat förfarande. Kommunen ser inte hur det är relevant att

hänvisa till tidigare bedömningsdiskussioner, när den slutliga bedömningen ligger i linje med vad länsstyrelsens lyfte vid mötestillfället den 18 december 2023. Det är dessutom fullständigt möjligt att ta fram en detaljplan som avviker mot en översiktsplan och länsstyrelsen har en granskande och rådgivande roll i planprocessen, men det är kommunen som beslutar om mark- och vattenanvändningen i kommunen. I det pågående arbetet med att ta fram en ny kommuntäckande översiktsplan har projektets inriktning beaktats vid förslag till markanvändning.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS)-planen

Anser att utpekandet av LIS-området inte är giltigt och måste upphävas. Kommunen ändrar en stor kommunal skogstomt (190 ha) från skogsmark med naturbruksgymnasium till verksamhetsmark helt utanför ordinarie planprocesser, men genom en LIS-plan. Det strider mot grundprinciperna i LIS-institutet och i strid med kommunens egen LIS-plan. Kräver borttagande av LIS-klassificeringen från 2020 för Södra Viken och norrut till Norra Viken på Lersjöns västra sida.

Är förutsättningen för detta LIS utpekande etableringen av Climate Arena?

Anser att utpekandet av ett LIS område mellan Södra och Norra Viken är gjort på helt felaktiga grunder, att felaktiga uppgifter angavs i LIS dokumentet från 2020 och att Sunne kommun däri har brustit i sitt ansvar gentemot kommuninnevånarna.

Hur kan man tro att en etablering av 10–20 bostadstomter i norra delen av LIS området bara eventuellt kan påverka ett område som nu är ett område med obrutet skogslandskap?

Ifrågasätter också hur ett LIS område kan beviljas utan att boende i närområdet getts möjligheten att ta ställning till beslutet.

Det är väldigt oklart hur ”utpekandet av LIS området mellan Södra och Norra Viken prövats utifrån lokalt intresse av utveckling”.

Kommunens kommentar: Kommunens tematiska tillägg till översiktsplan för landsbygdsutveckling i strandnära läge togs fram i enlighet med gällande regelverk och i planprocessen gavs tillfälle att lämna synpunkter. LIS-utpekande görs där kommunen ser att det är möjligt att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. LIS-områdets norra del föreslås för övrigt minskas ner och får annan användning.

Ny ÖP

Översiktsplanen måste antas före detaljplanen.

Kommunens kommentar: Kommunen delar inte denna bedömning. Enligt plan- och bygglagen (2010:900) finns inget krav på att en ny översiktsplan måste vara antagen innan en detaljplan kan antas. Översiktsplanen är ett strategiskt och vägledande dokument och är inte juridiskt bindande. Detaljplaner kan därför prövas, antas och vinna laga kraft oberoende av om kommunen samtidigt arbetar med att ta fram en ny översiktsplan.

Ifrågasätter val av plats för verksamhetsmark och helst ta bort utpekandet från översiktsplanen, annars tydligt begränsa påverkan på landskapsbild.

Anser att projektet har förändrats, blivit större och mer extremt och kan ge stor miljöpåverkan lokalt. Undrar om projektet ligger i linje med det kommunen ursprungligen önskade.

Förnya inte markanvisningsavtalet med Climate Arena som går ut 2025-06-30.

Ifrågasätter hur länge lokalinvånarna ska behöva ha en etablering hängande över sig.

Kommunens kommentar: Arbetet med ny översiktsplan pågår och besluten kring planen är aktuella utifrån kommunens viljeinriktning. Bedömningen är att marken är lämplig för föreslagen markanvändning i förslag till ny ÖP. Markanvisningsavtalet har förlängts.

Översiktsplanen anger att etableringen har liten påverkan på landskapsbilden, efterfrågar att det tydligare beskrivs i ÖP att landskapsbilden ska skyddas mot Lersjön och Gettjärn. Förslagsvis att några hundra meter mot Lersjön och Gettjärn inte ska kunna bebyggas. Det är också viktigt sett till omlokalisering av massor inom fastigheten. Åsryggens bevarande bedöms vara särskilt viktig för landskapsbilden, samt att bebyggelsen har lägre höjd än den.

Kommunens kommentar: I arbetet med förslag till ny ÖP har verksamhetsområdet minskats ner kraftigt och avgränsats mot söder och mot Lersjön i öster. Naturlig terräng och vegetation kommer att i stor utsträckning dölja arenorna. Frågan om påverkan på landskapsbilden hanteras för övrigt i första hand i detaljplanen.

Exploatering av området strider mot miljöbalkens krav på att skydda skogsmark. I ÖP anges att skogsbruket har en grundläggande betydelse för kommunens näringsliv, både för sysselsättning och ekonomi och planförslaget rimmar illa med det.

Kommunens kommentar: I översiktsplanen pekar kommunen ut stora markytor för användning Landsbygd 2, med ställningstagande om att påverkan på skogsbruket kan variera. Inga unika projekt eller åtgärder bedöms på denna planeringsnivå.

Vad händer om Climate arena inte realiserar? Det är viktigt att markanvändningen preciseras sett till Climate arenas behov, så inte andra industrietableringar kan ske som kan ha större negativ påverkan på omgivningen.

Ser en risk i låg lokal nytta av projektet att kommunen bör säkerställa att projektet faktiskt ger ekonomisk nytta på lång sikt och inte enbart innebär ökade kostnader och risker för kommunen.

Påpekar att ÖP har anpassats till detaljplanen för Climate arena och ifrågasätter säkerheten i projektet och att ha det som underlag för utpekandet i ÖP. Detta gör den föreslagna översiktsplanen till en efterhandskonstruktion för att ge stöd till Climate Arenas detaljplan.

Kommunens kommentar: I förslag till ny översiktsplan är markanvändningen utpekad på en översiktlig nivå, däremot beskrivs att utvecklingsområde för verksamhetsmark för Södra Viken har potential för industri avseende fordonstestning. I detaljplanen har markanvändningen precisats till industri avseende fordonstestning, samt finns flertalet andra bestämmelser som sammantaget begränsar vad som kan

genomförs inom området.

En ny översiktsplan tas inte fram för att ge stöd åt ett projekt i kommunen, utan för att ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Både förslag till ny översiktsplan och detaljplanen ger uttryck för kommunens viljeriktning för mark- och vattenanvändning, därmed är de förenliga.

Kommunens samlade bedömning är att projektet är till nytta för näringsliv och invånare och att det öppnar stora möjligheter i en ny bransch. Projektet i sig finansieras av Climate Arena. Genomförandeavtal och fastighetsöverlåtelseavtal kommer att innehålla villkor med syfte att säkerställa genomförandet.

MKBn är otillräcklig sett till projektets omfattning. Den behandlar inte tillräckligt de specifika effekterna på friluftsliv, skogsbruk och biologisk mångfald, och analyserar inte alternativa lokaliseringar för verksamheten.

Kommunens kommentar: MKB till översiktsplanen har inte sådan detaljeringsgrad att projektspecifika detaljer omfattas. En översiktsplan är kommuntäckande och har en översiktlig karaktär.

Fel i ÖP angående förväntad nybyggnation – det största utpekandet av verksamhetsmark ligger i Gettjärn (ej utvecklingsområde längs E45).

Kommunens kommentar: I förslag till ny översiktsplan pekar kommunen ut flera områden för verksamhetsmark där de flesta områden är belägna i anslutning till E45.

Ifrågasätter bedömning att Området bedöms lämpligt för ny verksamhetsmark då det är sammanhängande stort område och relativt få närboende samt liten påverkan på landskapsbilden.' Att det underförstått är en fördel med få närboende vittnar om att konsekvenserna blir stora och att det uttrycks att det lyckligtvis är få som påverkas negativt. Alla andra aspekter som naturbruksgymnasiets behov, naturkvaliteter, biologisk mångfald och kulturvärden är alltså inte med i bedömningen. Detta är mycket bristfälligt.

Beskrivningar i ÖP-samrådsförslaget som ifrågasätts:

- Skogsområdet ligger inte intill Södra Viken utan är en del av Södra Viken
- Området” är inte utpekad i kommunens LIS plan utan en liten del av området är utpekad.
- Över huvud taget inte nämner att den aktuella fastigheten utgör ett utbildningsmaterial för den skogliga utbildningen på Naturbruksgymnasiet, används av Klarälvdalens folkhögskola samt att det är ett välanvänt område för det rörliga friluftslivet för befolkningen och är ett rekreativområde för skolans elever och också är ett stort jaktområde.
- Det finns ett elljusspår, många små vägar och stigar, iordninggjorda vindskydd och rast möjlighet, att det finns ett antal gamla skogshuggarkojor som skildrar olika epoker av skogsarbete, att det finns byggnader inom området som Klarälvdalens folkhögskola uppfört och använder, och heller inte att området korsas av en den gamla landsvägen som har haft samma dragning sedan mitten av 1700 talet.

- Säga "liten påverkan på landskapsbilden" är ungefär så verklighetsfrämmande som ett påstående kan vara. Sunne kommun skriver ju själva att "Detaljplanens genomförande kommer att innebära betydande förändringar av det nuvarande området

LIS klassificering bör därför tas bort och en sådan ändring är helt möjlig att göra i den nya Översiktsplanen som förbereds för granskning.

Kommunens kommentar: Inkomna synpunkter i samrådet har föranlett vissa ändringar i planförslaget (ÖP) däribland beskrivningen av utvecklingsområdet Södra Viken samt utpekandet av LIS. Kommunen hänvisar till processen för ny översiktsplan och samrådsredogörelsen för ny översiktsplan för en tydligare bild över ändringar som gjorts med anledning av inkomna synpunkter. När det gäller påverkan på landskapsbild utgår kommunens bedömning i huvudsak från synlighet av byggnader i landskapet och hur de påverkar horisontlinjer och vyer. Inom planområdet medför anläggningarna en stor förändring av naturmiljön, men påverkan i ett större landskapsperspektiv är inte betydande.

Övrigt

Efterfrågar analys över det ökade servicebehovet i kommunen med anledning av projektets framdrift t.ex. ökat behov av sjukvård under byggtiden- Frågar även vilka kommunala tjänster och risker projektet kan det medföra ex. ökad brottslighet på byggplatsen.

Synpunkter om redaktionella brister i planhandlingarna har noterats.

Kommunens kommentar: Det har inte bedömts krävas någon analys av det ökade servicebehovet i kommunen med anledning av arbetet med detaljplanen. Visst arbete har bedrivits i andra processer (Fast Track, Fryksdalsnavet). Kommunens bedriver generellt ett brottsförebyggande arbete tillsammans med polismyndigheten.

Ifrågasätter kompetensen och erfarenheten bland inblandade i projektet- Climate Arena Holding AB eller Climate Arena Sweden AB:s styrelsegrupp, SBK Värmland AB och Sunne kommun.

Kommunens kommentar: Vi noterar påståendet om brister i erfarenhet och kompetens men delar inte uppfattningen. Det finns omfattande erfarenhet och expertkompetens knuten till projektet, så även till planarbetet.

Vi ser mycket positivt på ambitionerna i projektet och anser att det kan innebära flera långsiktiga fördelar för både kommunen och regionen, bland annat:

- Nya arbetstillfällen
- Utbildningsmöjligheter
- Attraktivitet och inflyttning
- Stärkt näringsliv
- Hållbar profilering av Sunne

Vi hoppas därför att kommunen tar tillvara på möjligheten att möjliggöra denna etablering genom att anta detaljplanen, och att projektet ges förutsättningar att lyckas.

Kommunens kommentar: Kommunen delar synen på att projektet kan bidra till långsiktiga fördelar för kommunen och regionen.